

Замовник: Управління капітального будівництва Луцької міської ради.

Розділ «Охорона навколишнього природного середовища»

*(Звіт про стратегічну екологічну оцінку до
Детального плану території в межах вул. Ярослава
Мудрого - вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку)*

Інженер-проектувальник

Олександр БАКАРАЄВ

м. Луцьк 2024 р.

ЗМІСТ

Вступ	3
1. Методологія СЕО.....	4
1.1. Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні.....	4
1.2. Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення ДПТ та здійснення СЕО	5
2. Аналіз документа державного планування	7
2.1. Основні цілі детального плану території та його зв'язок з іншими документами державного планування	7
3. Оцінка екологічної ситуації території	26
3.1. Географічне розташування та кліматичні особливості.....	26
3.2 Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено.	26
3.3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	55
3.4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.....	58
4. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.....	60
5. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	60
6. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	75
7. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення.....	80
8. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.....	83
10. Резюме нетехнічного характеру	88
ДОДАТКИ	95

Вступ

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і програм дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування.

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) – це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

1. Методологія СЕО

1.1. Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2030 року» (введено в дію 28 лютого 2019 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки (СЕО), який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, зокрема, державні програми, повинні, у першу чергу, проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Методичні рекомендації із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування затверджені Наказом № 296 від 10 серпня 2018 року Міністерства екології

та природних ресурсів України розроблені на виконання пунктів 6 та 7 частини першої статті 6 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Відповідно до пункту 4 статті 2 та пункту 2 статті 11 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» містобудівна діяльність підлягає стратегічній екологічній оцінці. Розділ «Охорона навколишнього природного середовища», що розробляється у складі проекту містобудівної документації, одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку, який має відповідати вимогам Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (пункт 4 статті 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»).

Вимоги до структури та змісту Звіту про СЕО, визначені пунктом 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» є обов'язковими.

Проект розробляється відповідно до:

- Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закону України «Про основи містобудування»;
- Закону України «Про автомобільні дороги»;
- Земельного кодексу України;
- Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.1996 р. «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів»;
- ДБН Б.1.1-14:2021 «Склад та зміст містобудівної документації»;
- ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій»;
- ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги»;
- ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання».

1.2. Забезпечення доступу та врахування думки громадськості під час розроблення ДПТ та здійснення СЕО

В рамках проведення процедури Стратегічної екологічної оцінки Детального плану території в межах вул. Ярослава Мудрого - вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку було складено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та оприлюднено її на офіційному веб-сайті Луцької міської ради від 25.07.2024р.: <https://www.lutskrada.gov.ua/publications/povidomlennia-pro-opryliudnennia-zaiavy-pro-vyznachennia-obsiahu-stratehichnoi-ekolohichnoi-otsinky-do-detalnoho-planu-terytorii-v-mezhakh-vul-iaroslava-mudroho-vul-rostyslava-voloshyna-u-m-lutsku>, та трьох публічних місцях населеного пункту (див. додатки) та внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки за № 25-07-8071-24 з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості.

Протягом громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки (10 календарних днів) звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

ДДП, Звіт про СЕО та повідомлення про оприлюднення Звіту про стратегічну екологічну оцінку та проекту ДПТ оприлюднено на офіційному веб-сайті Луцької міської ради: <https://www.lutskrada.gov.ua/> – 12.08.2024 р., внесено до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки, з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості, повідомлення про оприлюднення проекту ДПТ та Звіту про СЕО розміщено у трьох публічних місцях населеного пункту (див. додатки).

2. Аналіз документа державного планування

2.1. Основні цілі детального плану території та його зв'язок з іншими документами державного планування

Документом державного планування у даному випадку є Детальний план території в межах вул. Ярослава Мудрого - вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку.

Містобудівна документація розробляється на підставі рішення Луцької міської ради від 24.04.2024 №58/98 «Про надання дозволу на розроблення проекту детального плану території в межах вул. Ярослава Мудрого - вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку».

Детальний план території в межах вул. Ярослава Мудрого – вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку розробляється для уточнення і доповнення до генерального плану міста на новому рівні містобудівної документації, пов'язаному із більшою деталізацією містобудівного планування території та проектних рішень, у тому числі для визначення параметрів забудови та меж земельних ділянок.

Основними принципами планувально-просторової організації при розробці детального плану території, на яких базується проектне рішення виступають:

- взаємозв'язки функціонально-планувальної структури проектної території з відповідною структурою існуючих земельних ділянок міста та з рішеннями генерального плану міста Луцьк;
- доповнення системою проїздів, щоб вдосконалили загальну схему пішохідних і транспортних зв'язків;
- покращання комфортності проживання та праці на земельній ділянці;
- забезпечення запроектованих об'єктів, інженерною інфраструктурою та ін.

Архітектурно-планувальна організація території

Основні фактори, які впливають на концепцію архітектурно-планувальної та об'ємно-просторової організації території є:

- планувальні обмеження;
- врахування наявного територіального розподілу території;
- забезпечення санітарно-гігієнічних, протипожежних та інших містобудівних умов.

Територія для розробки ДПТ, на даний час є окремими ділянками, що складаються з наступних територій:

- житлової садибної забудови;
- багатоквартирної забудови;
- громадської забудови;
- транспортної інфраструктури;
- комунальних об'єктів.

На даний час проектна територія детального плану сформована існуючими закатастрованими земельними ділянками приватної та комунальної власності з різним цільовим призначенням, а саме:

- для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка);
- для ведення особистого селянського господарства;
- для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови;
- для ведення підсобного сільського господарства;
- для розміщення та експлуатації будівель і споруд іншого наземного транспорту;
- для розміщення та експлуатації об'єктів дорожнього сервісу;
- для будівництва і обслуговування багатоквартирного житлового будинку;
- для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів передачі електричної та теплової енергії.

Перелік закатастрованих ділянок які знаходяться в межах проектної території наведено на листах креслень (див лист ДПТ-10...ДПТ-12). Території в межах червоних ліній відносяться до земель комунальної власності та належать Луцькій міській громаді.

Даним ДПТ передбачено уточнення і доповнення до генерального плану міста на новому рівні містобудівної документації, пов'язаному із більшою деталізацією містобудівного планування території та проектних рішень, у тому числі розміщення багатоквартирної житлової забудови з уточненням поверховості та забезпечення перспективного населення об'єктами громадського обслуговування.

Проектом передбачено зміну параметрів забудови території, встановлення поверховості багатоквартирної та громадської забудови з дотримання необхідних умов і обмежень.

На проєктованій території в межах детального плану площею 8,6749 га передбачено розміщення:

- існуючої двоповерхової громадської будівлі, площею забудови – 339,0 м²;

Орієнтовна площа громадських приміщень становить – 474,6 м².

- існуючої будівлі шиномонтажу, площею забудови – 47,0 м²;

Кількість постів – 1 шт.

- існуючого п'ятиповерхового житлового будинку та існуючого шестиповерхового багатоквартирного житлового будинку, площею забудови – 18270 м²;

Орієнтовна кількість квартир становить - 100 шт;

1-кімнатні – 17;

2 або більше кімнатні – 83;

Орієнтовна кількість мешканців становить – 250 осіб.

- існуючої двоповерхової господарської будівлі, площею забудови – 75,0 м²;

- проєктного дев'ятиповерхового багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури та підземним паркінгом, площею забудови – 1471,0 м²;

Прогнозована кількість квартир становить – 144 шт;

1-кімнатні – 94;

2 або більше кімнатні – 50;

Прогнозована площа квартир – 6 700,0 м²;

Розрахункова кількість мешканців становить – 247 осіб;

Прогнозована площа торговельних приміщень становить – 840,0 м²;

- трьох проєктних дев'ятиповерхових багатоквартирних житлових будинків, площею забудови – 2596,0 м²;

Прогнозована кількість квартир становить – 290 шт;

1-кімнатні – 189;

2 або більше кімнатні – 101;

Прогнозована площа квартир – 21 000,0 м²;

Розрахункова кількість мешканців становить – 855 осіб.

- проєктного дев'ятиповерхового багатоквартирного житлового будинку, площею забудови – 816,0 м²;

Прогнозована кількість квартир становить – 90 шт;

1-кімнатні – 59;

2 або більше кімнатні – 31;

Прогнозована площа квартир – 4970,0 м²;

Розрахункова кількість мешканців становить – 192 особи.

- проєктної триповерхової будівлі торгівлі з підземним паркінгом, площею забудови – 402,0 м²;

Прогнозована площа торговельних приміщень становить – 844,2 м²;

- проєктної п'ятиповерхової будівлі торгівлі з підземним паркінгом, площею забудови – 594,0 м²;

Прогнозована площа торговельних приміщень становить – 2079,0 м²;

- проєктного семиповерхового офісного комплексу з підземним паркінгом, площею забудови – 761,0 м²;

Прогнозована площа офісних приміщень становить – 3196,2 м²;

- проєктного дев'ятиповерхового багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури, площею забудови – 1194,0 м²;

Прогнозована кількість квартир становить – 120 шт;

1-кімнатні – 80;

2 або більше кімнатні – 40;

Прогнозована площа квартир – 6100,0 м²;

Розрахункова кількість мешканців становить – 230 осіб;

Прогнозована площа торговельних приміщень становить – 750,0 м².

- проєктного дев'ятиповерхового багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури та підземним паркінгом, площею забудови – 889,0 м²;

Прогнозована кількість квартир становить – 86 шт.

1-кімнатні – 152;

2 або більше кімнатні – 38;

Прогнозована площа квартир – 4900,0 м²;

Розрахункова кількість мешканців становить – 190 осіб;

Прогнозована площа торговельних приміщень становить – 500,0 м²;

- проєктного триповерхового торгового центру з підземним паркінгом, площею забудови – 1195,0 м²;

Прогнозована площа торговельних приміщень становить – 2509,5 м².

- трьох проєктних в'їздів та виїздів до підземного паркінгу, площею забудови – 108,0 м²;

- існуючої трансформаторної підстанції, площею забудови – 62,4 м²;

Також передбачено розміщення:

- існуючих одноповерхових зблокованих гаражів, площею забудови – 338,0 м²;

Орієнтовна кількість машино-місць становить – 17 шт

- Підземних автостоянок загальною площею 16594,0 м², на 324 машиномісця;

- Відкритих тимчасових та постійних автостоянок, на 243 машиномісця;

- Майданчиків для занять фізкультурою, майданчиків для відпочинку дітей молодшого шкільного і дошкільного віку, майданчиків для відпочинку дорослого населення, майданчиків для стоянки велосипедів, майданчиків для сміттєзбірників та майданчиків для вигулу домашніх тварин.

Відповідно до проєкту кількість перспективного населення території багатоквартирної житлової забудови, становить – 1965 чол. Розрахунок майданчиків житлової частини приведено в табл. 2.1.1.

Розрахунок майданчиків житлової частини

№ п/п	Майданчики	Норма, м ² на чол	Показники за нормами, м ²	Показники за проєктом, м ²
1.	Для ігор дітей дошкільного і молодшого шкільного віку (разом з тіншовими навісами)	0,7	1375,2	1376,0
2.	Майданчик для відпочинку дорослого населення	0,2	392,9	481,0
3.	Майданчик для тимчасової стоянки велосипедів	0,1	196,5	216,0
4.	Майданчик для занять фізкультурою	0,2	392,9	500,0
5.	Для збирання побутових відходів	0,07	137,5	140,0
6.	Майданчик для вихову домашніх тварин	0,3	589,4	742,0

Забудова території та господарська діяльність*Розміщення житлового фонду*

Даною містобудівною документацією передбачено розміщення існуючих та проєктних багатоквартирних житлових будинків різної поверховості, площа забудови яких становить – 8793,0 м². Прогнозована кількість мешканців в даних будинках становить – 1965 осіб. Щільність житлового фонду для даної території становить: 227 осіб/га.

Розміщення ділових центрів та інноваційних об'єктів

В межах проєктної території розміщення ділових центрів та інноваційних об'єктів не передбачається. При розробленні спеціалізованої документації на виділену ділянку, в межах території, можливе проєктування ділових центрів та інноваційних об'єктів.

Розміщення виробничих об'єктів

В межах території проєктування не передбачено розміщення виробничих об'єктів. Також за межами території відсутні виробничі об'єкти які мають санітарні зони що обмежують використання запроєктованої території.

Збереження традиційного середовища

На проєктованій території відсутні: об'єкти всесвітньої спадщини, їх території та буферні зони; об'єкти культурної спадщини, їх території та зони охорони пам'яток культурної спадщини; історичні ареали населених місць; історико-культурні заповідники; історико-культурні заповідні території; охоронювані археологічні території; музеї.

Обслуговування населення

В межах території проєктування передбачено розміщення існуючих та проєктних громадських будівель різної поверховості, площа забудови яких становить – 3338,0 м².

- прогнозована торговельна площа громадських будівель та приміщень вбудованих в багатоквартирні житлові будинки становить – 7522,5 м².

- прогнозована корисна площа громадських будівель які використовуються як офісні приміщення становить – 3670,6 м². Орієнтовна кількість працівників офісних будівель може становити – 612 осіб.

Необхідні місця в загальноосвітніх школах I-III ступенів, дошкільних установах згідно розрахунку за згодою замовника розміщуються поза межами розробки детального плану. В межах детального плану території передбачено розміщення окремо розташованих та вбудованих в багатоквартирні житлові будинки приміщень комерційного призначення. При проектуванні даних приміщень є можливість передбачити розміщення: аптек, магазинів продовольчих та непродовольчих товарів, підприємств громадського харчування та підприємств побутового обслуговування.

Транспортна мобільність та інфраструктура

Транспортні зв'язки з територією, що проектується, з центром міста та прилеглими територіями здійснюються за допомогою вулиць та доріг відповідного призначення.

Транспортні зв'язки та транспортний попит

Під'їзд до будівель і споруд передбачено з існуючих та проєктованих вулиць і проїздів з твердим покриттям. На території житлового кварталу передбачається достатньо високий рівень автомобілізації. Загальна кількість стоянок в межах детального плану території становить – 584 машиномісць.

Організація зовнішнього транспортного сполучення

Проектні та існуючі вулиці і проїзди мають зв'язок з вул. Ярослава Мудрого яка з'єднує проєктовану територію з центром міста та іншими магістральними дорогами.

Для безпеки пішоходів в межах проєктної території знаходяться існуючі наземні пішохідні переходи регульованого та нерегульованого руху. В місцях виїзду автомобільного транспорту на вулиці та дороги необхідно влаштовувати спеціальні дорожні знаки або світлофори для безпечного руху автомобілів.

Дорожно-транспортна інфраструктура

На проєктованій території знаходиться існуюча будівля шиномонтажу на 1 пост. Передбачено що шини які підлягають заміні будуть утилізуватись власникам транспортних засобів за межами території проєктування. Інші об'єкти які відносяться до дорожно-транспортної інфраструктури в межах території проєктування – відсутні. Зв'язок з об'єктами дорожно-транспортної інфраструктури передбачено здійснювати по системі існуючих та проєктних вулиць і доріг з твердим покриттям.

Організація громадського транспорту

З півночі та сходу в межах проєктованої території знаходяться існуючі шляхи руху громадських транспортних засобів. Найближчі зупинки громадського транспорту (автобусні, маршрутного таксі та тролейбусні) знаходяться на існуючій вул. Ярослава Мудрого. Одним з пріоритетних напрямків розвитку території проєктування, є створення нових напрямків руху громадського транспорту в тому числі і по території існуючих і проєктованих вулиць.

Організація пішохідних зв'язків та велосипедної інфраструктури

Проєктом передбачено влаштування нових пішохідних доріжок суміщених з велодоріжками в межах проєктованої території

Організація паркувального простору

На розрахунковий період в межах проєктованої території проєктом передбачено 584 машино-місця для постійного та тимчасового зберігання автомобілів:

- 17 машино-місць в існуючих одноповерхових зблокованих гаражах;
- 324 машино-місця в підземних паркінгах;
- 243 машино-місця на відкритих постійних та тимчасових автостоянках.

Загальна площа майданчиків для зберігання велосипедів становить 216,0 м², необхідна за нормою площа майданчиків становить 196,5 м².

Інженерне забезпечення території

Водопостачання

На території міста Луцьк генеральним планом запроектована централізована система водопостачання. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів.

Розрахункова потреба у воді наведена у табл. 2.1.2.

Таблиця 2.1.2.

Розрахункова потреба у воді

№ п/п	Склад водоспоживачів	Од. виміру	Нормативний показник	Розрахунковий показник
1.	Квартири (на 1-го жителя)	тис. м ³	0,15	294,7
2.	Об'єкти соціально-побутового призначення (на 20 м ²)	тис. м ³	0,1	56,0
3.	Протипожежні потреби (1 пожежа)	тис. м ³	20	20,0
4.	Полив зелених насаджень (на 1 м ²)	тис. м ³	0,003	106,7
	Всього			477,3

Під'єднання інженерних мереж до будівель і споруд буде здійснюватись на основі технічних умов, проходження трас проєктних мереж можливо змінювати за умови дотримання будівельних норм і правил.

Каналізація

На території міста Луцьк генеральним планом передбачено влаштування централізованої системи каналізації.

Проектом прийнята повна роздільна система каналізації.

Схема каналізування: стічні води проектної території ДПТ по мережі проектних самопливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися на існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проектування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням.

Розрахунковий об'єм стічних вод від проектної території ДПТ наведено в табл. 2.1.3.

Таблиця 2.1.3.

Розрахунковий об'єм стічних вод від проектної території

№ п/п	Склад водоспоживачів	Од. виміру	Нормативний показник	Розрахунковий показник
1.	Квартири (на 1-го жителя)	тис. м ³	0,15	294,7
2.	Об'єкти соціально-побутового призначення (на 20 м ²)	тис. м ³	0,1	56,0
	Всього			350,6

Під'єднання інженерних мереж до будівель і споруд буде здійснюватись на основі технічних умов, проходження трас проектних мереж можливо змінювати за умови дотримання будівельних норм і правил.

Електропостачання

На території міста Луцьк знаходяться існуючі лінії електропередач. В межах проекту ДПТ знаходиться одна існуюча трансформаторних підстанція ТП-421.

Споживачами електричної енергії є: силові і освітлювальні установки житла, сфери обслуговування та зовнішнє освітлення території

Розрахункові навантаження на електромережі наведені в табл. 2.1.4.

Розрахункові навантаження на електромережі

№ п/п	Склад електроспоживачів	Од. виміру	Нормативний показник	Розрахунковий показник
1.	Квартири (на 1-го жителя)	кВт	30	24900,0
2.	Об'єкти соціально-побутового призначення (на 20 м ²)	кВт	0,2	2238,8
	Всього			27138,8

Під'єднання інженерних мереж електропостачання до будівель і споруд буде здійснюватись на основі технічних умов, проходження трас проектних мереж можливо змінювати за умови дотримання будівельних норм і правил.

Газопостачання

Газопостачання міських населених пунктів здійснюється від централізованих систем.

У межах території ДПТ є можливість передбачити використання природного газу на господарсько-побутові потреби: опалення, вентиляцію, гаряче водопостачання житлових будівель.

Розрахункова потреба у газі проектної території ДПТ, в разі потреби, визначена згідно чисельності населення, на розрахунковий строк, кількість населення проектної території становить - 1965 чол.

Витрата газу на одну особу у разі відсутності централізованого гарячого водопостачання становить 18,0 м³ на місяць, отже максимально прогнозована витрата в межах проектної території газу буде становити – 0,36 млн. м³/рік.

Підготовка та благоустрій території

Інженерна підготовка і захист території

Інженерна підготовка території проектованої ділянки включає комплекс заходів щодо забезпечення придатності території для містобудування, захисту її від несприятливих антропогенних і природних явищ та поліпшення екологічного стану, який визначається на підставі інженерно-будівельної оцінки території.

Заходи з інженерної підготовки включають в себе:

- вертикальне планування території, відведення дощових і талих вод;
- використання гумусового шару.

Вертикальне планування території виконано вибіркоким методом з урахуванням наступних вимог:

- максимального збереження рельєфу
- абсолютні відмітки на проєктованій території коливаються від 193,4 м до 189,7;
- максимального збереження ґрунтів;
- відведення поверхневих вод;
- мінімального обсягу земляних робіт і дисбалансу земляних мас.

Повздовжні ухили вулиць та проїздів прийняті у відповідності з нормами. На графічному матеріалі встановлено напрямок стоку води.

На схемі інженерної підготовки території наводяться елементи вертикального планування – повздовжні ухили доріг, проєктні та існуючі відмітки осей проїзних частин у місцях перетинання вулиць та проїздів (дивись креслення).

На пішохідних доріжках і тротуарах пропонується влаштування бетонної плитки. Відведення поверхневих вод з проєктованої території здійснюється по ухилах проїздів на існуючі та проєктні мережі дощової каналізації та на запроєктовані вулиці.

Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 проведена інженерно-будівельна оцінка території. Виділена одна категорія територій – території, сприятливі для забудови.

В геоморфологічному відношенні – це плато та пологі схили. Ухил території не перевищує 10 %.

Інженерна підготовка виконується на усій проєктній території крім існуючої частини.

Загальна площа території що потребує інженерної підготовки становить – 7,3220 га.

Благоустрій території

Основною зоною формування озелених територій є зелені насадження загального та обмеженого користування.

Озелененням передбачено створення захисних посадок по периметру земельних ділянок з урахуванням забезпечення достатнього провітрювання та інсоляції. Види насаджень, їх розміщення будуть вибрані з урахуванням існуючої рослинності і ґрунтово-кліматичних умов за дотриманням садово-паркових вимог.

Проєктні проїзди та пішохідні доріжки в межах території проєктування передбачено виконати з бетонної бруківки.

Площа озеленення (в тому числі мощення геобруківкою) в межах проєктної території становить – 35567,0 м².

Площа майданчиків для ігор дітей дошкільного і молодшого шкільного віку, для відпочинку дорослого населення, для занять фізкультурою, для збирання побутових відходів, для

стоянки велосипедів, для виходу домашніх тварин в межах проєктної території становить – 3455,0 м².

Площа мощення мощення пішохідних доріжок (суміщених з велодоріжками) в межах проєктної території становить – 16233,0 м².

Використання підземного простору

В межах проєктної території передбачено влаштування однорівневого підземного паркінгу загальною площею забудови – 16954,0 м². Проєктований підземний паркінг розділений на три частини, в загальному передбачено шість в'їздів/виїздів до даного паркінгу.

Підвали проєктованих будівель в тому числі є можливість використовувати під укриття, сховища або споруди подвійного призначення. Також в підземному просторі на території ділянки передбачено розміщення інженерних мереж.

Поводження з відходами

В місті Луцьк існує планово-регулярна системи очистки міської забудови.

Тверді побутові відходи вивозяться на полігони ТПВ, Комунальним господарством при Луцькій міській раді.

Розрахунковий об'єм накопичення твердих побутових відходів від населення, об'єктів соціально-побутового призначення складає наведено в табл. 2.1.5.

Таблиця 2.1.5.

Розрахунковий об'єм накопичення твердих побутових відходів від населення, об'єктів соціально-побутового призначення на проєктованому майданчику

№ п/п	Відходи	Од. виміру т/рік
1.	Населення	68,8
2.	Об'єкти громадського призначення	335,8
3.	Сміття з вулиць (10 %)	40,5
	Всього	445,0

Норми накопичення твердих побутових відходів прийнято згідно нормативних вимог ДБН Б.2.2-12:2019.

Проєктом генерального плану прийнята роздільна система санітарного очищення міста Луцьк.

Сміттєзвалище знаходиться з південного-сходу від с. Брище, площа якого є достатньою на розрахунковий період. Також резервується територія під влаштування полігону ТПВ в східній частині села Струмівка з санітарно-захисною зоною 500 м.

Для забезпечення санітарного очищення проектних ділянок необхідна наступна санітарна техніка згідно табл. 2.1.6.

Таблиця 2.1.6.

Санітарна техніка для забезпечення санітарного очищення проектних ділянок

№ п/п	Найменування техніки	Кількість, шт
1.	Сміттєвоз	4
2.	Мала техніка	8
3.	Ємності для збору твердих побутових відходів	40

Вивезення твердих і рідких побутових відходів здійснюється у місця, які погоджуються замовником з Волинською райСЕС.

Функціональне використання території

Згідно з планом функціонального зонування території (арк. ДПТ-4), та відповідно до додатку 60 Порядку ведення Державного земельного кадастру, виділено такі основні зони:

Територія житлової багатоквартирної забудови, площею – 3,9384 га:

Код виду функціонального призначення території – 10101.0;

Назва виду функціонального призначення території – території житлової багатоквартирної забудови;

Код згідно з Класифікатором видів цільового призначення земельних ділянок:

Преважні (основні) види – 02.03; 02.04; 02.10; 08.01.

Супутні види – 02.05; 02.06; 02.09; 02.12; 03.02; 03.03; 03.05; 04.10; 05.01; 07.02; 07.03; 07.04; 07.08; 12.13; 03.06 (в частині резиденцій); 03.07; 03.08; 03.12; 03.13; 03.14 (в частині об'єктів, які не потребують встановлення санітарних обмежень на прилеглі території); 13.02 (в частині поштових відділень); 11.04; 13.01; 13.03; 14.02 (в частині розміщення об'єктів розподільчих мереж).

Територія громадської забудови, площею – 2,0235 га.

Код виду функціонального призначення території – 10200.0;

Назва виду функціонального призначення території – території громадської забудови;

Код згідно з Класифікатором видів цільового призначення земельних ділянок:

Преважні (основні) види 03.01; 03.02; 03.03; 03.05; 03.06; 03.10; 03.11; 03.14; 04.01; 04.02; 04.03; 04.04; 04.05; 04.06; 04.07; 04.11; 08.01.

Існуюча зона транспортної інфраструктури, площею – 2,6855 га.

Код виду функціонального призначення території – 20606.0;

Назва виду функціонального призначення території – території вулиць та доріг;

Код згідно з Класифікатором видів цільового призначення земельних ділянок: Преважні (основні) види – 08.01; 12.13.

Супутні види – 07.07; 11.07.

Територія комунальних об'єктів, площею – 0,0275 га.

Код виду функціонального призначення території – 20500.0;

Назва виду функціонального призначення території – території інженерно-комунальної забудови;

Код згідно з Класифікатором видів цільового призначення земельних ділянок:

Преважні (основні) види - 03.12; 07.08; 08.01; 10.10; 11.04; 11.08; 13.01; 13.03; 13.05; 14.01; 14.02; 14.06.

Супутні види – 03.14; 04.10; 05.01; 11.07; 12.13; 14.05.

Основні техніко-економічні показники проекту наведені в табл. 2.1 7.

Таблиця 2.1.7.

Основні техніко-економічні показники проекту

Назва показника	Одиниця виміру	Існуючий стан	Значення проектних показників		
			Коротко-строковий період (до 5-ти років)	Середньо-строковий період (6 - 10 років)	Довго-строкова перспектива (понад 10 років)
Територія					
Територія в межах проекту, у тому числі:	га/%	-	8,6749/ 100	8,6749/ 100	8,6749/ 100
територія житлової багатоквартирної забудови	га/%	-	3,9384/ 45,4	3,9384/ 45,4	3,9384/ 45,4
територія громадської забудови	га/%	-	2,0235/ 23,3	2,0235/ 23,3	2,0235/ 23,3
існуюча зона транспортної інфраструктури площею	га/%	-	2,6855/ 31,0	2,6855/ 31,0	2,6855/ 31,0
територія комунальних об'єктів	га/%	-	0,0275/ 0,3	0,0275/ 0,3	0,0275/ 0,3
Забудова					

загальна площа забудови, у тому числі:	м ² /%	-	12376,0/1 4,3	12376,0/1 4,3	12376,0/1 4,3
житлова забудова	м ² /%	-	8793,0/ 10,1	8793,0/ 10,1	8793,0/ 10,1
громадська забудова	м ² /%	-	3338,0/ 3,8	3338,0/ 3,8	3338,0/ 3,8
допоміжні будівлі	м ² /%	-	245,0/ 0,3	245,0/ 0,3	245,0/ 0,3
Населення					
чисельність населення у багатоквартирній збудові	тис. осіб	-	0,1965	0,1965	0,1965
щільність населення, у багатоквартирній збудові	осіб/га	-	277	277	277
Житловий фонд					
багатоквартирний житловий фонд, всього у тому числі:	тис. м ² / к-сть квартир	-	49970,0	49970,0	49970,0
		-	830	830	830
середня житлова забезпеченість у багатоквартирній збудові	м ² /особу	-	25,4	25,4	25,4
Громадський простір					
торговельна площа приміщень	м ²	-	7522,0	7522,0	7522,0
корисна площа громадських будівель	м ²	-	36720,0	36720,0	36720,0
Паркувальний простір					
зблоковані гаражі	маш.- місце	-	17	17	17
підземні паркінги	маш.- місце	-	324	324	324
відкриті автостоянки для постійного (тимчасового) зберігання автомобілів	маш.- місце	-	243	243	243
Інженерне обладнання					
Водоспоживання	тис. м ³ / добу	-	477,3	477,3	477,3
Сумарний об'єм стічних вод	тис. м ³ / добу	-	350,0	350,0	350,0
споживання сумарне електричної енергії	МВт	-	2,72	2,72	2,72
споживання газу	млн м ³ / рік	-	0,36	0,36	0,36

Обмеження у використанні земельних ділянок

Проектна територія обмежена:

Червоними лініями існуючих вулиць:

- існуючої житлової вулиці Ярослава Мудрого становить – 35,0 м;
- існуючої житлової вулиці Ростислава Волошина – 10,5 м;
- проєктованої вулиці з півночі території – 15,0 м;

Межі червоних ліній прийняті відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів».

Лініями регулювання житлової забудови – 3,0 м.

Відстань від червоних ліній до ліній регулювання забудови прийнята відповідно ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій».

Охоронними зонами електромереж та мереж зв'язку:

- повітряних ЛЕП, потужністю 0,4 кВ – 2,0 м;
- підземних кабелів електромереж – 1,0 м;
- мережі зв'язку – 2,0 м;
- трансформаторної підстанції – 3,0 м.

Охоронні зони електромереж та мереж зв'язку прийняті відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та Постанови № 1455 від 27.11.2022 р.

Охоронними зонами мереж газопостачання:

- середнього тиску понад 0,005 до 0,3 МПа – 4,0 м;
- низького тиску до 0,005 МПа – 2,0 м.

Охоронні зони прийняті відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та ДБН В.2.5-20:2018 «Газопостачання».

Охоронними зонами мереж водопроводу та каналізацій:

- мережа водопроводу – 5,0 м;
- мережа самопливної каналізації – 3,0 м;
- мережа напірної каналізації – 5,0 м.

Охоронні зони прийняті відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проєктування».

Охоронними зонами теплової мережі – 5,0 м.

Охоронні зони прийняті відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» та ДБН В.2.5-39:2008 «Інженерне обладнання будинків і споруд. Зовнішні мережі та споруди. Теплові мережі».

Цільовий аналіз

При проведенні цільового аналізу формується перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, і здійснюється подальший аналіз проекту ДДП на відповідність цим цілям.

Перелік цілей з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення, необхідних для проведення цільового аналізу формуються на етапі визначення обсягу СЕО.

На етапі складання звіту про СЕО проводиться аналіз основних елементів проекту ДДП на його відповідність цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення.

Якщо проект ДДП включає певні заходи, важливо оцінити відповідність цих заходів цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення (табл. 2.1.8).

Таблиця 2.1.8

Відповідність проектованих заходів цілям з охорони довкілля, у тому числі здоров'я населення

Цілі з охорони здоров'я, у тому числі здоров'я населення	Проект ДДП
Дотримання законодавства у сфері охорони атмосферного повітря	Згідно з ДСП № 173-96 «Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів», що затверджені Постановою Головного державного санітарного лікаря України № 173 від 19.06.96 санітарно-захисна зона для житлової забудови не нормується.
Запобігання забруднення водних ресурсів	Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів. Проектом прийнята повна роздільна система каналізації. Схема каналізування: стічні води проектної території ДДП по мережі проектних самопливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися на існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проектування даного ДДП. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням.
Запобігання забруднення ґрунтів	Вплив на ґрунти буде тільки під час проведення будівельно-монтажних робіт та носитиме тимчасовий характер. Вплив на ґрунти поза межами проектованої території відсутній. При експлуатації об'єкта негативний вплив на ґрунти не очікується.

	Проектом передбачається благоустрій та озеленення території. Озелененням передбачено створення захисних посадок по периметру земельних ділянок з урахуванням забезпечення достатнього провітрювання та інсоляції. Види насаджень, їх розміщення будуть вибрані з урахуванням існуючої рослинності і ґрунтовокліматичних умов за дотриманням садово-паркових вимог. Проектні проїзди та пішохідні доріжки в межах території проектування передбачено виконати з бетонної бруківки.
Безпечне поводження з відходами	Організація системи збирання побутових відходів та її транспортування, утилізації чи переробки буде здійснюватися відповідно до ЗУ «Про управління відходами», ЗУ «Про охорону навколишнього середовища». Проектом передбачається роздільна система санітарного очищення. Для правильного поводження з відходами необхідно заключити договір з постачальниками послуг надання послуг із поводження з відходами.
Запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру	Для забезпечення пожежної безпеки проектом передбачається проїзди для пожежних машин до всіх будівель та споруд. Всі будівлі та споруди розміщуються з дотриманням нормативних протипожежних відстаней між ними.
Збереження культурної спадщини	Будівництво будівель і споруд на території детального проектування здійснювати за проектною документацією, розробленою та погодженою в порядку, визначеному законодавством та державними нормами. Якщо під час проведення земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, забудовник повинен зупинити їхнє подальше ведення і протягом однієї доби повідомити про це органи охорони культурної спадщини та органи місцевого самоврядування, на території якого проводяться земляні роботи, згідно з частиною 1 статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини». У відповідності до частини 1 ст. 37 Закону будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

Інші плани та програми, що мають відношення до ДДП:

В розділі висвітлюється інформація про різні плани і програми, що діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, які в тій чи іншій мірі визначають передумови для прийняття проектних рішень в даній містобудівній документації. Їх положення та завдання приймаються до уваги в процесі розроблення містобудівної документації та її стратегічної екологічної оцінки.

Головні стратегічні документи, що мають відношення до проєкта детального плану перераховані нижче:

1) Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», затверджений Законом України від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII.

Даний закон є документом довгострокового програмування та планування у галузі охорони довкілля.

Метою державної екологічної політики є досягнення доброго стану довкілля шляхом запровадження екосистемного підходу до всіх напрямів соціально-економічного розвитку України з метою забезпечення конституційного права кожного громадянина України на чисте та безпечне довкілля, впровадження збалансованого природокористування і збереження та відновлення природних екосистем.

2) Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року, затверджена рішенням сесії обласної ради від 12.03.2020 № 29/16.

Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року є головним плановим документом розвитку Волині на довгострокову перспективу.

Стратегічною метою регіонального розвитку області на період до 2027 року є створення умов для збалансованого розвитку, спрямованого на підвищення якості життя та добробуту населення.

Стратегія базується на стратегічному гендерно-чутливому аналізі соціально-економічного розвитку області, в якому описані наявні тенденції, ключові проблеми, сильні та слабкі сторони, можливості і загрози, на основі яких визначено можливі сценарії розвитку області.

3) Національний план управління відходами до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 лютого 2019 р. № 117-р.

Метою документа є створення умов для підвищення стандартів життя населення шляхом впровадження системного підходу до поводження з відходами на державному та регіональному рівні, зменшення обсягів утворення відходів та збільшення обсягу їх переробки та повторного використання.

4) Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року, затверджений рішенням обласної ради від 15.09.2022 № 18/8.

Документ містить в собі комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма задіяними виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в регіоні враховуючи принцип співробітництва територіальних громад, та сформованих, виходячи з оцінки поточного стану сфери управління відходами й та вже розроблених моделей.

5) Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Волинській області за 2022 рік.

Матеріали даного видання дають інформацію про стан екологічної ситуації у Волинській області, а також розкривають особливості всіх складових довкілля.

Над Доповіддю працював колектив управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації при активній інформаційній підтримці суб'єктів системи екологічного моніторингу.

В процесі здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації було розглянуто значну кількість документів, що містять екологічні цілі та відповідні завдання у сфері охорони здоров'я і соціально-економічного розвитку.

Аналіз цілей відповідних державних програм розвитку, змісту та проєктних рішень з просторового розвитку території, свідчить про те, що цілі та заходи, визначені проєктом Детального плану здебільшого відповідають регіональним та місцевим екологічним цілям.

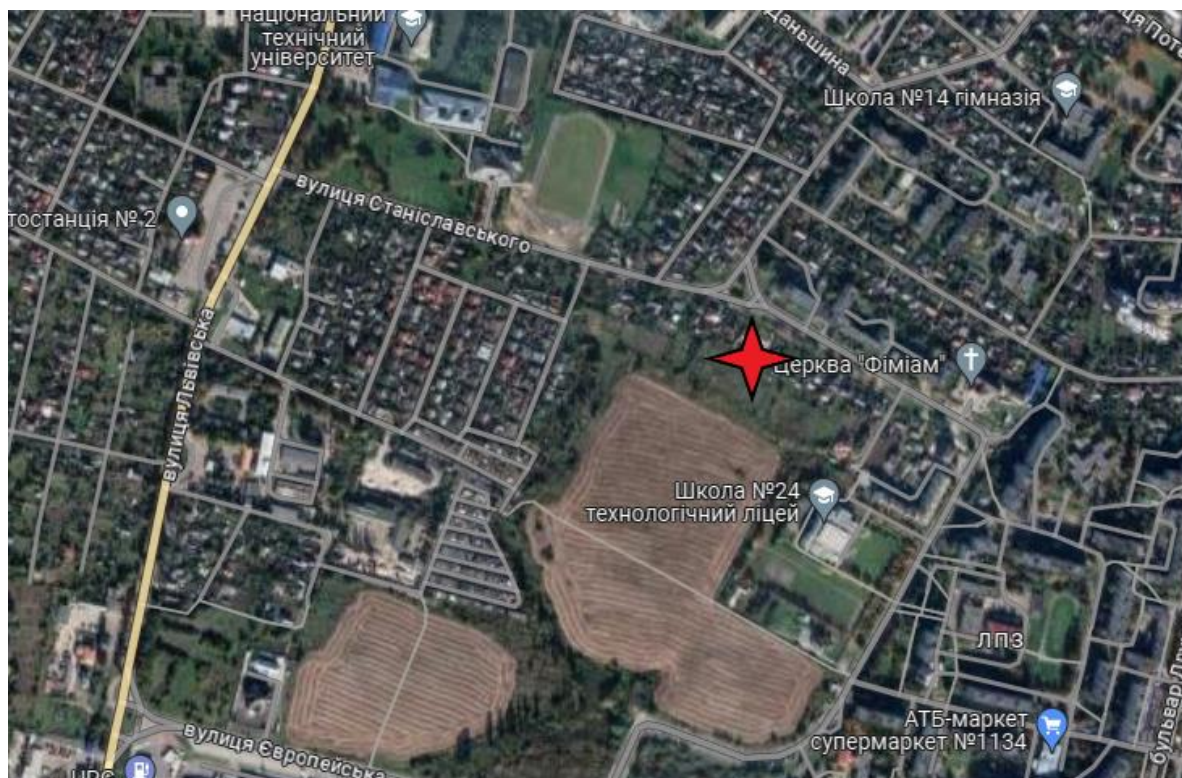
3. Оцінка екологічної ситуації території

3.1. Географічне розташування та кліматичні особливості

Проектована територія знаходиться в південній частині міста Луцька та межує:

- з півночі та сходу – існуюча вулиця Ярослава Мудрого (згідно з ГП міста Луцьк).
- з півдня – межа населених пунктів міста Луцьк та села Рованці, проєктована вулиця (згідно з ГП міста Луцьк та ГП села Рованці).
- з заходу – існуюча вулиця Ростислава Волошина (згідно з ГП міста Луцьк).

Розміщення проєктованої території зображено на мал.3.1.1.

Мал. 3.1.1. Розміщення проєктованої території

Місто Луцьк розташоване на північному заході України в південно-східній частині Волинської області. Це адміністративний центр Волинської області, який входить до складу «Євро регіону Буг», займає площу 4 023,17 га (40,23 км²).

Із заходу на схід і з півночі на південь він розкинувся відповідно на 10 і 15 км. Місто розташоване у поліській і лісостеповій фізико-географічних зонах.

Географічні координати: 50°44'52" північної широти і 25°19'28" східної довготи. Економіко-географічне розташування міста дуже сприятливе. Відстань до столиці України – Києва становить – 398 км. Луцьк знаходиться на невеликій відстані від інших великих міст Західної України та з'єднаний з ними автомобільними магістралями. Відстань до міста Рівного становить 70 км, Львова – 178 км, Тернополя – 176 км.

Крім того, місто Луцьк розташоване на перетині шляхів з України в країни Європейського Союзу. Через місто проходять автодороги міждержавного значення, що сполучають Україну з Польщею та Білоруссю. Відстань до державного кордону з Республікою Польща (МПП «Устилуг») – 85 км, з Білорусією (МПП «Доманове») – 150 км.

Територія міста Луцька знаходиться в межах Волинської височини і входить у морфоструктуру Луцько-Рівненського лесового пасма. Територія м. Луцька розташована в лісостеповій зоні типових чорноземів і сірих опідзолених ґрунтів. Корисні копалини – відсутні.

Гідрографічна мережа міської агломерації належить до басейну ріки Стир (притока Прип'яті, басейн Дніпра). Сучасний Луцьк розміщується на першій надзаплавній терасі (правій і лівій) і на місцевості, яка прилягає до долини. Основна частина міста, в тому числі центр, знаходяться на правому березі ріки Стир. На території міста є три малі річки: Сапалаївка (довжина – 12,4 км) – права притока Стиру; Омеляник (12,6 км) та Жидувка (4 км) – ліві притоки Стиру. Висота над рівнем моря – 181 м.

Домінуючими серед ґрунтового покриву є опідзолені типи ґрунтів – чорноземи та темно-сірі, сірі і світло-сірі які займають східну частину міста, місцями в південній та західній частині міста сформувались чорноземи неглибокі малогумусні.

Клімат міста Луцька помірно-континентальний, з м'якою зимою і теплим літом. Середньорічна температура повітря становить 7,4 °С, найнижча вона у січні (5 °С), найвища – в липні (19,5 °С). В останні 100-120 років температура повітря в Луцьку, як і в цілому на Землі, має тенденцію до підвищення. Протягом цього періоду середньорічна температура повітря підвищилася щонайменше на 1,0 °С. Більшим, у цілому, є підвищення температури в першій половині року.

Відносна вологість повітря в середньому за рік становить 78 %, найменша вона у травні – 64 %, найбільша у грудні – 89 %.

Найбільша кількість опадів припадає навесні на квітень-травень, а влітку на червень і липень. Середня кількість атмосферних опадів на рік становить 550 мм. Сніговий покрив лежить до 74 днів.

Найменша хмарність спостерігається в серпні, найбільша – в грудні.

Середня швидкість вітру становить 3,6 м/с. Найбільша швидкість вітру спостерігається у листопаді. У січні вона в середньому становить 4,1 м/с, у липні – 2,8 м/с. Найбільшу повторюваність у місті мають вітри із заходу, найменшу – з північного сходу.

Метео-кліматичні показники даної території наведені в табл. 3.1.1.

Таблиця 3.1.1

Метеорологічні характеристики території за даними метеостанції м. Луцьк

Найменування характеристик	Величина
Коефіцієнт, який залежить від стратифікації атмосфери, А	180
Коефіцієнт рельєфу місцевості	1,0
Середня максимальна температура повітря найбільш жаркого місяця року (Т °С)	19,5
Середня температура повітря найбільш холодного місяця	-5
Повторюваність напрямку вітру %	
П	7,3
ПС	6,7
С	11,2
ПдС	14,7
Пд	14,5
ПдЗ	14,3
З	20,9
ПЗ	10,4
Штиль	3,0
Швидкість вітру (за середніми багаторічними даними), м/с	10-11

Отже, метео-кліматичні показники даної території є комфортними для провадження планованої діяльності.

Прогнозні зміни клімату

Перше двадцятиріччя XXI століття по метеорологічних показниках виявилось аномальним у порівнянні з 90-ми роками минулого століття. За метеоутворюючими факторами клімату України ми можемо спостерігати глобальні зміни в атмосфері планети.

В контексті зміни клімату, за даними Волинського центру гідрометеорології, за умовами 2020 року по Волині відслідковується тенденція до потепління. Взимку середня місячна температура повітря виявилась більш ніж на 6 °С вищою за норму, весною – перевищення норми склало 2,1 °С, влітку – на 2,7 °С, восени – на 2,5-3,3 °С.

На Волині значно зросла кількість приземних інверсій, днів без вітру та застоїв повітря, з кожним роком зменшується кількість опадів. Це обумовлює малорухомість повітря і відповідно збільшує забруднення приземного шару атмосфери.

До основних джерел антропогенних викидів парникових газів в області віднесено вуглекислий газ (виділяється у великих кількостях при спалюванні палива) та метан (виділяється в процесі розкладу гною та побутових відходів, в тому числі при вирощуванні тварин та птиці).

Пріоритетним напрямком в зменшенні впливу викидів парникових газів в останні роки було зменшення викидів за рахунок енергозбереження, раціоналізації структури енергозбереження, зниження непродуктивних втрат енергоресурсів, впровадження нових малоресурсоємних технологій, а також збільшення площі зелених насаджень.

Серед наслідків зміни клімату на території Волинської області відзначається подальше збільшення температури повітря та кількості екстремальних погодних умов – це аномальна спека і тепловий стрес, повені та підтоплення, поява нових інвазійних видів рослин і комах, шкідників та алергенів.

3.2 Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, а також прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Повітряний басейн

Фонове забруднення атмосферного повітря в м. Луцьку сформоване викидами забруднюючих речовин від технологічних процесів на підприємствах промисловості, обслуговування тощо та від автотранспорту. Значну частку у забрудненні атмосфери становлять викиди шкідливих речовин від автомобілів. Найбільш істотні такі компоненти викидів як окиси азоту, оксид вуглецю, вуглеводні, сполуки сірки, тверді суспендовані частинки, вуглекислий газ.

За даними Головного управління статистики у Волинській області в 2022 році в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів надійшло 4,8 тис.тон шкідливих речовин. Порівняно з 2021 роком, загальний обсяг шкідливих речовин, які потрапили в атмосферне повітря від роботи стаціонарних джерел викидів зменшився на 0,8 тис. тон.

Відповідно залишились незмінними щільність викидів 0,2 тон на 1 км², шкідливі речовини, які припали на одну особу, у 2022 році становили 4,7 кг, що на 0,1 менше ніж у 2021 році.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2018 - 2022 р.р. наведені в таблиці 3.2.1.

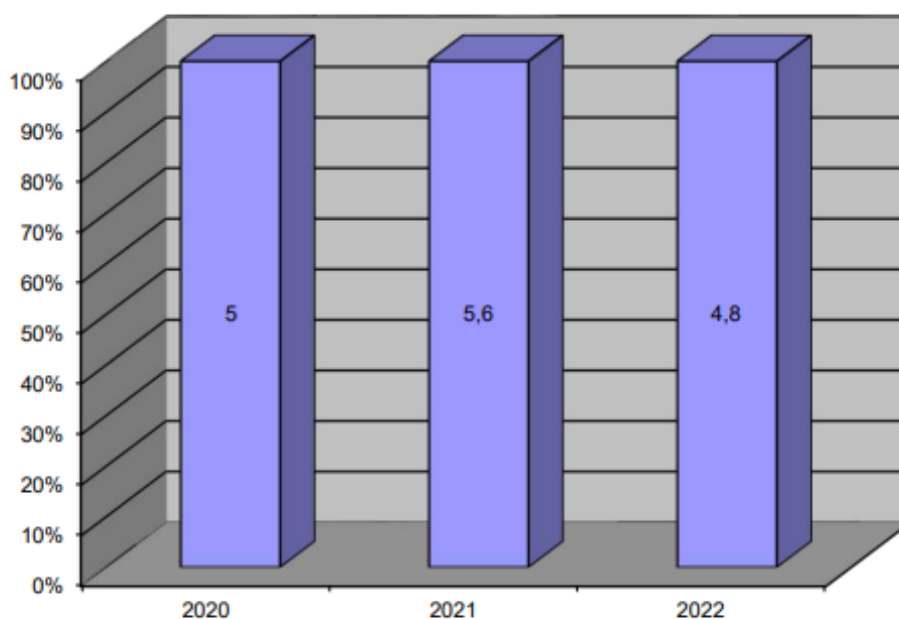
**Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у Волинській області
за 2018-2022 рр.**

Роки	Викиди в атмосферне повітря, тис.т.		Щільність викидів у розрахунку на 1 кв.км, кг	Обсяги викидів у розрахунку на 1 особу, кг	Обсяг викидів на одиницю ВРП, тис.т/млн. грн.	
	Всього	у тому числі				
		стаціонарним и джерелами				пересувними джерелами
2018	*	5,1	*	300,0	4,9	0,00008
2019	*	5,3	*	300,0	5,1	0,00007
2020	*	5,0	*	252,0	4,9	0,000001
2021	*	5,6	*	200,0	4,8	0,00000005
2022	*	4,8	*	200,0	4,7	**

* – розрахунок викидів забруднюючих речовин та парникових газів від транспортних засобів не проводиться відповідно до наказу Державної служби статистики від 19.02.2015 № 60 про визнання таким, що втратив чинність наказ Державного комітету статистики України від 13 листопада 2008 року № 452 "Про затвердження Методики розрахунку викидів забруднюючих речовин та парникових газів у повітря від транспортних засобів".

** – значення ВРП за 2022 рік за даними Головного управління статистики у Волинській області не оприлюднено.

Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у Волинській області за 2020-2022 рр. зображено на мал. 3.2.1

Мал. 3.2.1. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у Волинській області за 2020-2022 рр.

У загальному обсязі викидів від стаціонарних джерел забруднення переважають метан (19 %), речовини у вигляді твердих суспендованих частинок (10,4 %), оксид вуглецю (23 %) та сполуки азоту (18,7 %).

Основними забруднювачами повітря були підприємства добувної та переробної промисловості, сільського, лісового та рибного господарства, а також здійснення діяльності у сфері постачання електроенергії, газу, пари та конденсованого повітря. На них припадає понад 91 % загальнообласних викидів.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності наведено в табл. 3.2.2.

Таблиця 3.2.2

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

№ з/п	Види економічної діяльності	Кількість підприємств, які мали викиди, одиниць	Обсяги викидів по регіону		Викинуто в середньому одним підприємством, т.
			тис. т	у % до 2020 р.	
	Всі види економічної діяльності	180	4,8	86,7	26,9
1	Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	36	1,2	86	33,02
2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	3	0,5	109,8	162,4
3	Переробна промисловість	57	2,3	90,5	40,9
4	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	22	0,4	102,9	18,5
5	"Водопостачання; каналізація, поводження з відходами"	2	0,03	343,6	14,4
6	Будівництво	4	0,02	32,7	6,2
7	"Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів"	1	0,05	19,3	46,53
8	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	12	0,05	56,1	4,03
9	Тимчасове розміщення й організація харчування	1	0,0001	69,5	0,098
10	Інформація та телекомунікації	1	0,002	61,3	2,063

11	Операції з нерухомим майном	4	0,002	209	0,48
12	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1	0,0002	59,5	0,248
13	«Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування»	7	0,1	60,4	20,6
14	Освіта	11	0,05	90,3	4,8
15	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	17	0,075	104,4	4,5
16	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1	0,0008	146,5	0,844

На території Волинської області контроль за рівнем радіаційного забруднення атмосферного повітря здійснює Волинський обласний центр з гідрометеорології на шести метеостанціях, які знаходяться в містах Володимир-Волинський, Ковель, Луцьк, смт Любешів, Маневичі та с. Світязь.

Спостереження за станом атмосферного повітря та вмістом забруднюючих речовин, у тому числі радіоактивного забруднення, на території області проводять 3 суб'єкти державної системи моніторингу довкілля: Волинський обласний центр з гідрометеорології, Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області та ДУ «Волинський обласний лабораторний центр МОЗ України».

Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області здійснює спостереження за якістю атмосферного повітря у житловій та рекреаційній зонах, зокрема поблизу основних доріг, санітарно-захисних зон та в робочих зонах підприємств, в зонах житлових будинків розташованих поблизу промислових об'єктів, на території шкіл, дошкільних установ та медичних закладів. Крім того, вона проводить аналіз якості повітря у житловій зоні за скаргами мешканців.

Державною гідрометеорологічною службою в області оцінка стану забруднення атмосферного повітря здійснюється за даними спостережень в місті Луцьку на 3-х стаціонарних постах спостереження. Програма обов'язкового моніторингу якості атмосферного повітря включає сім забруднюючих речовин: пил, оксид азоту, діоксид азоту (NO₂), діоксид сірки (SO₂), оксид вуглецю, фенол, формальдегід (H₂CO), а також показники радіоактивного забруднення (гамма-фон, мкР/год).

Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області здійснює спостереження за якістю атмосферного повітря у житловій та рекреаційній зонах, зокрема поблизу основних доріг, санітарно-захисних зон та в робочих зонах підприємств, в зонах житлових

будинків розташованих поблизу промислових об'єктів, на територіях шкіл, дошкільних установ та медичних закладів. Окрім того, ГУ проводить аналіз якості повітря у житловій зоні за скаргами мешканців.

Основним джерелом забруднення повітря у місті є автомобільний транспорт (пересувні джерела). Помітне зростання рівня загазованості відмічається в центрі міста, в районі Київського майдану, майдану Президента Грушевського, проспекту Соборності, вулиці Ковельська. Для оптимізації ситуації проводяться роботи щодо удосконалення пропускної здатності вулично-транспортної мережі з винесенням транзитних потоків за межі житлових зон і міста в цілому, заміна рухомого складу громадського автотранспорту на нові зразки з вищими екологічними стандартами, більшою пасажиромісткістю, оновлення парку громадського електротранспорту.

Суттєвий вплив на стан повітря в місті здійснює виробнича діяльність 44 підприємств та організацій міста, робота котельного обладнання, яке працює на органічному паливі.

Найбільшими забруднювачами повітря м. Луцьк у 2022 році були стаціонарні джерела підприємств: ПАТ «Гнідавський цукровий завод», ДКП «Луцьктепло», ДП МОУ ЛРЗ «Мотор» та ПАТ «СКФ Україна».

Спостереження за радіоактивним забрудненням атмосферного повітря здійснює теж Волинський обласний центр з гідрометеорології у пункті спостереження м. Луцьк. Перевищень радіоактивного забруднення атмосферного повітря упродовж досліджуваних років не виявлено, середньомісячні та максимально разові значення гамма-фону залишаються значно нижчими рівня природного фону.

Аналізуючи викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, можна зробити висновок, що головними причинами, що обумовлюють незадовільний стан атмосферного повітря в населених пунктах є недотримання підприємствами технологічного режиму експлуатації пилогазоочисного устаткування; низькі темпи впровадження сучасних технологій очищення викидів, зростання одиниць автомобільного транспорту, які не забезпечені приладами для нейтралізації відпрацьованих газів, і як наслідок збільшується кількість викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря.

Водне середовище

Поверхневі води міста представлено основною водною артерією міста р. Стир, її притоками, штучними водоймами та водотоками меліоративного призначення.

Основні притоки: праві – р. Сапалаївка, ліві – р. Черногузка, р. Жидувка, р. Омеляник. Загальна площа водних об'єктів на території міста Луцьк близько 105 га. За морфологічними особливостями своїх русел та будові долин річки досить різноманітні. В межах Волинської лесової височини долини рік порівняно неширокі і значно врізані в лесовий покрив

височини. Русла звивисті, малорозгалужені, швидкість течії – 0,1-0,5 м/с, на перекатах – 0,7-0,9 м/с. Нахили русел в верхів'ях в середньому – 0,0008. Заплави, як правило, заболочені. За хімічним складом річкові води характеризуються невисокою мінералізацією: 300-400 мг/дм³ – в межінь та 200-300 мг/дм³ – в повінь, жорсткість відповідно змінюється від 5-6,5 до 3-4 мг.екв/дм³. Води переважно гідрокарбонатні кальцієві, рідше гідрокарбонатні натрієві або гідрокарбонатні магнієві.

Річка Стир – права притока Прип'яті, бере початок на Волинській височині недалеко від села Пониква Бродівського району Львівської області. Стир протікає Львівською, Волинською і Рівненською областями (територія Волинської височини та Поліської низовини), після чого перетинає межу з Брестською областю Білорусі, де двома рукавами впадає у Прип'ять (басейн Дніпра).

Русло р. Стир звивисте, місцями каналізоване, в нижній течії розгалужене. Ширина: у верхів'ї – 2-10 м, у пониззі 30-50 м. Глибина: на плесах – 2,0-3,5 м, на перекатах – 0,5-1,5 м. Швидкість течії становить 0,2-0,5 м/с. Дно річки переважно рівне, на плесах – мулисто-піщане; на окремих перекатах – нерівне, кам'янисте.

Ширина заплави Стиру в межах Луцька коливається від 250 до 1500 м. При цьому лівостороння частина заплави зазвичай ширша (досягає 1000 м і більше), ніж правостороння, яка місцями (наприклад, на ділянці річки нижче Рованецького мосту) звужується до 100 м.

Схили першої надзапавної тераси Стиру переважно круті, особливо правий, висота якого над заплавою становить переважно 10-15 м. На схилах – місцями обриви висотою до 3-5 м. Схил лівобережної надзапавної тераси Стиру в районі міста вирізняється чергуванням досить крутих і дуже пологих ділянок, як це проявляється, зокрема, на ділянці мікрорайон Гнідава – с. Рованці.

Найкрупнішою правою притокою р. Стир у межах міста є річка Сапалаївка. Її довжина становить 12 км, а площа басейну 39,2 км². Падіння річки 2,25 м/км. Витрата води річкою коливається в межах 0,04-0,4 м³/с. Річка Сапалаївка бере початок на північно-східній околиці с. Струмівка Луцького району. Протікає північними околицями цього села та через м. Луцьк. Впадає в р. Стир на 302 км від її гирла в північно-західній частині обласного центру, навпроти Луцької пристані.

Долина у верхній течії місцями заболочена, заплава шириною 100 м стелиться через горбисту місцевість. Русло шириною до 2 м, слабо звивисте. Береги низькі, дно часто замулене. В районі м. Луцька русло розчищене, в центральній частині міста каналізоване, в межах парку культури і відпочинку ім. 900-річчя Луцька – розширене й перетворене на ставок.

Теремнівські ставки споруджено на р. Сапалаївка при вході річки на територію Луцька (район Теремно). Це два ставки загальною площею 5,91 га, які відіграють важливу роль у регулюванні гідрологічного режиму річки (зрізання піку весняної повені чи дощових паводків та

забезпечення стоку у меженний період року). У 1993 р. цим ставкам надано статус гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення «Теремнівські ставки».

Нижче за течією у межах Парку культури й відпочинку імені 900-річчя Луцька у руслі річки також утворено декоративний ставок. Водойми перебувають у віданні міського КП «Зелене господарство».

На території м. Луцька русло Сапалаївки розчищено, каналізовано (спрямлено). В центральній частині (на відтинку близько 0,5 км) в районі комплексу «Сіті-парк» прибережну територію річки благоустроєно (з елементами ревіталізації). Таким чином, було реалізовано міський проект «Благоустрій р. Сапалаївка від вул. Потапова до вул. Кліма Савура», яким опікувався відділ екології Луцької міської рад.

Незадовільна якість води у річці Сапалаївка проявляється через перевищення нормативів ГДК, встановлених відповідно до діючого законодавства для водних об'єктів господарсько-питного та культурно-побутового водокористування (ДСанПіН 2.2.4-171 -10 Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною). Перевищення ГДК характерно для таких показників: завислі речовини – перевищення ГДК у середньому у 4–5 разів; хімічне споживання кисню (ХСК) – у 2–2,5 рази; вміст синтетичних поверхнево-активних речовин (СПАР) – у 1,5–2 рази; заліза – у 4–5 разів. Це пов'язано з тим, що єдина централізована система дощової каналізації відсутня. Відведення дощових вод здійснюється окремими локальними багаточисельними колекторами у напрямку річки. Очисні споруди дощових вод відсутні або не функціонують, поверхневі стоки без будь-якого очищення скидаються в річку.

Найкрупніша ліва притока р. Стир в межах околиці міста – р. Черногузка. Довжина її 49 км, площа водозабору – 527 км², падіння – 0,63 м/км. Річка Черногузка бере початок із струмків в околицях с. Линів Локачинського району. Загальний напрям течії річки – із заходу на схід. Впадає в р. Стир на 320 км від її гирла на схід від с. Новостав Луцького району. Долина річки горбиста місцями заболочена. Заплава шириною до 0,7 км. Русло мандруюче шириною до 5 м, береги пологі низькі. Територія її басейну інтенсивно-антропогенно-трансформована, густо заселена, розорана. У верхній течії споруджено 6 ставків.

Інші річки урбоєкосистеми Луцька мають суттєво менші розміри. Їх довжина не перевищує 10 км, тому їх можна віднести і до струмків. Річка Омеляник має довжину близько 10 км, р. Жидувка – 4 км.

Річка Омелянівка (Омеляник) – ліва притока Стиру, протікає по території Луцького району Волинської області та м. Луцька. Має довжину близько 10 км, площу басейну – близько 40 км². Починається річка Омелянівка на східній околиці села Антонівка Луцького району Волинської області, прямує далі на схід, перетинає приміське село Великий Омеляник Луцького району, на території Луцька перетинає вулиці Володимирську, Ковельську, Чернишевського, Зарічну і впадає

в центрі міста (в районі вулиці Шевченка) в річку Стир. Середня витрата води – 0,18 м³/с. Річище прямолінійне, місцями штучно спрямлене. У 1980-і р.р. у межах міста на р. Омелянівка було збудовано каскад з 5-ти ставків для розведення риби. Зараз, у зв'язку з втратою рибогосподарського значення, вони не експлуатуються. Береги річки використовуються для рекреації.

Річка Жидувка – ліва притока Стиру, протікає по території м. Луцька, має довжину близько 4 км, площу басейну – 9,5 км². Починається р. Жидувка західніше вулиці Львівської, протікає поруч з колишнім Луцьким підшипниковим заводом, майже паралельно вулицям Боженка та Мамсурова, далі перетинає вулицю Потебні і впадає в р. Стир. Середня витрата води – 0,03 м³/с.

Для оздоровлення річок/водойм та покращення їх гідрологічного режиму за останні роки проведені роботи з відновлення гідрологічного режиму та санітарного стану р. Сапалаївка, комплекс заходів з благоустрою Теремнівських ставків, створення пляжної зони; розчищення русла р. Стир, розчищення каналів, пляжів, стариці р. Стир у с. Жидичин від надмірної водної рослинності, відновлено водність ставів в смт. Рокині; щороку проводиться зариблення водних об'єктів рослиноїдними видами риб з метою біологічної меліорації водойми та відновлення біорізноманіття водойми.

У гідрогеологічному відношенні територія м. Луцьк знаходиться в межах Волино-Подільського артезіанського басейну. Кліматичні умови території характеризуються значною кількістю атмосферних опадів, помірними температурами і підвищеною вологістю повітря, що в умовах хорошої проникності покривних відкладів зумовлює постійні поповнення запасів підземних вод, формуючи зони активного водообміну на значну глибину (до 400-500 м). Відсутність витриманих у плані і в розрізі водотривких горизонтів обумовлює тісний гідравлічний зв'язок між водоносними. Для організації крупномасштабного централізованого водопостачання найбільшу цінність представляє верхньо-крейдовий водоносний горизонт. Цьому сприяють: повсюдна поширеність, значна потужність (у середньому до 45 м), висока водовіддача водовміщуючих порід, сприятливість умов відновлення експлуатаційних запасів, висока якість питної води.

Водопостачання м. Луцька здійснюється із підземних джерел п'яти водозаборів: Дубнівського, Ново-Дубнівського, Східного, Південно-Східного та Омелянівського.

Загальна кількість свердловин – 47 шт. Дубнівська площадка являється головним джерелом водопостачання міста, яка забезпечується водою із 37 свердловин Дубнівського, Ново-Дубнівського, Східного водозаборів.

З артезіанських свердловин вода поступає на площадку водопідготовки, звідки надходить до станції знезалізнення і далі в резервуари чистої води.

Після знезараження, чиста вода питної якості подається водоводами через розподільчі мережі і підвищувальні насосні станції до споживачів міста та навколишніх сіл.

Якість питної води в мережах централізованого господарсько-питного водопостачання знаходиться під контролем хіміко-бактеріологічної лабораторії КП «Луцькводоканал».

Система водовідведення КП «Луцькводоканал» включає в себе каналізаційні мережі, колектори, каналізаційні насосні станції (КНС) та каналізаційні очисні споруди (КОС). Збір стічних вод здійснюється з допомогою розгалуженої каналізаційної мережі і каналізаційними насосними станціями в кількості 20 шт., що знаходяться на балансі підприємства та транспортують стоки через головні КНС № 1, № 2, № 5, № 5а на каналізаційні очисні споруди (КОС).

Повний цикл механічної і біологічної очистки з наступним випуском очищеної води в р. Стир стічні води проходять на каналізаційних очисних спорудах.

Геологічна та геоморфологічна будова

В геологічній будові території міста приймають участь відклади девонського, крейдяного та четвертинного періодів. Докембрійські відклади залягають на глибинах більше 1000 м; зверху вони перекриті потужною товщею осадових відкладів. У підшві свердловин, пробурених у зонах тектонічних порушень Волинського артезіанського басейну, залягає мергельно-крейдяна товща потужністю понад 200 м. Зони тріщинуватості і карсту є водоносними, зони монолітних порід – водонепроникні. Підземні води напірні з величиною напору 20-25 м. Вище до поверхні залягають відклади палеогену, неогену та четвертинні відклади. Останні мають суцільне покриття і представлені алювіальними і флювіогляціальними піщано-суглинистими відкладами, глибини залягання яких коливаються в межах 1-15 м на вододілах і 1-1,5 м – у річкових долинах. Південніше міста на вододілах над льодовиковими пластами залягають і поширені лесові відклади потужністю від 2-3 до 30 і більше метрів.

Територія міста розташована в межах північної окраїни Волино-Подільського плато – Волинської лесової височини з характерними особливостями природи: значним поширенням надзаплавних терасових місцевостей з опідзоленими і малогумусними чорноземами, широкими заплавами з поширенням лучно-болотних місцевостей тощо. За геоморфологічними ознаками місто розташоване на тектонічному піднятті у перехідній зоні від Волино-Подільської височини до Поліської низовини.

Рельєф

Характерними рисами рельєфу м. Луцьк є спокійна розчленованість поверхні річковими долинами і балками з пологими терасованими схилами і широкими заплавами. Абсолютні

відмітки поверхні коливаються в межах 175-225 м. Рельєф міста похилий з переважними ухилами поверхні до 2 %, місцями на схилах долин більше 10 %. Територія міста майже по півколу оточується рікою Стир.

Рівнина надзаплавна тераса на території міста розчленована долинами правої притоки Стиру – Сапалаївка і лівих приток – Омеляник та Жидувка. Абсолютні позначки першої надзапавної тераси коливаються в переважно в межах 190-205 м. В її рельєфі чітко виділяється вододіл між Сапалаєвкою та Стиром. Він злегка опуклий і асиметричний. Схил в сторону р. Стиру вузький і крутий, а до Сапалаївки – широкий і виположений. Перепад висот незначний – від 190 до 200 м. Лівобережна надзаплавна тераса розчленована долинами річок Омеляник та Жидувка, вододіли яких слабо виражені. Виположена (180-185 м) тераса поступово переходить в прилеглу до долини місцевість (190-195 м). Цей перехід представлений у вигляді слабо помітного перегину в рельєфі.

Найвищі відмітки міста мають місце в межах лесової рівнини Волинської височини, що виділяється ледве помітним уступом з висотами 205-210 м. На цій же території у рельєфі зустрічаються блюдцеподібні зниження діаметром 50-60 м і глибиною до 3 м, формування яких зумовлено, найімовірніше, ерозійними западинами на поверхні крейдових відкладень, оскільки геофізичні дослідження не підтверджують наявності в них карстових пустот.

Долина Стиру заплавного типу, трапецеподібної форми. У межах ділянок заплави, захищених дамбою, розташована незначна частина міста.

Долина р. Стир сформувалася одночасно з долинами інших приток Прип'яті. На розвиток річкової мережі великий значною мірою вплинуло четвертинне заледеніння, причому особливу роль зіграли талі води. У міру відступу льодовика відновлювалася поступово Дольодовикова долинно-річкова система, частково формувалися так звані «проривні долини». В цей час формувалася друга надзаплавна тераса Стиру, яка в межах Луцька не простежується. Перша надзаплавна тераса р. Стиру, як і більшості поліських річок, утворилася в нижньо-антропогеновий період. В голоцені почалося формування заплави р. Стир та її приток. Ширина заплави в межах Луцька коливається від 250 до 1500 м. Ширина лівосторонньої частини заплави сягає 1000 м і більше, а правобічна частина звужується до 100-200 м.

Стан ґрунтів

Домінуючими серед ґрунтового покриву є опідзолені типи ґрунтів – чорноземи та темно-сірі, сірі і світло-сірі які займають східну частину міста, місцями в південній та західній частині міста сформувались чорноземи неглибокі малогумусні.

Джерелом механічного забруднення ґрунтів може бути несвоєчасна і неякісна санітарна очистка території. На території міста та за його межами практично постійно виникають

несанкціоновані та стихійні сміттєзвалища, які є основним джерелом механічного забруднення. Відходи є основним регіональним фактором забруднення навколишнього середовища. Міграція токсичних компонентів призводить до забруднення ґрунтів, поверхневих та підземних вод, атмосферного повітря.

Поводження з відходами

Основним способом видалення твердих побутових відходів (ТПВ) є їх захоронення на полігоні з попереднім обробленням відходів на сміттесортувальних ліній (2 лінії в м. Луцьк). В м. Луцьку на даний час проводиться роздільне збирання побутових відходів з поділом на суху та мокру фракції, та роздільним збором ПЕТ пляшки. Повне сортування здійснюється на сміттесортувальній станції.

Тверді побутові відходи знешкоджуються на міському полігоні ТПВ, розташованому в районі с. Брище Луцького району. Полігон переповнений, потребує розширення та рекультивації. Його територія знаходиться у задовільному стані, санітарно-захисна зона не впливає на сельбищні зони, житлова забудова в її межах відсутня. На полігоні завершується будівництво другої сміттесортувальної лінії, яку обслуговуватиме ЛСКАП «Луцькспецкомунтранс», проектною потужністю 50 тис. т відходів в рік.

Площа земельної ділянки для влаштування полігону та сміттесортувального виробництва 8,68 га (зараз експлуатується ділянка № 1, площею 1,8 га, термін експлуатації 6 років). В 2016 році відведено нову ділянку під полігон (паспорт р/н № 168 від 29.06.2016 р.), площею 5,235 га з проектним обсягом захоронення відходів 412,6 тис. т на розрахунковий термін експлуатації 15 років.

В найближчій перспективі на полігоні передбачається будівництво підприємства промислової переробки відходів продуктивністю до 120 тис. т/рік – СПКЕ (сортувально-переробний комплекс з виробництвом електричної чи теплової енергії) потужністю до 120,0 тисяч тонн на рік. Підприємство перероблятиме різні види сміття (скло, деревину, гуму, траву) на тирсоплиту, паркет, гумові вироби, поліетилен. Навколишні села після переробки відходів отримують газ метан та електроенергію. Таким чином, у своїй діяльності підприємство буде екологічно зорієнтованим та сприятиме якісній санітарній очистці території міста та регіону.

Великогабаритні та ремонтні відходи у складі побутових відходів мають збиратися окремо від інших видів побутових відходів. Згідно схеми санітарного очищення м. Луцька передбачено створення системи накопичення великогабаритних та ремонтних відходів у спеціальні контейнери на облаштованих контейнерних майданчиках або у спеціально відведених місцях, які вивозитимуться спецтранспортом в місця складування або перероблення (полігон, СПКЕ).

Передбачена утилізація трупів домашніх та безпритульних тварин на території полігону на термічній установці.

Рідкі побутові відходи знешкоджуються на очисних спорудах промпобутової каналізації. Така система їх знешкодження залишається і на перспективу.

На даний час проблема полягає у відсутності у місті зливної станції для прийому рідких відходів з асенізаційних машин. Єдине місце зливу каналізаційний колодязь на мережі на вул. Мамсурова не відповідає законодавчим вимогам.

На даному етапі в місті впроваджена схема санітарного очищення міста Луцька, яка включає в себе комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних та господарських заходів щодо збирання, зберігання, перевезення, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження і захоронення побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі, а також прибирання об'єктів благоустрою з метою запобігання шкідливому впливу факторів середовища життєдіяльності на життя і здоров'я людини та майбутніх поколінь.

Біорізноманіття

Рослинне біорізноманіття міста зосереджене переважно в зелених зонах загального користування (парки, сквери). Формування раціональної і достатньої структури ландшафтно-композиційних та екологічних зон рослинного біорізноманіття сприяє оздоровленню навколишнього середовища та умов проживання, підвищенню рівня його екологічної стійкості до техногенних навантажень.

Зелені насадження, зазнаючи техногенних впливів, потребують більш ретельного санітарного догляду та оздоровлення, а також враховуючи зміни клімату поступової заміни видового складу насаджень, більш широкого застосування у міському озелененні чагарників та багаторічних трав'янистих та квіткових рослин.

Тваринний світ в межах міста представлений типовими видами, що характерні для більшості населених пунктів. Як правило – це свійські тварини та птиці домашніх господарств.

Об'єктом культурно-пізнавального утримання тварин є КП «Луцький зоопарк», де утримуються та розмножуються 146 видів тварин та птахів, загальною кількістю 1500 особин, серед яких 5 видів, загальною кількістю 24 особини, тварин та птахів занесених до Червоної книги України.

На території загальнозоологічного заказника місцевого значення «Гнідавське болото», гідрологічного заказника «Теремнівські ставки», орнітологічного заказника «Пташиний гай» та на території Кічкарівських ставків зустрічаються десятки видів фауни (савців, плазунів, земноводних, комах та птахів), що мешкають у природних болотних угіддях та лісопаркових рослинних угрупованнях.

Охоронний статус за класифікацією МСОП 3.1. LC – найменший ризик мають: мартин звичайний, лиска, припутень, крячок річковий, пірникоза велика, горлиця садова, вівчарик-ковалик, сорока звичайна, кропив'янка чорноголова, очеретянка велика, курочка водяна, чепура велика, чайка, лунь очеретяний, кумка жовточерева, ондатра болотяна, бобер річковий.

Охоронний статус за класифікацією МСОП 2.3. NT – близький до загрозливого має: черепаха болотяна європейська.

Під охороною Бернської конвенції перебувають вівчарик-ковалик, кропив'янка чорноголова, серпокрилець чорний.

Лебідь-шипун перебуває під охороною Директиви ЄС про охорону диких птахів, Бернської та Боннської конвенцій та Угоди про охорону афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів. Бугайчик занесений до Бернської (додаток 2), Боннської (додаток 2) конвенцій та до переліку видів, що перебувають під опікою Європейського товариства охорони навколишнього середовища (SPEC 3); охороняється Директивою Європейського союзу з охорони диких птахів (СЕЕ 1) та Угодою з охорони афро-євразійських мігруючих водоплавних птахів (АЕWA).

Кумка жовточерева занесена до Додатку II «Конвенції з охорони дикої флори і фауни та природного середовища існування в Європі» (категорія «види, що підлягають особливій охороні») та до «Червоної книги хребетних Міжнародного союзу охорони природи (МСОП)», а також включено до третього видання «Червоної книги України» (категорія «вразливі види»).

Кормову базу для птахів та ссавців створюють багата, як для центральної частини міста, рослинність, членистоногі та молюски, що мешкають як у ставках, так і у навколишніх заростях

В галузі поводження з безпритульними тваринами в м. Луцьку діє Програма регулювання чисельності безпритульних тварин, що забезпечує належне поводження з безхазяйними тваринами та сприяє санітарно-епідеміологічному благополуччю у місті. Безпритульними тваринами опікується КП «Ласка», яке надає послуги щодо регулювання чисельності безпритульних тварин шляхом відлову, стерилізації, вакцинації, ревакцинації, утримання, лікування тварин, утилізації трупів, тимчасовому утриманню безпритульних тварин.

Природоохоронні території

Природоохоронні території та об'єкти – території та об'єкти природно-заповідного фонду, їх функціональні та охоронні зони, території, зарезервовані з метою наступного заповідання, території та об'єкти екомережі, території Смарагдової мережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО».

Природно-заповідний фонд регіону – це базовий елемент його соціально-економічного розвитку, що сприяє покращенню якості стану природних геосистем, довкілля, це гарантія

збереження генофонду рослинного та тваринного світу, унікальних і типових природних ландшафтів, тому частка заповідних територій повинна зростати. Усі існуючі та перспективні території та об'єкти ПЗФ є територіальною основою регіональної екомережі – функціонально об'єднаної системи природоохоронних територій різного статусу й допоміжних територій частково антропогенізованих. При формуванні екомереж передбачаються зміни у структурі земельного фонду території шляхом віднесення (на підставі обґрунтування екологічної безпеки та економічної доцільності) частини земель господарського використання до категорій, що підлягають особливій охороні з відтворенням притаманного їм різноманіття природних ландшафтів.

Відповідно до ст. 5 ЗУ «Про екологічну мережу України» до складових структурних елементів екомережі включаються: території та об'єкти природно-заповідного фонду; землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони; землі лісового фонду; полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду; землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами; землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів; інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, солончаки, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність); земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України; території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України; частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання – пасовища, луки, сіножаті тощо; радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом.

Станом на 01 січня 2023 року на території Волинської області знаходиться 399 територій та об'єктів природно-заповідного фонду, з них 27 – загальнодержавного значення та 372 – місцевого значення. Площа заповідності області складає 220785,53 га.

Загальна площа природно-заповідного фонду з врахуванням тих територій, що ввійшли до складу інших (ботанічних пам'яток природи, заказників у складі національних природних парків тощо), становить 235951,19 га. На сьогодні питома вага площі заповідності в області складає 11,71 %. Враховуючи, що більше 15 тис. га територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення увійшли до складу територій загальнодержавного значення, фактична площа заповідності області становить – 10,96 %.

Загальна площа об'єктів природно-заповідного фонду в місті становить 84,93 га, що забезпечує рівень заповідності території міста біля 2,0 %.

На території міста Луцьк наявні такі об'єкти ПЗФ:

- Луцький ботанічний сад «Волинь» площею 10,0 га утворений за Постановою Ради Міністрів Української РСР від 14.10.1975, № 780. Ділянка розміщена в центрі міста вздовж р. Сапалаївки на місці колишнього міського парку, закладеного в післявоєнні роки. Рослинність парку формують хвощеподібні Equisetopsida, голонасінні Gymnospermae й покритонасінні Angiospermae. Групи рослин належать до 23 родин, 51 роду. Переважають покритонасінні – 60 видів, серед яких 55 – дводольних. На схилах р. Сапалаївки ростуть екзотичні види, зокрема платан західний *Platanus occidentalis* (ботанічна пам'ятка природи місцевого значення), ліщина ведмежа *Corylus colurna*, сосни: чорна *Pinus nigra*, кримська *Pinus nigra subsp. pallasiana* і сибірська *Pinus sibirica*, айлант високий *Ailanthus altissima*, софора японська *Styphnolobium japonicum*, різні види квіткових рослин. Тут є колишній міський фонтан зі скульптурою слона, споруджений у 1950-ті рр., що символізував героїв байки І. Крилова «Слон і Моська». У цей же період один зі схилів річки використано для спорудження Луцької дитячої залізниці.

- «Дубовий гай» – ботанічна пам'ятка природи площею 1,0 га у м. Луцьку по вул. Боженка. Статус надано за розпорядженням Волинської обласної ради народних депутатів від 03.03.1993, № 18-р для збереження ділянки дуба звичайного *Quercus robur* віком 50 років на схилах р. Жидувки в житловій зоні обласного центру. Чагарникові насадження – із спіреї калинолистий *Physocarpus opulifolius*.

- «Меморіал» – ботанічна пам'ятка природи площею 5,0 га у м. Луцьку на вул. В. Мойсея. Статус надано за розпорядженням Волинської обласної ради народних депутатів від 03.03.1993, № 18-р. У сквері-меморіалі розміщена братська могила воїнів Другої світової війни, де захоронено 1800 солдатів, які загинули під час визволення міста від німецьких військ; стіна скорботи, пам'ятні знаки солдатам-волинянам, воїнам-інтернаціоналістам, ліквідаторам та постраждалим від аварії на ЧАЕС, жертвам депортації з етнічних українських земель, героям Небесної сотні. На території скверу ростуть декоративні породи дерев: береза повисла *Betula pendula*, ясен звичайний *Fraxinus excelsior*, дуб червоний *Quercus rubra*, гіркокаштан звичайний *Aesculus hippocastanum*, клен білий *Acer pseudoplatanus*, туя західна *Thuja occidentalis*, ялина блакитна *Picea pungens*, акація біла *Robinia pseudoacacia* і чагарників – черемха звичайна *Prunus padus*, жасмин білий *Jasminum officinale*, самшит вічнозелений *Buxus sempervirens* та ін.

- «Платан західний» – ботанічна пам'ятка природи площею 0,01 га у м. Луцьку на схилі р. Сапалаївки, входить до складу Луцького ботанічного саду «Волинь». Статус надано за розпорядженням Волинської обласної ради депутатів трудящих від 26.09.1977, № 468-р для збереження єдиного на Волині екзотичного платана західного *Platanus occidentalis*, віком близько 100 років, заввишки 17,0 м – листопадного дерева з масивним стовбуром із гладкою світло-сірого

забарвлення корою, що легко відділяється тонкими пластинками, трилопатовими з неглибокими виїмками листками, одиночними супліддями.

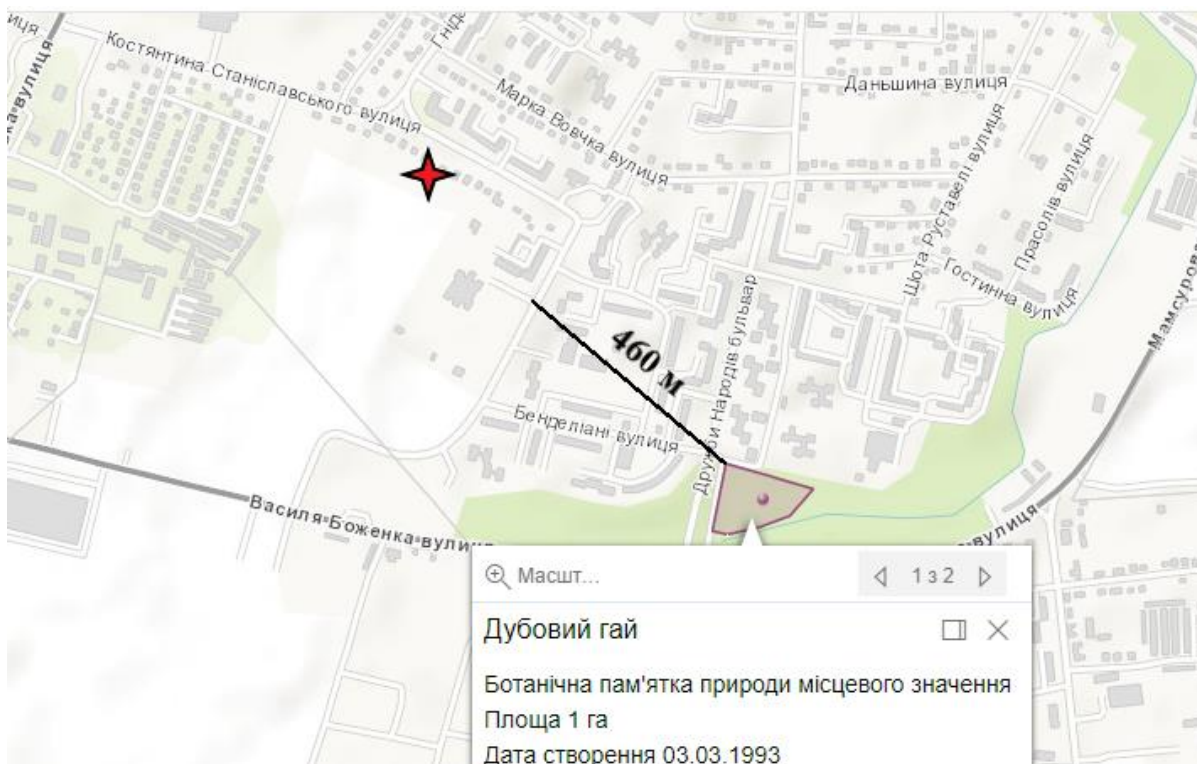
- «Теремнівські ставки» – гідрологічна пам'ятка природи площею 6,0 га у м. Луцьку на вул. Теремнівській. Статус надано за розпорядженням обласної ради від 03.03.1993, № 18-р (реорганізована 04.11.2011, № 7/21) для збереження каскаду ставків, що є наповнювачами р. Сапалаївки. Комплекс споруджений на основі однієї з природних водойм до 900-річчя міста, що відзначалося у 1985 р., сьогодні це територія для проведення дозвілля мешканців обласного центру, спортивних заходів, змагань рибалок-аматорів.

- «Гнідавське болото» – загальнозоологічний заказник площею 116,6 га, лежить у межах землекористування Луцької міської ради (53,0 га) – заплава р. Стир у районі вул. Потебні в межах обласного центру та Боратинської сільської ради (63,6 га), утворений за розпорядженням Волинської обласної державної адміністрації від 12.12.1995, № 213. Під охороною держави перебуває частина заболоченої заплави р. Стир: природне болото, заросле рогозом широколистим *Typha latifolia*, очеретом звичайним *Phragmites australis*, осокою *Carex*, стариці річки, низинні луки з негустими заростями верболозу *Salix alba*. Це місце мешкання й розмноження риб, земноводних, плазунів, птахів, ссавців, у т. ч. синиць великої *Parus major* і вусатої *Panurus biarmicus* дрозда співочого *Turdus philomelos*, зозулі звичайної *Cuculus canorus*, шпака звичайного *Sturnus vulgaris*, зяблика звичайного *Fringilla coelebs*, вівсянки звичайної *Emberiza citrinella*, крижня *Anas platyrhynchos*, курочки малої *Porzana parva*, черепахи болотяної *Emys orbicularis*, зайця-русака *Lepus europaeus*, ласки звичайної *Mustela nivalis*, лисиці рудої *Vulpes vulpes*. Трапляються рідкісні види, занесені в ЧКУ та міжнародні природоохоронні переліки: видра річкова *Lutra lutra*, горностаї *Mustela erminea*, лунь польовий *Circus cyaneus*.

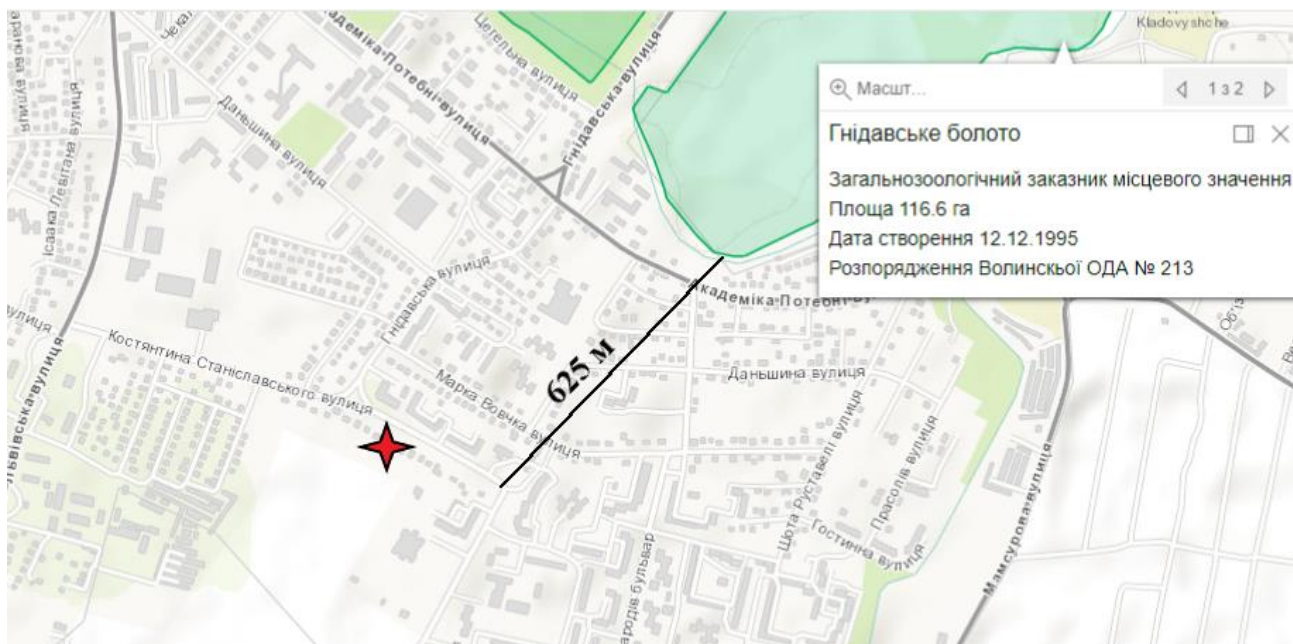
- «Пташиний гай» – орнітологічний заказник площею 10,0 га, лежить у південно-західній частині парку культури і відпочинку імені Лесі Українки м. Луцька, утворений за розпорядженням голови Волинської обласної ради народних депутатів від 03.03.1993, № 18-р. Охороняються кленово-тополеві насадження віком понад 50-60 років, із домішкою ялини *Picea abies*, чагарниково-лучні ділянки, де мешкають близько 50 видів птахів, 35 із них гніздяться, зокрема припутень *Columba palumbus*, зозуля звичайна *Cuculus canorus*, дятли великий строкатий *Dendrocopos major* і сірійський *Dendrocopos syriacus*, соловейко східний *Luscinia luscinia*, вівчарики весняний *Phylloscopus trochilus*, жовтобровий *P. sibilatrix* та вівчарик-ковалик *P. collybita*, чиж звичайний *Carduelis spinus*, дрозди співочий *Turdus philomelos*, чорний *T. merula* та дрізд-чикотень *T. pilaris* синиці велика *Parus major* і блакитна *P. caeruleus*, гаїчка болотяна *Poecile palustris*, зяблик звичайний *Fringilla coelebs*, вівсянка звичайна *Emberiza citrinella* та ін.

В межах проєктованої ділянки не виявлено територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Найближчими об'єктами ПЗФ до проєктованої ділянки є ботанічна пам'ятка природи

місцевого значення «Дубовий гай» (мал. 3.2.2), який знаходиться на відстані 460 м в південно-східному напрямку від проєктованої території, та загальнозоологічний заказник місцевого значення «Гнідавське болото» (мал. 3.2.3), який знаходиться на відстані 625 м в північно-східному напрямку від проєктованої території.

Мал. 3.2.2. Розміщення проєктованої території відносно найближчого об'єкта ПЗФ (ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Дубовий гай»)

Мал. 3.2.3. Розміщення проєктованої території відносно найближчого об'єкта ПЗФ (загальнозоологічного заказника місцевого значення «Гнідавське болото»)

Через значну відстань, негативного впливу планована діяльність на дані природоохоронні об'єкти не здійснюватиме.

Територія проектування не належить до природоохоронних територій Смарагдової мережі (згідно з <http://emerald.net.ua>).

Смарагдова мережа Європи (англ. Emerald Network) – мережа територій особливого природоохоронного значення, важливих для збереження біорізноманіття, в країнах Європи і деяких – Африки. Створена 1998 року для виконання Бернської конвенції 1979 р. і підтримується державами – членами Ради Європи. Мета цього масштабного проекту – виділити і взяти під охорону місця проживання рідкісних видів тваринного і рослинного світу.

При оцінці території для включення до Смарагдової мережі Європи враховується: чи мешкають тут види рослин і тварин, яким загрожує зникнення, чи являє вона собою важливий пункт зупинки на шляхах міграції тварин, чи відрізняється високим рівнем біорізноманіття, чи зустрічається тут унікальне місцепроживання. Україна ратифікувала цю конвенцію 1996 року, взявши на себе зобов'язання створити мережу Emerald.

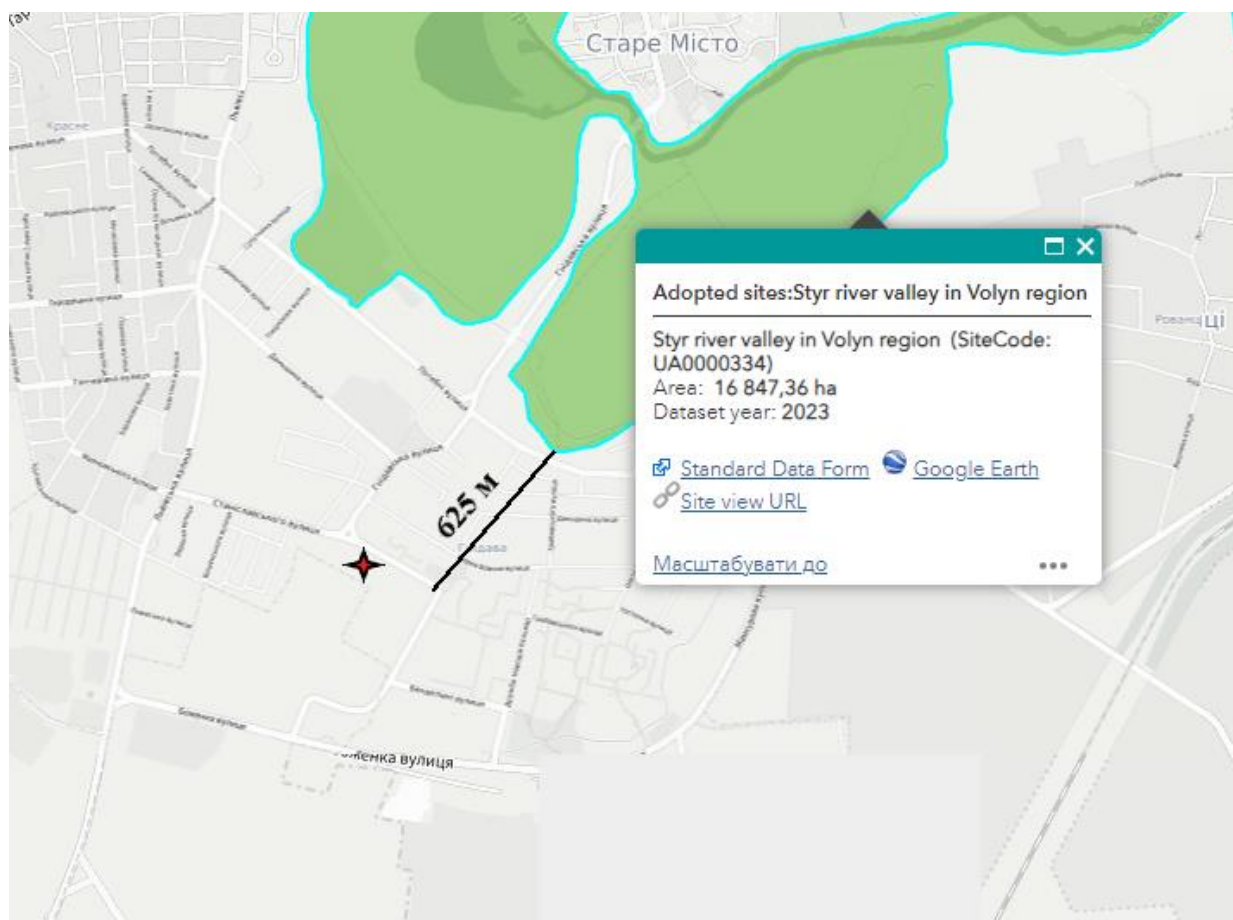
Мережа складається з територій особливого природоохоронного інтересу, що виділяються на всеєвропейському рівні для охорони видів та оселищ. Наразі Смарагдова мережа ефективно працює у Швейцарії, Норвегії, Великобританії та інших країнах. Тому робота із впровадження мережі Емеральд в Україні є підготовкою до майбутнього переходу держави на європейське законодавство в сфері охорони довкілля.

Повний перелік Смарагдової мережі України, затверджений Постійним комітетом Бернської конвенції, включає 377 територій. Постійним комітетом Бернської конвенції 06 грудня 2019 року затверджено оновлений перелік об'єктів Смарагдової мережі України, в які увійшли 15 територій Смарагдової мережі Волинської області.

Відповідно до інтерактивного картографічного веб-застосунка «Смарагдова мережа України: база даних – Species of Resolution 6. Database» за посиланням <http://emerald.net.ua>, найближча природоохоронна територія Смарагдової мережі – Долина річки Стир у Волинській області (UA0000334), яка знаходиться на відстані 625 м на північний-схід від проектованої ділянки.

В межі даної природоохоронної території Смарагдової мережі входить вищезгаданий загальнозоологічний заказник місцевого значення «Гнідавське болото».

Розміщення проєктованої ділянки відносно найближчої природоохоронної території Смарагдової мережі зображено на мал. 3.2.4.

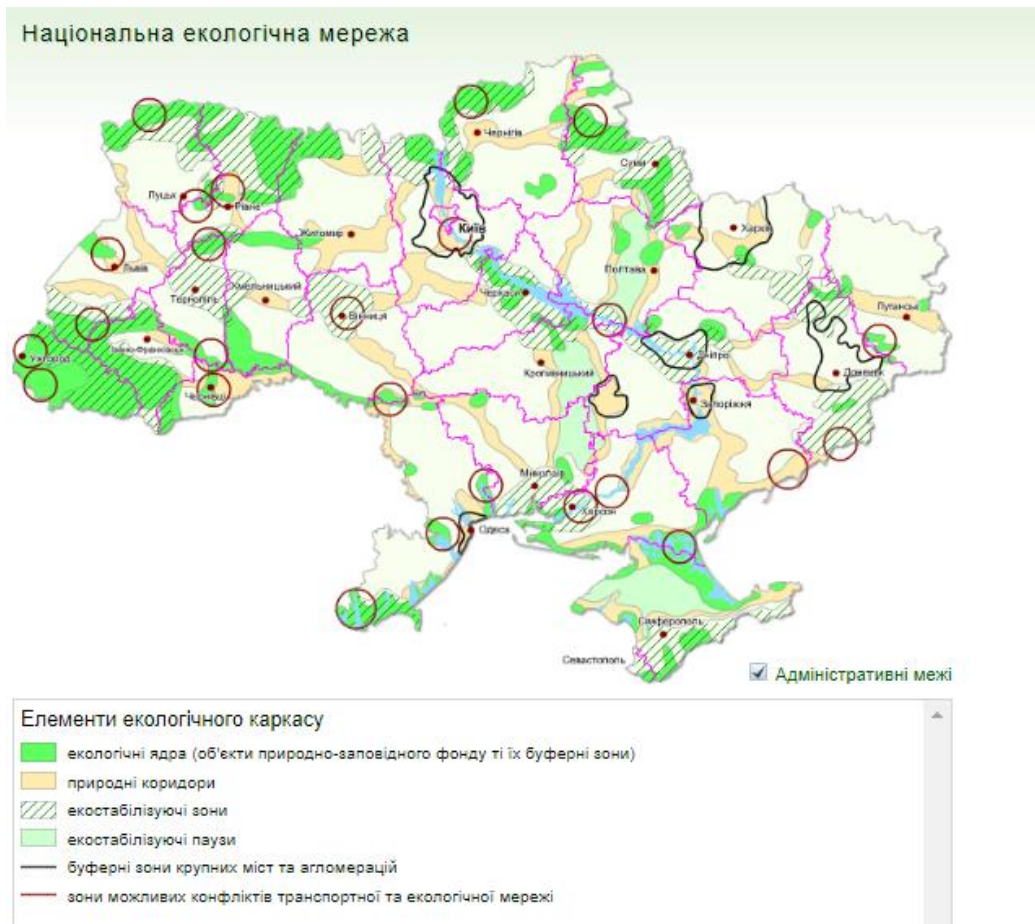

Мал. 3.2.3. Розміщення проєктованої території відносно найближчої природоохоронної території Смарагдової мережі (Долина річки Стир у Волинській області (UA0000334))

Через значну відстань проєктований об'єкт не передбачає негативного впливу на дану природоохоронну територію.

Ділянка проєктування не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) екологічної мережі України.

Карта екомережі наведена на мал. 3.2.4.

Мал. 3.2.4. Карта екомережі України.

Оскільки проєктована територія не відноситься до жодного з структурних елементів екомережі, негативного впливу на екомережу не передбачається. Також дана територія не відноситься до лісгосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг.

Отже, враховуючи те, що на проєктованій території відсутні об'єкти ПЗФ, території Смарагдової мережі та елементи (ядра, коридори та субкоридори) екологічної мережі України, лісгосподарські, природоохоронні, природно-заповідні зони та їх території, землі водних об'єктів і прибережно-захисних смуг, то негативного впливу на дані природоохоронні об'єкти та території планована діяльність не здійснюватиме.

Матеріальні об'єкти:

На проєктованій території матеріальні об'єкти, в яких втілено оригінал твору образотворчого мистецтва чи архітектури не обліковуються. Планована діяльність не матиме негативного впливу на матеріальні об'єкти.

Об'єкти архітектурної, археологічної та культурної спадщини:

На проєктованій території відсутні зареєстровані пам'ятки культурної спадщини відповідно до інформації, яка наведена у Державному реєстрі нерухомих пам'яток України (<https://mcip.gov.ua/kulturna-spadshchyna/derzhavnyy-reiestr-nerukhomykh-pam-iatok-ukrainy>).

На проммайданчику не зареєстровані пам'ятки місцевого (відповідно до переліку пам'яток місцевого значення, електронний ресурс: <https://mcip.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/volynska-obl.-misczevogo-stantom-na-10.07.24-4-1.pdf>) та національного значення (відповідно до переліку пам'яток національного значення, електронний ресурс: https://mcip.gov.ua/files/pdf/Nacional_znachenia/%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%20%D0%BE%D0%B1%D0%BB..pdf).

У разі виявлення на території під час реалізації планованої діяльності об'єктів культурної спадщини чи їх частин, об'єктів або предметів археологічної спадщини, знахідок археологічного або історичного характеру, об'єктів архітектурної спадщини:

- у відповідності до вимог статті 23 Закону України «Про охорону культурної спадщини» буде укладено з відповідним органом охорони культурної спадщини охоронний договір;

- у відповідності до вимог статті 19 Закону України «Про охорону археологічної спадщини» буде інформовано орган охорони культурної спадщини, а також організовано відповідне сприяння у проведенні будь-яких робіт з виявлення, обліку та вивчення археологічних об'єктів або предметів.

Якщо під час проведення будь-яких земляних робіт буде виявлено знахідку археологічного або історичного характеру, у відповідності до вимог статті 36 Закону України «Про охорону культурної спадщини», подальше ведення робіт буде зупинено і протягом однієї доби буде повідомлено про це відповідний орган охорони культурної спадщини, на території якого проводяться земляні роботи.

Земляні роботи будуть відновлені лише згідно з письмовим дозволом відповідного органу охорони культурної спадщини після завершення археологічних досліджень відповідної території.

Крім того, в процесі здійснення планованої діяльності будуть дотримані відповідні принципи щодо охорони архітектурної, археологічної та культурної спадщини визначені ратифікованою Конвенцією про охорону архітектурної спадщини Європи, Конвенцією про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, Європейською конвенцією про охорону археологічної спадщини.

Стан здоров'я населення

Спільна дія багатьох чинників (соціальних, медичних, біологічних, способу життя та забруднення атмосферного повітря й питної води) значною мірою зумовлює стан здоров'я

населення і захворюваність людського організму. Темпи індустріалізації та урбанізації з одночасним розвитком стресових ситуацій призвели до того, що протягом останніх років стан здоров'я населення став погіршуватись.

Забруднення атмосферного повітря впливає на здоров'я людини та біорізноманіття різними шляхами – від прямої негайної загрози до повільного поступового руйнування систем життєзабезпечення організму. Постійні атмосферні забруднення несприятливо впливають на загальну захворюваність населення. Доведено прямий зв'язок між інтенсивністю забруднення повітря і станом здоров'я, а також зростанням хронічних неспецифічних захворювань, зокрема, таких, як атеросклероз, хвороби серця, рак легень тощо. Забруднене повітря значно знижує імунітет, впливає на органи дихання, сприяючи виникненню респіраторних захворювань, катарів верхніх дихальних шляхів, ларингіту, ларинготрахеїту, фарингіту, бронхіту, пневмонії. Забруднення спричиняє серцево-судинні та інші захворювання, зумовлює виникнення віддалених наслідків, тобто мутагенну, канцерогенну, токсичну, тератогенну, алергенну, ембріотоксичну і атеросклеротичну дію. Довготривале забруднення повітря відбивається також на генетичному апараті людини. Це призводить до зниження народжуваності, народження недоношених або ослаблених дітей, до їх розумової та фізичної відсталості, тощо. Забруднене атмосферне повітря значно підвищує захворюваність та смертність населення від хронічного бронхіту, емфіземи легень, бронхіальної астми, раку легень та захворювань серцево-судинної системи, що різко знижує працездатність населення.

Дуже небезпечними для людини є сполуки азоту – нітрити і нітрати, що потрапляють у повітря з відпрацьованими газами автомобілів. Деякі з них є вихідними продуктами для синтезу канцерогенних речовин. Вдихання оксидів азоту є причиною розвитку емфіземи легень, звуження дихальних шляхів, набряку легень.

Зростаюче забруднення повітря свинцем сприяє накопиченню його в печінці, селезінці, нирках та інших органах. Свинець, що міститься у відпрацьованих газах автомобільного транспорту, прискорюючи розпад еритроцитів, діє як протоплазматична отрута. Свинцеве отруєння викликає також функціональні зміни вищої нервової діяльності. Основними скаргами внаслідок свинцевого отруєння є головний біль, запаморочення, підвищена роздратованість, швидка втомлюваність, порушення сну.

Забруднення атмосферного повітря діоксидом сірки частіше призводить до виникнення таких захворювань, як хронічний і астматичний бронхіт, бронхіальна астма, емфізема легень. Такі явища особливо характерні для дітей, хоча на їх здоров'я ніяким чином не впливають шкідливі умови праці, паління та інші чинники.

Питна вода та її якість істотно впливають на всі фізіологічні та біохімічні процеси, що відбуваються в організмі людини, на стан її здоров'я. Питна вода, що не відповідає нормативним

вимогам несе загрозу виникнення серед населення інфекційних захворювань, злоякісних утворень, захворювань ендокринної та інших систем організму.

Здоров'я населення можна оцінити такими показниками, як середня тривалість життя при народженні або після досягнення певного віку, загальна смертність та смертність дітей до одного року життя, захворюваність і функціональні відхилення, поширеність хвороб.

За даними Головного управління статистики в області чисельність наявного населення, за оцінкою, на 1 січня 2022 року становила 215,986 тис. осіб. Упродовж 2021 року кількість жителів зменшилась на 1211 особу.

Для аналізу наявного стану здоров'я населення наведені статистичні дані Управління охорони здоров'я Волинської ОДА та Управління охорони здоров'я Луцької міської ради, які характеризують загальну картину захворюваності в області.

Поточний стан системи охорони здоров'я Волинської області, як і України в цілому, характеризується досить високими показниками захворюваності, смертності та інвалідності, особливо унаслідок таких неінфекційних захворювань, як серцевосудинні та цереброваскулярні, онкологічні, хвороби обміну речовин. Виявлені тенденції показників захворюваності населення в значній мірі характеризуються і в місті.

На захворюваність населення впливають такі чинники:

- спадковість і генетичний фонд;
- особливий спосіб життя населення (куріння, вживання алкоголю, наркотиків, неправильне харчування, стреси, шкідлива праця, незадовільні умови побуту, гіперурбанізація, гіподинамія, неблагополучне середовище спілкування і проживання);
- демопопуляційні навантаження (тривалість життя, середній вік населення, рівень смертності, статеві-вікова структура населення, активність міграційних процесів);
- рівень розвитку медичної системи та охорони здоров'я населення (забезпеченість медичною інфраструктурою та медичними фахівцями, якість і фізична та економічна доступність надання медичних послуг);
- стан навколишнього середовища (забруднення атмосферного повітря стаціонарними й пересувними джерелами, забруднення ґрунтів, поверхневих і підземних вод, поводження з відходами);
- рівень соціально-економічного розвитку території та рівень життя населення (спеціалізація регіонів, рівні безробіття і зайнятості населення, доходи й витрати населення, поширення бідності серед населення, сформованість середнього класу); управлінські рішення щодо розвитку охорони здоров'я (своєчасність проведення медичних реформ, ефективне управління медичною сферою, підготовка кадрів для охорони здоров'я, державне фінансування медичної сфери).

За даними українських вчених, з року в рік здоров'я дітей погіршується. Більше половини дошкільнят мають хронічну патологію: у 60,5 % із них діагностують хвороби органів дихання – переважно хронічні тонзиліти, аденоїдити; у 57 % – зміни опорно-рухової системи; у 36 % – серцево-судинні відхилення; 11 % мають ендокринні порушення; 10 % – порушення нервової системи; на ожиріння страждає приблизно 39 % дошкільнят.

Дослідження переконують, що 44 % хлопчиків і 19 % дівчаток, які стають першокласниками у 6-річному віці – не готові до школи фізично. В області, як і по країні в цілому, продовжують зберігатися високі показники загальної та первинної захворюваності дітей, підлітків та дорослих. Низька захворюваність сільських дітей, що має місце в деяких районах, не відображає дійсного стану їх здоров'я. Це може свідчити про низьку соціальну свідомість батьків, недостатній матеріальний стан сімей, обмежений доступ значної частини населення села до медичної допомоги.

У структурі поширеності захворювань дітей від 0 до 14 років по Волинській області:

- на першому місці знаходяться хвороби органів дихання;
- на другому місці знаходяться хвороби кістково-м'язової системи;
- на третьому місці знаходяться хвороби ока та придаткового апарату;
- на четвертому місці знаходяться хвороби ендокринної системи, розладу харчування, порушення обміну речовин;
- на п'ятому місці знаходяться хвороби органів травлення;
- на шостому місці знаходяться хвороби кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму.

Внаслідок неправильного харчування та малорухливого способу життя поступово зростають показники ожиріння дорослого населення області.

Протягом останніх років простежується стійка тенденція перевищення рівня смертності над народжуваністю. Зменшення природнього приросту населення відбувається тому, що у структурі населення за віком значно переважає чисельність людей другого періоду зрілого та похилого віку.

Серед причин смертності перші місця посіли: хвороби системи кровообігу, новоутворення, хвороби органів травлення. Серед основних причин смертності: хвороби системи кровообігу, новоутворення, хвороби органів дихання.

Згідно даних Головного управління статистики у Волинській області було проаналізовано основні причини смертності населення області за 2021 рік та січень 2022 року (табл. 3.2.4).

**Статистична інформація основних причин смертності населення
у Волинській області**

Хвороби	Кількість померлих осіб	
	в 2021 р.	Січень 2022 р.
Усього:	15493	1242
Клас I: Деякі інфекційні та паразитарні хвороби	157	7
- туберкульоз	93	4
- хвороба, зумовлена вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)	24	1
Клас II: Новоутворення	1474	125
- з них злоякісні	1457	124
Клас III: Хвороби крові й кровотворних органів та окремі порушення із залученням імунного механізму	5	-
Клас IV: Ендокринні хвороби, розлади харчування та порушення обміну речовин	88	10
- з них цукровий діабет	77	10
Клас V: Розлади психіки та поведінки	74	5
- з них розлади психіки та поведінки внаслідок вживання алкоголю	72	5
Клас VI: Хвороби нервової системи	80	10
Клас IX: Хвороби системи кровообігу	9736	806
- ішемічна хвороба серця	7373	601
- алкогольна кардіоміопатія	87	12
- цереброваскулярні хвороби	1998	164
Клас X: Хвороби органів дихання	447	39
- з них грип і пневмонія	254	15
Клас XI: Хвороби органів травлення	634	65
- з них алкогольна хвороба печінки	73	1
Клас XII: Хвороби шкіри та підшкірної клітковини	11	-
Клас XIII: Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини	14	-
Клас XIV: Хвороби сечостатевої системи	62	5
Клас XV: Вагітність, пологи та післяпологовий період	4	-
Клас XVI: Окремі стани, що виникають у перинатальному періоді	24	-
Клас XVII: Природжені вади розвитку, деформації та хромосомні аномалії	22	2
Клас XVIII: Симптоми, ознаки та відхилення від норми, що виявлені при клінічних і лабораторних дослідженнях, не кваліфіковані в інших рубриках	155	19
Клас XX: Зовнішні причини смерті	741	68
- транспортні нещасні випадки	119	7

- випадкове утоплення та занурення у воду	66	3
- нещасні випадки, спричинені дією диму, вогню та полум'я	8	-
- випадкове отруєння, спричинене отруйними речовинами (крім алкоголю)	48	1
- випадкове отруєння та дія алкоголю	114	8
- навмисне самоушкодження	152	12
- наслідки нападу з метою убивства чи нанесення ушкодження	27	3
Клас XXII: Коди для особливих цілей	1765	81
COVID-19, вірус ідентифікований	1755	81
COVID-19, вірус неідентифікований	10	-

Враховуючи наявність цілого ряду негативних факторів навколишнього середовища та їх вплив на організм, можливе погіршення стану здоров'я населення, але при умові запобігання шкідливого впливу таких факторів, показники захворюваності будуть стабілізуватися.

Прогнозні зміни стану довкілля, якщо документ державного планування не буде затверджено

На базі наявних даних щодо поточного стану навколишнього середовища, зміни стану компонентів довкілля, а саме атмосферного повітря, водного, геологічного, соціального середовищ, ґрунту, тваринного і рослинного світів, без провадження планованої діяльності, скоріше за все, не відбуватимуться.

Існуюче забруднення атмосферного повітря, в основному формується за рахунок існуючих джерел викиду забруднюючих речовин та роботи транспортних засобів, тому без провадження планованої діяльності зміни стану атмосферного повітря в сторону погіршення та/або поліпшення не відбуватимуться.

Якісний стан водного середовища в основному формується за рахунок існуючих скидів забруднюючих речовин у водні об'єкти та поверхневого стоку, який надходить у водні об'єкти в період сніготанення та/або дощів. Без провадження планованої діяльності зміни якості води також не відбуватимуться.

Зміни показників стану ґрунту і геологічного середовища земельної ділянки без провадження планованої діяльності не очікується.

Враховуючи, що домінуючим фактором розвитку біоценозів є природні процеси зміни стану рослинного і тваринного світів без провадження планованої діяльності є малоімовірними.

Висновки щодо ймовірних змін базового сценарію без провадження планованої діяльності можна зробити, враховуючи, що у просторовому відношенні планована діяльність носить виключно локальний вплив і розповсюдження далі безпосереднього місця проведення робіт не

передбачається. Таким чином відмінності у протіканні базового сценарію без провадження планової діяльності та з її провадженням будуть відбуватись локально в масштабі.

Негативні фактори при функціонуванні об'єкта, що проектується можливо оцінити як незначні при дотриманні всіх норм та проектних вимог.

3.3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)

Екологічна оцінка об'єднує в собі оцінку екологічного стану окремих компонентів довкілля: стану повітряного та водного середовищ, земельних та лісових ресурсів, рослинного і тваринного світу, заповідних територій, характер яких постійно змінюється. Від напряду цих змін залежить рівновага природних екосистем та збалансованість подальшого екологічного та соціально-економічного розвитку Волинського регіону.

Ймовірні види впливу на навколишнє середовище:

- атмосферне повітря – можливий незначний вплив на атмосферне повітря. Вплив здійснюватиметься за рахунок викидів забруднюючих речовин від неорганізованих джерел в процесі будівництва, а саме: переміщення ґрунтів та сипучих будівельних матеріалів спецтехнікою (екскаватор, бульдозер та ін.), викиди продуктів згорання пального в двигунах автотранспорту та будівельної спецтехніки, викид зварювального аерозолу під час зварки металевих поверхонь та пластикових труб, викиди легкої складової лакофарбових матеріалів під час оздоблювальних робіт. Ці джерела впливу на атмосферне повітря є нетривалими, локальними і зникають при закінченні будівельних робіт. Під час експлуатації проєктованих об'єктів джерелами викидів забруднюючих речовин будуть викиди забруднюючих речовин від індивідуальних транспортних засобів. Перевищення санітарно-гігієнічних нормативів та гранично-допустимих викидів в приземному шарі атмосфери не передбачається. Вплив об'єкту, що проектується, на атмосферне повітря вважається допустимим. Проектом надано рекомендації щодо озеленення території. Розміщення об'єктів, передбачених детальним планом, не нанесе шкідливого впливу на стан повітряного середовища;

- водне середовище – негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих та підземних водних ресурсів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин – не відбуватиметься. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів. Проектом прийнята повна роздільна система каналізації. Схема каналізування: стічні води проектної території ДПТ по мережі проектних самопливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися на існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть

знаходиться за межами території проектування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням. Вплив екологічно допустимий;

- ґрунт – зміни, які чинять шкідливі впливи на ґрунтовий шар не відбудуться зважаючи на відповідні проектні заходи. Незначний вплив на ґрунтовий покрив передбачається при будівельних роботах. Знятий в процесі будівництва родючий шар ґрунту складуватиметься та в подальшому використовуватиметься для благоустрою території. З метою покращення стану навколишнього середовища проектом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови: благоустрій та озеленення території, тверде покриття доріг; проектом передбачається організація роздільного збору відходів. При дотриманні прийнятих проектом технологічних рішень вплив на стан ґрунтів зведений до мінімуму. По завершенню будівельних робіт проєктована територія буде упорядкована. Проектні проїзди та пішохідні доріжки в межах території проектування передбачено виконати з бетонної бруківки. Вплив екологічно допустимий;

- флора та фауна – негативний вплив мінімальний. Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах ділянки проектування відсутні. На проєктованій території види флори і фауни та угруповання видів, які занесені до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції відсутні (відповідно до <http://emerald.net.ua/>). Також відсутні рослини та їх угруповання, що підлягають охороні згідно Положення про Зелену книгу України та Резолюції 4 Бернської конвенції. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті провадження планованої діяльності не прогнозується. Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на проєктованій території не відмічено. Встановлено, що проєктована ділянка знаходиться в межах антропогенно-трансформованих територій в м. Луцьк Волинської області, таким чином, можна стверджувати, що дана ділянка мало приваблює птахів та тварин. В процесі провадження планованої діяльності не будуть руйнуватися місця проживання тварин та гніздування птахів. Проектом передбачається озеленення проєктованої території. Озелененням передбачено створення захисних посадок по периметру земельних ділянок з урахуванням забезпечення достатнього провітрювання та інсоляції. Види насаджень, їх розміщення будуть вибрані з урахуванням існуючої рослинності і ґрунтово-кліматичних умов за дотриманням садово-паркових вимог. Влаштування зелених зон має виключно позитивний вплив на біорізноманіття;

- кліматичні фактори – негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат – мінімальні. Змін мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планованої діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) – не відбудеться. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) – не передбачаються. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню

інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Планована діяльність не матиме суттєвого впливу на клімат, чутливість діяльності до зміни клімату не очікується;

- заповідні об'єкти, природоохоронні території – впливи відсутні, оскільки на території ведення планової діяльності відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду, території та об'єкти екомережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (відповідно до <http://emerald.net.ua/>). Територія планованої діяльності, не відноситься до лісгосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг. Найближчими об'єктами ПЗФ до проєктованої ділянки є ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дубовий гай», який знаходиться на відстані 460 м в південно-східному напрямку від проєктованої території, та загальнозоологічний заказник місцевого значення «Гнідавське болото», який знаходиться на відстані 625 м в північно-східному напрямку від проєктованої території. На даній території не виявлено природоохоронних територій Смарагдової мережі. Найближча природоохоронна територія Смарагдової мережі – Долина річки Стир у Волинській області (UA0000334), яка знаходиться на відстані 625 м на північний-схід від проєктованої ділянки. Через значну відстань негативного впливу від планованої діяльності на найближчі об'єкти ПЗФ та природоохоронну територію Смарагдової мережі не передбачається. Ділянка проєктування не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) екологічної мережі України. Негативний вплив на природоохоронні території – не передбачається.

- ландшафт – будівництво проєктованих об'єктів не впливатиме на елементи геологічного, структурно-тектонічного ландшафту і не викличе негативних явищ геотехногенного походження в геологічному середовищі;

- соціальне середовище – при дотриманні всього комплексу заходів щодо захисту навколишнього середовища, будівельно-монтажні роботи та експлуатація проєктованих об'єктів не спричинять негативного впливу на соціально-економічне середовище. Позитивний вплив від реалізації проєкту полягає у створенні нових житлових площ для місцевого населення, комфортного проживання в будинках з усіма зручностями, що є необхідною умовою добробуту населення.

3.4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Екологічна ситуація (а також генетичні фактори та спосіб життя) є основоположним фактором, що визначає стан здоров'я населення, вносить свій вклад в статистику захворюваності та смертності населення.

Прямо пов'язати ті чи інші наслідки для здоров'я населення з впливом конкретних факторів дуже важко (так само, як і навпаки, довести відсутність такого зв'язку), оскільки вплив на здоров'я часто неспецифічний і носить опосередкований характер, до того ж можуть спостерігатися кумулятивні ефекти, пов'язані з кількома факторами впливу.

В ході СЕО виявлено екологічні проблеми та можливі ризики для навколишнього середовища та здоров'я населення, пов'язані з реалізацією ДДП.

Серед важливих екологічних проблем, в тому числі що мають ризики впливу по території, що проектується можна виділити наступні:

- низький рівень екологічної свідомості та екологічної культури громадян;
- забруднення повітря автомобільним транспортом під час роботи двигунів внутрішнього згорання;
- відсутність організованої постійної в часі системи моніторингу за всіма складовими НПС;
- збільшення кількості утворення ТПВ;
- збільшення навантаження на інженерні мережі.

Серед чинників, що впливають на захворюваність та здоров'я населення, виділяються наступні: соціально-економічні (рівень соціальної інфраструктури, умови праці, можливості оздоровлення, доходи та витрати населення, рівень життя тощо); генетичні; стан навколишнього природного середовища (що обумовлюється як природними так і антропогенними факторами); наявність та рівень системи охорони здоров'я.

Чинники стану навколишнього природного середовища (зокрема, забруднення повітря, води, ґрунту, фізичні фактори впливу) охоплюють 20-21 % впливу.

Генетично-біологічні фактори (спадковість, стать тощо) впливають на 19-20 %.

На групу факторів, пов'язаних із обсягом і якістю медичного обслуговування (забезпеченість об'єктами медичної інфраструктури та фахівцями, своєчасність та якість лікування, вакцинація, періодичність медичних обстежень, державне фінансування медичної сфери тощо) припадає 8-9 % впливу.

У проєкті враховані всі наявні екологічні проблеми проєктованої території та запропонована найбільш екологічно та економічно вигідна її територіально-планувальна організація та подальше використання.

Основні екологічні ризики впливу на довкілля та здоров'я населення, що стосуються проєкту ДПТ наведені в табл. 3.4.1.

Таблиця 3.4.1.

**Основні екологічні ризики впливу на довкілля та здоров'я населення,
що стосуються проєкту ДПТ**

Основні екологічні проблеми і ризики	Характеристика проблем і ризиків	Територіальна прив'язка
Вплив на атмосферне повітря	Збільшення викидів забруднюючих речовин пересувними джерелами	Проектована територія
Вплив на ґрунтове середовище	Порушення, ущільнення та перенесення ґрунтового покриву на етапі будівництва, руху транспортних засобів; випадкові проливи пального при користуванні транспортними засобами	Проектована територія
Акустичний вплив	Проїзд транспорту.	Вулиці та дороги, проєктована територія
Вплив на здоров'я населення	Якість атмосферного повітря на ділянках проїзду автотранспорту.	Проектована територія

Проектом не передбачено розміщення на території ДПТ небезпечних об'єктів що можуть здійснювати негативний вплив на атмосферне повітря і загалом на навколишнє середовище.

Впливу інших потенційно, хімічно та радіаційно-небезпечних об'єктів немає.

В межах проєктованого майданчика природоохоронних територій та заповідних об'єктів – немає. Вплив від реалізації ДПТ на території з природоохоронним статусом – відсутній.

Таким чином, на підставі вищевикладеного можна зробити наступний висновок: ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, є вкрай малі та не погіршать наявну екологічну ситуацію території, а це свідчить про прийнятність планової діяльності на здоров'я людини.

Позитивний вплив від реалізації проєкту полягає у створенні нових житлових площ для місцевого населення, комфортного проживання в будинках з усіма зручностями, що є необхідною умовою добробуту населення.

4. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-УШ від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (Стратегія від 28.02.2019 № 2697-VIII). Закон визначає, що одним із основних інструментів реалізації державної екологічної політики є: стратегічна екологічна оцінка та оцінка впливу на довкілля, яка сприятиме запобіганню негативному впливу на навколишнє природне середовище та встановлює відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки. Запровадження стратегічної екологічної оцінки документів державного планування забезпечить удосконалення механізмів стратегічного планування розвитку соціально-економічної політики на державному, регіональному та місцевому рівнях.

Зобов'язанням у сфері охорони довкілля на місцевому рівні є дотримання санітарно-захисних зон від об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електронних полів, іонізуючих випромінювань, зони санітарної охорони від підземних та відкритих джерел водопостачання, водозабірних та водоочисних споруд, водоводів, об'єктів оздоровчого призначення та інші, зони охорони пам'яток культурної спадщини, археологічних територій, прибережні захисні смуги, водоохоронні зони.

На всіх етапах реалізації проекту детального плану проектні рішення повинні здійснюватись у відповідності з нормами і правилами охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки.

Законодавчим підґрунтям для формування суспільних відносин для забезпечення екологічної безпеки є Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 р., який розглядає екологічну безпеку життєдіяльності людини як невід'ємну умову сталого економічного і соціального розвитку України і закріплює відповідні заходи правового впливу щодо її забезпечення.

При проектуванні, розміщенні, будівництві, введенні в дію нових і реконструкції діючих підприємств, споруд та інших об'єктів, удосконаленні існуючих і впровадженні нових технологічних процесів та устаткування, а також в процесі експлуатації цих об'єктів забезпечується екологічна безпека людей, раціональне використання природних ресурсів, додержання нормативів шкідливих впливів на навколишнє природне середовище. При цьому повинні передбачатися вловлювання, утилізація, знешкодження шкідливих речовин і відходів або повна їх ліквідація, виконання інших вимог щодо охорони навколишнього природного середовища і здоров'я людей.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені вимогами чинного законодавства:

- просторово-планувальними рішеннями забезпечити дотримання нормативних санітарних зон та розривів згідно вимог Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів ДСП № 173-96, протипожежних відстаней, охоронних зон навколо (вздовж) об'єктів транспорту, зв'язку, енергетичної системи, інженерних комунікацій згідно вимог чинного законодавства;

- здійснювати організаційно-господарські, технічні та інші заходи щодо забезпечення виконання вимог, передбачених стандартами та нормативами екологічної безпеки у галузі охорони атмосферного повітря, вживати заходи щодо зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і зменшення впливу фізичних факторів відповідно до вимог ст. 10 Закону України «Про охорону атмосферного повітря»;

- здійснення відповідних організаційних, господарських, технічних, технологічних, архітектурно-будівельних та інших заходів щодо попередження утворення та зниження шуму до рівнів, установлених санітарними нормами;

- забезпечення направлення стічних вод в каналізацію міста Луцьк;

- забезпечення території централізованою планово-регулярною санітарною очисткою із запровадженням системи роздільного збирання відходів у відповідності до Закону України «Про управління відходами».

- здійснення благоустрою території згідно з вимогами Закону України «Про благоустрій населених пунктів», ДБН Б.2.2-5:2011 «Планування та забудова міст, селищ і функціональних територій. Благоустрій територій. Зміна № 1», «Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України», затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 № 105 тощо.

Документом державного планування є детальний план території, який є видом містобудівної документації на місцевому рівні, що визначає планувальну організацію та розвиток частини території. Проектні рішення розроблено згідно Закону України «Про охорону

навколишнього природного середовища», а саме: Статті 3 «Основні принципи охорони навколишнього природного середовища».

Проект розробляється з урахуванням природно-кліматичних умов, існуючого рельєфу території, особливостей прилеглої території та забудови, з додержанням технологічних і санітарних розривів, з урахуванням взаємозв'язку основних та допоміжних споруд.

З метою охорони і оздоровлення навколишнього середовища детальним планом рекомендовано виконати ряд зобов'язань:

Зобов'язання у сфері охорони атмосферного повітря.

Відповідно до вимог Закону України «Про охорону атмосферного повітря» необхідно розробити спеціальні заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, а також вживати заходи для ліквідації причин, наслідків забруднення атмосферного повітря.

Заходи щодо забезпечення нормативного стану атмосферного повітря при будівництві включають:

- контроль за точним дотриманням технології виробництва робіт;
- розосередження в часі роботи будівельних машин і механізмів, не задіяних в єдиному безперервному технологічному процесі;
- дотримання заходів щодо попередження загазованості повітря – всі машини, що працюють на будмайданчику з двигунами внутрішнього згорання повинні бути перевірені на токсичність вихлопних газів;
- виключення роботи машин і механізмів на холостому ході;
- максимально можливе скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне середовище;
- здійснення контролю за точним дотриманням технологічного регламенту роботи обладнання, роботою контрольно-вимірювальних пристроїв.

Зобов'язання у сфері охорони водних ресурсів.

При виникненні аварійних забруднень водних ресурсів суб'єкт господарювання повинен своєчасно проінформувати центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, а також провести роботи, пов'язані з ліквідацією наслідків аварій, які можуть спричинити погіршення якості води, у відповідності до вимог статті 44 Водного кодексу України.

Заходи щодо забезпечення нормативного стану поверхневих і підземних вод при будівництві включають:

- влаштування будівельного майданчика з твердим покриттям;
- організація збору та відведення господарсько-побутових та дощових стоків;
- недопущення на території будівельного майданчика витоку нафтопродуктів та масел із несправного автотранспорту;
- забезпечення заходів щодо дотримання нормативного стану поверхневих та підземних вод при будівництві та експлуатації об'єктів.

Зобов'язання у сфері охорони земель.

Відповідно до вимог Закону України «Про охорону земель» необхідно своєчасно проінформувати відповідні органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування про погіршення стану та забруднення земельних ділянок.

Заходи по охороні ґрунтів та земельних ресурсів включають:

- максимальне збереження та повторне використання родючого шару ґрунту при проведенні земляних робіт;
- обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва;
- регулярні поставки будівельних матеріалів, без складування великих партій на будівельному майданчику;
- розміщення будівельних матеріалів на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям;
- контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів;
- при експлуатації будівельних машин з двигунами внутрішнього згорання не допускається пролив на ґрунт паливо-мастильних матеріалів;
- забороняється спалювання всіх видів горючих відходів на території будівельного майданчика;
- утримання контейнерів збирання відходів та місць їх розташування у належному санітарному стані;
- роздільне збирання відходів;
- дотримання ст. 48 Закону України «Про охорону земель» при здійсненні містобудівної діяльності.

Зобов'язання щодо здоров'я населення:

- забезпечення дотримання санітарних умов території проектування;
- дотримання санітарних розривів та норм.

Зобов'язання у разі виникнення надзвичайної екологічної ситуації.

Зона надзвичайної екологічної ситуації – окрема місцевість України, на якій виникла надзвичайна екологічна ситуація.

Надзвичайна екологічна ситуація – надзвичайна ситуація, при якій на окремій місцевості сталися негативні зміни в навколишньому природному середовищі, що потребують застосування надзвичайних заходів з боку держави.

У разі оголошення на території планованої діяльності зони надзвичайної екологічної ситуації необхідно:

- неухильно дотримуватись встановленого правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації;
- провести мобілізацію ресурсів та зміну режиму роботи з метою проведення аварійно-рятувальних та відновлювальних робіт;
- вжити заходів щодо нормалізації екологічного стану на території планованої діяльності.

Охорона та оздоровлення навколишнього природного середовища забезпечується комплексом захисних заходів, в основі яких покладена система державних законодавчих актів та регламентація планування, забудови і благоустрою населених пунктів.

Зобов'язання у сфері охорони довкілля передбачають благоустрій території, на якій планується будівництво об'єктів.

Оцінка відповідності проекту зобов'язанням у сфері охорони довкілля, встановлені на міжнародному рівні та шляхи їх врахування.

Основними напрямками співробітництва України з міжнародними організаціями є: охорона біологічного різноманіття; охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер; зміна клімату; охорона озонового шару; охорона атмосферного повітря; поводження з відходами; оцінка впливу на довкілля.

Міжнародні обов'язки України у сфері охорони довкілля зафіксовані у таких програмах:

- Конвенція про біологічне різноманіття, (1992 р., м. Ріо-де-Жанейро Бразилія), ратифікована Верховною Радою України 29 листопада 1994 р.;

- Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення головним чином як середовище існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція, м. Рамсар, Іран, 1971 р.);
- Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин (Бонн, 1979 р.);
- Угода про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (1995 р.);
- Угоди про збереження кажанів в Європі (1991 р.);
- Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція);
- Рамкова конвенція ООН про зміну клімату (ратифікована Україною 29 жовтня 1996 р.);
- Європейська конвенція про охорону археологічної спадщини (Валлетта, 1992 р.);
- Конвенція про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер (Гельсінкі, 1992), що є чинною в Україні з 1 липня 1999 р. та інші.

На виконання Бернської конвенції в Європі створена мережа територій особливого природоохоронного значення – Смарагдова мережа, важливих для збереження біорізноманіття в країнах Європи і деяких країнах Африки.

Смарагдова мережа України є українською частиною Смарагдової мережі Європи, розробляється з 2009 року. В листопаді 2016 року було затверджено першу версію Смарагдової мережі для України, яка потребує доопрацювання на основі наукових даних.

Територія документа державного планування, що підлягає стратегічній екологічній оцінці не знаходиться в межах природоохоронних територій Смарагдової мережі України.

Разом з тим варто зазначити, що більшість заходів, передбачених проектом у в сфері розвитку інженерної та транспортної інфраструктури, благоустрою, поводження з відходами відповідають загальносвітовим принципам охорони довкілля та сприяють дотриманню міжнародних зобов'язань.

5. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Згідно «Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» затверджених Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296, наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

За походженням наслідки можуть бути первинними (наслідки, які безпосередньо пов'язані з впливом проекту на екосистеми) і вторинними (що є наслідком первинних змін в екосистемі). Вторинні наслідки полягають у широкому залученні громадськості до прийняття рішень та встановлення прозорих процедур їх прийняття.

Кумулятивні наслідки включають розвиток негативних процесів через нагромадження в організмах людей, тварин, рослин отрути різних речовин внаслідок тривалого їх використання.

Кумулятивні ефекти можуть виникати з незначних за своїми окремими діями факторів, які впливають одночасно протягом тривалого періоду часу поступово накопичуючись, підсумовуючись можуть викликати значні наслідки. Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови.

Синергічні наслідки – це наслідки, сумарний ефект, яких полягає у тому, що при взаємодії 2-х або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного компонента окремо. Деякі речовини при одночасній наявності в атмосферному повітрі можуть чинити сумарний несприятливий вплив на організм. У таких випадках відбувається ефект синергізму (сумації). Оскільки концентрації забруднюючих речовин не перевищуватимуть допустимі норми, синергічні наслідки також не очікуються.

Коротко- та середньострокові наслідки (1, 3-5, 10-15 років) при реалізації рішень проекту детального плану території будуть проявлятися внаслідок будівництва та влаштування об'єктів і полягатимуть в тимчасовому накопиченні будівельних відходів, забрудненні атмосферного повітря під час будівельних робіт. Під час будівництва основним впливом на атмосферу є її запилення та забруднення викидами автотранспорту. Проте, їх кількість і короткочасність впливу не здатні змінити мікроклімат проектованої території. Вплив викидів забруднюючих речовин на

довкілля від транспорту, будівельних машин і зварювальних апаратів має тимчасовий характер тільки в період ведення будівельно-монтажних робіт і не стане причиною суттєвого погіршення екологічної рівноваги екосистеми.

Довгострокові наслідки – це наслідки впливу, який триватиме протягом тривалого періоду часу. До довгострокових наслідків (50-100 років) відносяться впливи постійного характеру – викиди і скиди, шум, утворення відходів в процесі експлуатації об'єктів. Непостійними довгостроковими впливами є роботи, пов'язані з реконструкцією об'єктів, припиненням їх існування, перепрофілюванням, заміною обладнання та устаткування, модернізацією тощо.

Постійні наслідки – це наслідки впливу, що виникає в результаті незворотної зміни у середовищі (наприклад викиди в атмосферне повітря від функціонування проєктованих об'єктів від стаціонарних та пересувних джерел забруднення атмосфери та викиди внаслідок роботи двигунів внутрішнього згорання автотранспорту, шумове навантаження при роботі відповідного технологічного устаткування та проїзду транспорту, утворення відходів). Оскільки концентрації шкідливих речовин у повітрі не перевищуватимуть допустимі норми, а для вивезення відходів передбачається заключити договори з спецорганізаціями, негативні наслідки для довкілля не очікуються.

Тимчасові наслідки – це наслідки впливу, що зберігаються протягом обмеженого періоду часу, полягають у виконанні підготовчих та будівельних робіт, при яких вплив на навколишнє середовище, зокрема, на атмосферне повітря матиме короткочасний та локальний характер, а викиди в атмосферне повітря здійснюватимуться при роботі ДВЗ спецтехніки.

Позитивні наслідки – це наслідки впливу, який має благотворний вплив на реципієнтів і ресурси (належна та ефективна функціонально-планувальна організація території з урахуванням перспективних планувальних обмежень – санітарно-захисних зон джерел забруднення, охоронних зон інженерних мереж тощо; забезпечення безпечних факторів середовища життєдіяльності людини). До позитивних наслідків можна віднести:

1. Економічний розвиток: будівництво багатоквартирних житлових будинків може стимулювати економіку через збільшення попиту на будівельні матеріали, послуги будівельних підприємств та інші супутні галузі.

2. Створення робочих місць: будівництво такого комплексу може забезпечити робочі місця в будівельній галузі, а також у приміщеннях для громадського призначення, наприклад, в магазинах, тощо.

3. Зручність для мешканців: мешканці зможуть скористатися різноманітними послугами та закладами, що знаходяться у будинку або поруч, що додасть комфорту та зручності до їх повсякденного життя.

4. Екологічні переваги: якщо будинок буде спроектований з використанням екологічно чистих матеріалів та технологій, це може сприяти зниженню екологічного впливу будівництва та забезпечити більш сталий розвиток.

Негативні наслідки – наслідки впливу, що несприятливо впливає на реципієнтів і ресурси.

До негативних наслідків відносяться:

1. Загроза забруднення довкілля: будівництво може призвести до забруднення ґрунтів, повітря та водних ресурсів через використання будівельних матеріалів, скиди будівельного сміття та інші виробничі процеси.

2. Забруднення шумом та затінення: висотні будинки можуть призвести до збільшення рівня шуму в районі, особливо якщо приміщення для громадського призначення розташовані у нижніх поверхах. Крім того, багатоквартирні будинки можуть затінювати прилеглі території та впливати на природне освітлення оточуючих будівель.

3. Соціальна напруженість: будівництво нового житлового комплексу може викликати напруженість серед місцевої спільноти.

4. Вплив на природні ресурси: будівництво та експлуатація багатоквартирних будинків може призвести до збільшеного споживання енергії та води. Якщо не будуть прийняті екологічні заходи, це може погіршити стан природних ресурсів та спричинити негативний вплив на екологію.

5. Зміна цін на нерухомість: будівництво нового житлового комплексу може вплинути на ціни нерухомості в районі. Це може мати як позитивний, так і негативний вплив. З одного боку, це може збільшити ціну на нерухомість і зробити її більш привабливою для інвесторів. З іншого боку, це може зробити житло недосяжним для деяких мешканців, особливо для людей з низьким доходом.

6. Завантаженість інфраструктури: додаткове населення, яке привносить будівництво нового житлового комплексу, може призвести до перевантаження існуючої інфраструктури. Це стосується доріг, громадського транспорту, освіти, охорони здоров'я та інших суспільних послуг. Недостатність розширення інфраструктури може призвести до затримок, перевантаження та незадоволення з боку мешканців.

7. Втрата зелених зон та природного середовища: будівництво житлових будинків призводить до втрати зелених зон та природного середовища. Це може негативно позначитися на якості життя мешканців та втраті природного багатства.

Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля наведена в табл. 5.1.

Детальніші дослідження впливу на компоненти довкілля з наведенням конкретних показників доцільно провести на подальших стадіях проектування відповідно до вимог чинного законодавства України.

**Оцінка ймовірного впливу планової діяльності на довкілля
відповідно до контрольного переліку**

Чи може реалізація Стратегії спричинити:		Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
<i>Повітря</i>					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?		•		
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?	•			
3	Погіршення якості атмосферного повітря?			•	
4	Появу джерел неприємних запахів?			•	
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату?			•	
<i>Водні ресурси</i>					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води?			•	
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)?			•	
8	Збільшення скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти?			•	
9	Значне зменшення кількості вод, що використовується для водопостачання населення?			•	
10	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод?	•			
11	Поява загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)?			•	
12	Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту ?			•	
13	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону?			•	
14	Зміни напряму або швидкості потоків підземних вод?			•	
15	Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)?			•	
16	Забруднення підземних водоносних горизонтів?			•	

<i>Відходи</i>				
17	Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів?	•		•
18	Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки?	•		
19	Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки?			•
20	Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами?			•
21	Утворення або накопичення радіоактивних відходів?			•
<i>Земельні ресурси</i>				
22	Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару?	•		
23	Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів?			•
24	Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу?			•
25	Появу таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози через нестабільність літогенної основи або зміни геологічної структури ?			•
26	Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель?	•		
27	Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад?			•
<i>Біорізноманіття та рекреаційні зони</i>				
28	Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, початок небезпечної діяльності у безпосередній близькості або на їх території тощо)?			•
29	Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві?			•
30	Збільшення площ зернових культур або сільськогосподарських угідь в цілому?			•
31	Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин?			•
32	Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей?			•
33	Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини?			•
34	Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля (перепони для публічного огляду мальовничих краєвидів, появу естетично неприйнятних місць, руйнування пам'ятників природи тощо)?			•

<i>Населення та інфраструктура</i>				
35	Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території?	•		
36	Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі?	•		
37	Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків?		•	
38	Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень?			•
39	Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги?	•		
40	Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей?			•
<i>Екологічне управління та моніторинг</i>				
41	Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки?			•
42	Погіршення екологічного моніторингу?			•
43	Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження?			•
44	Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва?			•
<i>Інше</i>				
45	Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів?			•
46	Суттєве вилучення будь-якого невідновного ресурсу?			•
47	Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії?	•		
48	Суттєве порушення якості природного середовища?			•
49	Поява можливостей досягнення короткотермінових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому?			•
50	Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, що матиме значний негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей?			•

Реалізація планованої діяльності в цілому буде мати позитивний вплив і сприятиме формуванню повноцінного життєвого середовища, створенню сучасного благоустрою території.

Узагальнені результати процедури оцінки проектних рішень детального плану території представлені в табл. 5.2.

Таблиця 5.2.

**Узагальнені результати процедури оцінки проектних рішень
детального плану території**

Територія	Атмосферне повітря	Клімат	Вода	Ґрунти	Природо-охоронні території	Біорізноманіття	Здоров'я
Територія проектування	П/ДС/ М	Нп/М	Нп/ДС/ М	П/КС/ М	0	П/КС/ М	Нп/М

ПОЗНАЧЕННЯ	Пояснення
-2	Значний негативний вплив. Значний негативний вплив слід звести до мінімуму із застосуванням заходів щодо пом'якшення наслідків, щоб він став незначним.
-1	Помірний негативний вплив. Цей вплив є прийнятним.
0	Немає впливу.
1	Помірний позитивний вплив.
2	Значний позитивний вплив.
(?)	Значення впливу не може бути оцінено з певністю через відсутність даних про компоненти довкілля, заплановану діяльність або з інших причин.
П/Нп	Прямий / Непрямий
ДС/ СС/КС	Довгостроковий (10-15 років) / Середньостроковий (3-5 років) / Короткостроковий (1 рік)
М/Р	Місцевий / Регіональний
К/С/ТрК	Кумулятивний / Синергічний / Транскордонний

Наслідки для довкілля проектних рішень детального плану території наведено в табл. 5.3.

Наслідки для довкілля проєктних рішень детального плану території

Складова довкілля	Характеристика впливу
Атмосферне повітря	У результаті виконання підготовчих робіт будуть наявні неорганізовані нестаціонарні джерела викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Вплив на повітряне середовище пов'язаний з утворенням та викидом забруднюючих речовин при проїзді автотранспорту на будівельному майданчику. Внаслідок роботи двигунів внутрішнього згорання, в атмосферне повітря будуть викидатися вуглецю оксид, вуглецю діоксид, діазоту оксид, азоту діоксид, вуглеводні граничні C₁₂-C₁₉, суспендовані тверді частинки недиференційовані за складом (сажа), сірки діоксид, аміак, метан, бенз(а)пірен. Під час експлуатації проєктованих об'єктів вплив на атмосферне повітря також буде від ДВЗ автотранспорту мешканців житлових будинків. Вищеперераховані речовини будуть утворюватися в незначних кількостях, перевищень нормативів ГДК не передбачається.
Водне середовище	Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів. Проєктом прийнята повна роздільна система каналізації. Схема каналізування: стічні води проєктної території ДПТ по мережі проєктних самопливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися на існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проєктування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням. Ймовірні ризики впливу на водне середовище можливі за умови неналежного під'єднання до інженерних мереж.
Ґрунтове середовище	Вплив на ґрунти буде тільки під час проведення будівельно-монтажних робіт та носитиме тимчасовий характер. Вплив на ґрунти поза межами проєктованої території відсутній. При експлуатації об'єкта негативний вплив на ґрунти не очікується. На пішохідних доріжках і тротуарах пропонується влаштування бетонної плитки. Відведення поверхневих вод з проєктованої території здійснюється по ухилах проїздів на існуючі та проєктні мережі дощової каналізації та на запроєктовані вулиці. Проєктні проїзди та пішохідні доріжки в межах території проєктування передбачено виконати з бетонної бруківки.
Біорізноманіття	Значні і незворотні зміни в екосистемах території проєктування в результаті будівництва та експлуатації об'єктів не прогнозується. Проєктом передбачається озеленення проєктованої території. Озелененням передбачено створення захисних посадок по периметру земельних ділянок з урахуванням забезпечення достатнього провітрювання та інсоляції. Влаштування зелених зон має виключно позитивний вплив на біорізноманіття.

Здоров'я населення	Умови життєдіяльності місцевого населення та його здоров'я при реалізації ДПТ не погіршується. Діяльність об'єкту при дотриманні вимог природоохоронного та санітарного законодавства України не буде мати суттєвого впливу на стан здоров'я населення. Позитивний вплив від реалізації проекту полягає у створенні нових житлових площ для місцевого населення, комфортного проживання в будинках з усіма зручностями, що є необхідною умовою добробуту населення.
Акустичний вплив	Шумове забруднення буде спричинене насамперед роботою будівельної техніки та матиме тимчасовий характер. Під час експлуатації проєктованих об'єктів та споруд акустичний вплив буде здійснюватись під час проїду автотранспорту. Встановлені допустимі норми ГДК перевищуватись не будуть.

Аналіз впливу на клімат

Відповідно до рекомендацій Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 03.03.2020 року №26/1.4-11.3-5650 «Рекомендації щодо включення кліматичних питань до документів державного планування» враховано специфіку розгляду питань впливу на клімат, яка відрізняється від впливу на інші компоненти довкілля.

Змін мікроклімату в результаті планованої діяльності не очікується, оскільки в результаті експлуатації об'єктів відсутні значні виділення теплоти, інертних газів, вологи. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні.

6. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

На основі інформації, представленої у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що випливають з реалізації містобудівної документації.

Термін «пом'якшення» відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів на навколишнє середовище, які можуть виникнути внаслідок впровадження містобудівної документації. Запропоновані заходи складаються з тих, що були визначені в процесі розроблення проекту містобудівної документації і рекомендацій що виникли в результаті виконання СЕО.

Досліджений вплив об'єкта планованої діяльності на навколишнє середовище, природні і штучні компоненти прилеглої території показали, що вплив слід оцінювати як локальний і допустимий.

Проектом передбачається виконання таких заходів:

Ресурсозберігаючі заходи – збереження і раціональне використання земельних та водних ресурсів, повторне їх використання та ін.

Планувальні заходи – функціональне зонування; організація санітарних розривів; озеленення території.

Захисні заходи – вибір місць тимчасового складування ГРШ; передача відходів спеціалізованим організаціям для утилізації або видалення, дотримання нормативів чинного природоохоронного законодавства; своєчасна передача накопичених відходів спеціалізованим організаціям згідно укладених договорів; дотримання правил пожежної безпеки.

Охоронні заходи – моніторинг території, спостереження, оцінка та прогнозування стану навколишнього середовища; здійснення експлуатації об'єктів відповідно до чинних санітарних норм та правил.

Компенсаційні заходи – компенсація незворотного збитку від планованої діяльності шляхом проведення заходів щодо рівноцінного поліпшення стану природного, соціального і техногенного середовища в іншому місці і/або в інший час. Компенсація нанесених незворотних збитків від планованої діяльності здійснюється за рахунок грошового відшкодування.

З метою забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, санітарного очищення територій населених пунктів треба керуватись Конституцією України та Законами України: «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про

охорону навколишнього природного середовища», «Про управління відходами», «Про регулювання містобудівної діяльності».

Облаштування території повинно відбуватися з дотриманням екологічних вимог та забезпеченням комплексного благоустрою території.

З метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації негативного впливу під час підготовчих та будівельних робіт у відповідності до чинних нормативних вимог із застосуванням відповідної техніки та механізмів передбачаються недопускання порушень факторів, які можуть призвести до аварійних ситуацій.

До таких факторів, під час виконання будівельних робіт можна віднести:

- виникнення локальної пожежі в разі порушення протипожежних заходів (паління, розпалювання вогнищ та використання відкритого вогню, тощо);
- порушення режимів експлуатації будівельних машин та обладнання;
- помилкові дії персоналу.

З метою забезпечення нормативного стану довкілля та мінімізації тимчасового негативного впливу під час будівництва та експлуатації об'єктів передбачається ряд заходів:

- здійснення будівельних робіт на підставі документів, що засвідчують право на виконання таких робіт;
- виконавці будівельних робіт будуть залучатися з урахуванням їх кваліфікаційного складу та обсягів будівельної роботи;
- організаційні, технічні, технологічні рішення та інші заходи, направлені на реалізацію планованої діяльності, здійснюватимуться з дотриманням вимог законодавства та нормативних документів і забезпеченням механічного опору та стійкості конструктивних елементів, пожежної безпеки, унеможливлення загрози здоров'ю або безпеці людей та шкідливого впливу на довкілля, захисту від шкідливого впливу шуму та вібрації тощо;
- зберігання та транспортування будівельних матеріалів та відходів здійснювати способами, що гарантують мінімальний ризик забруднення довкілля;
- забезпечити повне збирання, належне зберігання та передачу відходів спеціалізованим підприємствам;
- дотримуватись заходів з охорони атмосферного повітря, водних ресурсів, ґрунтів, а також рослинного та тваринного світу.

Відповідальність за дотримання заходів з охорони навколишнього середовища в період проведення будівельних робіт на об'єкті покладається на спеціалізовані організації, які виконуватимуть ці роботи.

Детальніша інформація про заплановані заходи наведена в табл. 6.1.

Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання детального плану території

Складові довкілля, в тому числі здоров'я населення	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання детального плану території
Атмосферне повітря	- не допускати роботи автотранспорту та будівельних механізмів в режимі холостого ходу для попередження надходження забруднюючих речовин в атмосферне повітря та шумового навантаження; - при зберіганні та пересипці піщано-гравійних матеріалів на території будівництва вжити заходи щодо недопущення їх розпилення; - дотримання заходів щодо охорони атмосферного повітря відповідно до Закону України «Про охорону атмосферного повітря»; - проведення благоустрою території.
Водне середовище	- економічно використовувати водні ресурси, дбати про їх відтворення і поліпшення якості вод; - забезпечувати облік води для потреб споживачів за допомогою водолічильників; - дотримуватися санітарних та інших вимог щодо впорядкування території, - попередження забруднення підземних вод та земельних ресурсів шляхом створення надійної та ефективної системи водовідведення.
Земельні ресурси та ґрунти	- обов'язкове дотримання меж території, відведеної для будівництва; - вертикальне планування будівельного майданчика; - забезпечення розміщення будівельних матеріалів на спеціально відведеній ділянці з твердим покриттям; - контроль за роботою інженерного обладнання, механізмів і транспортних засобів, своєчасний ремонт, недопущення роботи несправних механізмів; - не допускати потрапляння нафтопродуктів у ґрунтове середовище під час проведення підготовчих і будівельно-монтажних робіт; - дотримання встановлених вимог щодо зняття та перенесення ґрунтового покриву земельної ділянки; - проведення забудови згідно з функціональним зонуванням; - забороняється спалювання всіх видів відходів на території будівельного майданчика; - запровадження регулярного санітарного очищення території; - дотримання вимог щодо санітарного очищення території. - при здійсненні будівельних робіт потрібно дотримуватись вимог відповідно до ст. 48 Закону України «Про охорону земель».
Поводження з відходами	- роздільне збирання відходів; - організація місць тимчасового зберігання відходів; - вчасна передача відходів, які утворюватимуться,

	спеціалізованим організаціям згідно укладених договорів, забезпечення вивезення відходів з території.
Біорізноманіття	- максимальне збереження зелених насаджень, які мають задовільний та хороший стан; - озеленення території.
Акустичний вплив	- використання сучасного низькошумового технологічного та енергетичного обладнання; - обмеження швидкості руху автомобільного транспорту по проєктованій території; - озеленення території.
Здоров'я населення	- встановлення та дотримання планувальних обмежень на території проєктування; - проведення благоустрою території; - озеленення території відповідно до проектних рішень.
Соціальне середовище	- вертикальне планування території будівельного майданчика передбачити з використанням заходів із захисту території та оточуючої забудови від можливого негативного впливу несприятливих природних або техногенних факторів; - проведення забудови згідно з наміченою містобудівною документацією та функціональним зонуванням; - інженерна підготовка території, влаштування твердого покриття проїздів; - урахування перспективних планувальних обмежень – санітарних розривів, охоронних зон інженерних мереж тощо; - проведення благоустрою та озеленення території відповідно до проектних рішень.
Охорона праці та пожежної безпеки	- створення належних умов праці, санітарно-побутове та медичне обслуговування працюючих у відповідності з діючими санітарними нормами; - суворе дотримання правил охорони праці та техніки безпеки відповідно до Закону України «Про охорону праці», пожежної безпеки відповідно до Закону України «Про пожежну безпеку» та Правил техніки безпеки в Україні; - дотримання трудової і виробничої дисципліни під час проведення будівельних робіт, правил техніки безпеки на робочих місцях; - оснащення будівель первинними засобами пожежогасіння та пожежним інвентарем.

Освоєння території повинно відбуватися з дотриманням природоохоронних заходів.

При виконанні всіх заходів з охорони навколишнього середовища, передбачених проєктом, проєктовані об'єкти не завдадуть негативного впливу на стан природного середовища в районі його розміщення.

Аналізуючи види і рівні впливів на навколишнє середовище, можна зробити висновок, що комплекс заходів, спрямованих на запобігання, уникнення, зменшення, усунення визначеного негативного впливу, забезпечить дотримання чинних екологічних і санітарно-гігієнічних умов провадження планової діяльності.

У випадку порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища будуть негайно вжиті заходи щодо усунення відповідних порушень та компенсовано, в установленому порядку, шкоду, заподіяну довкіллю або здоров'ю і майну громадян у повному обсязі.

7. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

Об'єктом планованої діяльності є Детальний план території в межах вул. Ярослава Мудрого - вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку.

Негативні фактори впливу на оточуюче середовище при функціонуванні об'єкту можна оцінити як незначні при дотриманні усіх санітарно-епідеміологічних та будівельних вимог та використанні сучасного обладнання.

У контексті стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації Детального плану території в межах вул. Ярослава Мудрого - вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку були прийняті наступні перспективи для вивчення наявних альтернатив та їх впливу на навколишнє середовище (табл. 7.1).

Таблиця 7.1

Альтернативи, що розглядалися, та обґрунтування обраної альтернативи

№ п/п	Альтернатива	Ключові складові альтернативи	Ключові переваги та недоліки	Обрана альтернатива та її обґрунтування
1	Нульова альтернатива (песимістичний сценарій розвитку)	Продовження існуючої ситуації	Переваги: - Не передбачається збільшення потреб у споживанні електроенергії, водних ресурсах та палива. Недоліки: - Нераціональне використання території; - Відсутність подальшого розвитку громади.	Проектом пропонується до затвердження Альтернативу № 2, так як вона є оптимальним варіантом для забезпечення розвитку м. Луцьк, оскільки сприятиме: - розбудові житлового фонду м. Луцьк; - впровадженню заходів щодо охорони довкілля та здоров'я населення; - забезпечить раціональне використання території; - передбачає проведення благоустрою та озеленення проєктованої території; - не матиме негативного впливу на природоохоронні території. - створенню нових житлових площ для
2.	Затвердження проєкту ДДП (сценарій раціонального розвитку)	Раціональний розвиток населеного пункту	Переваги: - розбудова житлового фонду м. Луцьк; - впровадження заходів щодо охорони довкілля та здоров'я населення; - раціональне використання території; - проведення благоустрою та озеленення проєктованої території; - відсутність негативного впливу на природоохоронні території.	

			Недоліки: – можливий вплив на атмосферне повітря внаслідок виникнення аварійних ситуацій.	місцевого населення, комфортного проживання в будинках з усіма зручностями, що є необхідною умовою добробуту населення.
3.	Технічна альтернатива	Збирання відходів за унітарною системою (всі відходи в 1 сміттєвий контейнер)	Переваги – немає. Недоліки – не відповідність чинним нормативно-правовим актам та основним міжнародним принципам у сфері поводження з відходами.	
4.	Територіальна альтернатива	Облаштування об'єкту на іншій території	Переваги – немає. Недоліки – залучення додаткових коштів на доопрацювання проєкту ДДП; – відсутність необхідної площі; – відхилення від визначених побажань замовника.	

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки навколишнього середовища, а також оцінено вплив на навколишнє середовище, надано прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки проєкту містобудівної документації є її відповідність державним будівельним нормам, санітарним нормам і правилам України, законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Основні методи під час стратегічної екологічної оцінки:

1) аналіз слабких та сильних сторін проєкту містобудівної документації з точки зору екологічної ситуації, а саме:

- проаналізовано природні умови територій, які межують з проєктованою ділянкою, включаючи характеристику поверхневих водних систем, ландшафтів (рельєф, ґрунти, рослинність та ін.), гідрогеологічні особливості територій та інших компонентів природного середовища;

- розглянуто природні ресурси з обмеженим режимом їх використання, в тому числі водоспоживання та водовідведення, забруднення атмосферного середовища;

- оцінено можливі зміни в природних та антропогенних екосистемах.

- 2) консультації з громадськістю щодо екологічних цілей;
- 3) розглянуто способи ліквідації наслідків;
- 4) особи, які приймають рішення, ознайомлені з можливими наслідками здійснення планованої діяльності;
- 5) отриманні зауваження і пропозиції до проекту містобудівної документації;
- 6) проведено громадське обговорення у процесі розробки проекту містобудівної документації.

При підготовці Звіту із стратегічної екологічної оцінки були виявлені наступні труднощі:

- відсутність на момент виконання Звіту нормативних актів щодо підготовки Звіту;
- відсутність на момент виконання Звіту розпорядчих актів щодо надання інформації для підготовки Звіту;
- відсутність у відкритому доступі даних щодо обсягу впливу на стан довкілля на територію розміщення населеного пункту;
- відсутність методик, що дозволяють здійснювати довгострокові прогнози впливу об'єкту на довкілля;
- обставини, пов'язані з збройною агресією російської федерації проти України та введенням воєнного стану, у тому числі обмеження доступу до низки кадастрів та інформаційних систем, включаючи призупинення функціонування Публічної кадастрової карти України.

В ході СЕО проведено оцінку факторів ризику і потенційного впливу на стан довкілля, враховано екологічні завдання місцевого рівня в інтересах ефективного та стабільного соціально-економічного розвитку населеного пункту та підвищення якості життя населення.

Планована діяльність матиме позитивні наслідки на соціальне середовище, а негативні фактори впливу на оточуюче середовище можна оцінити як незначні при дотриманні усіх вимог та норм будівництва та експлуатації.

8. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Розвиток державної системи моніторингу довкілля є складовою державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, спрямованої на забезпечення конституційного права громадян на безпечне середовище існування. Моніторинг довкілля є дієвим засобом реалізації природоохоронної політики, слугує виробленню науково-обґрунтованих управлінських рішень щодо створення екологічно і техногенно безпечних умов життєдіяльності населення, збереження довкілля, забезпечення раціонального природокористування, створення достовірної інформаційної бази для прогнозування і запобігання екологічних небезпек. Об'єктивну інформацію про стан навколишнього середовища можна отримати лише на підставі багаторічного системного спостереження за змінами компонентів геосистем, які можуть бути спричинені як природною мінливістю систем, так і антропогенним впливом на них.

Згідно ст. 17 п. 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені «Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1272.

Заходи, що передбачені для здійснення моніторингу, розробляються у процесі стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проєкту документа державного планування та затверджується місцевим органом державної виконавчої влади, який затвердив документ державного планування.

Моніторинг – це система постійного спостереження за явищами і процесами, що проходять в навколишньому середовищі і суспільстві, результати якого слугують для обґрунтування управлінських рішень.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання ряду планувальних і технічних заходів, визначених в проєкті детального плану території, а також заходів, передбачених цільовими регіональними програмами в сфері охорони навколишнього природного середовища є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов проживання населення.

На території Волинської області були затверджені такі регіональні програми:

- Регіональна екологічна програма «Екологія 2023-2026»;
- Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року;
- Стратегія розвитку Волинської області на період до 2027 року.

З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник у разі необхідності може створювати моніторингові групи та визначати склад та напрямок їх роботи. Також, може бути залучена акредитована лабораторія, яка має право на виконання лабораторних досліджень різних аспектів довкілля: поверхневих вод, повітря, ґрунтів, парникових газів тощо.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;
- періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;
- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Заходи, передбачені для здійснення моніторингу, враховують специфіку документа державного планування, період, на який здійснюється планування, та необхідність здійснення моніторингу на різних стадіях виконання документа державного планування.

Згідно з проведеною оцінкою впливів на довкілля визначено, що під час провадження планованої діяльності, очікується незначний та допустимий вплив на довкілля зумовлений викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря та здійсненням операцій у сфері поводження з відходами. Значний негативний вплив на довкілля під час провадження планованої діяльності не передбачається.

Враховуючи вищезазначені результати оцінки впливів передбачається програма моніторингу та контролю впливу на довкілля під час провадження планованої діяльності для моніторингу та контролю допустимих впливів.

Моніторинг очікуваних впливів реалізації ДДП повинен здійснюватися за показниками, що наведені в табл. 8.1.

Таблиця 8.1

Основні функціональні заходи моніторингу виконання ДДП

№ п/п	Основні функціональні заходи моніторингу	Періодичність контролю/ експертні оцінки
1	Кількісний облік утворення, накопичення і передачі відходів	Один раз на квартал
2	Показник озеленення території	Один раз на рік
3	Спостереження за навколишньою територією	Постійно
4	Вчасне санітарне очищення території	Постійно

Показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а також показники для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення наступні:

Показник «Кількісний облік утворення, накопичення і передачі відходів»: одиниці виміру – т, періодичність вимірювання – один раз на рік.

Показник «Озеленення території»: одиниці виміру – га, періодичність вимірювання – один раз на рік.

Кількісні показники буде визначено на основі моніторингових даних.

Цільові значення кількісних та якісних показників, відповідно до кожного з визначених у звіті про SEO наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, зазвичай встановлюються з метою вимірювання та контролю впливу діяльності проєктованих об'єктів на довкілля та здоров'я населення. Ці показники можуть включати рівень забруднення повітря, води, ґрунту, рівень шуму тощо.

Цільові значення кількісних та якісних показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, передбачаються з метою забезпечення ефективного контролю та управління впливом проєктованих об'єктів. Ці показники можуть включати обсяги зменшення

викидів, застосування технологій з низьким рівнем забруднення, встановлення ефективної системи очищення стічних вод, впровадження програми енергоефективності тощо.

Засоби і способи виявлення замовником наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про СЕО, можуть включати систему моніторингу, проведення регулярних аудитів, оцінку ризиків та впровадження механізмів звітності. Додатково можуть застосовуватися консультації з експертами, залучення громадських організацій та інших зацікавлених сторін.

Методи визначення кожного із показників, а також періодичність вимірів, визначаються відповідними акредитованими лабораторіями на договірних засадах.

Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – здійснення моніторингу впливів виконання рішень ДПТ на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, за визначеними в табл. 8.1 заходами моніторингу. Засобами і способами виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля можуть бути відбір проб, лабораторні дослідження і порівняння вимірних показників на предмет перевищення встановлених нормативів.

Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
- перевірки того, що план виконується відповідно до затвердженого документа, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Моніторинг повинен відбуватись на декількох рівнях та передбачати можливі екологічні загрози та/або виявляти під час його здійснення впливи, що не були передбачені раніше.

9. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)

Даний розділ не розглядається, адже виконання містобудівної документації «Детальний план території в межах вул. Ярослава Мудрого - вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку» не матиме суттєвого впливу на довкілля, враховуючи передбачений вид діяльності та те, що проєктована територія знаходиться на значній відстані від межі сусідніх держав.

10. Резюме нетехнічного характеру

У Звіті з СЕО до проекту Детальний план території в межах вул. Ярослава Мудрого - вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку проведено оцінку впливів на довкілля об'єкта планованої діяльності в районі його розміщення.

Даний документ – Резюме нетехнічного характеру (РНХ) – містить коротку інформацію про потенційні екологічні та соціальні наслідки, які мають відношення до запропонованої діяльності. Також надаються відповідні заходи по зниженню негативних екологічних та соціальних наслідків, що можуть виникнути в процесі будівництва та експлуатації об'єкта планованої діяльності.

Цей документ (РНХ) буде розміщений у зазначеному нижче місці для ознайомлення і для надання коментарів. Будь-яка особа може надати свої зауваження та рекомендації щодо екологічних, соціальних та інших аспектів цього проекту.

Управління капітального будівництва Луцької міської ради

Адреса: 43025, м. Луцьк, вул. Лесі Українки, 35.

Тел.: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66,

E-mail: dm@lutskrada.gov.ua.

Веб-сайт: <https://www.lutskrada.gov.ua/>.

На даний час проектна територія детального плану сформована існуючими закадастрованими земельними ділянками приватної та комунальної власності з різним цільовим призначенням.

Проектом передбачено зміну параметрів забудови території, встановлення поверховості багатоквартирної та громадської забудови з дотримання необхідних умов і обмежень.

На проєктованій території в межах детального плану площею 8,6749 га передбачено розміщення:

- існуючої двоповерхової громадської будівлі, площею забудови – 339,0 м²;
- існуючої будівлі шиномонтажу, площею забудови – 47,0 м²;
- існуючого п'ятиповерхового житлового будинку та існуючого шестиповерхового багатоквартирних житлового будинку, площею забудови – 18270 м²;
- існуючої двоповерхової господарської будівлі, площею забудови – 75,0 м²;
- проектного дев'ятиповерхового багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури та підземним паркінгом, площею забудови – 1471,0 м²;
- трьох проектних дев'ятиповерхових багатоквартирних житлових будинків, площею забудови – 2596,0 м²;
- проектного дев'ятиповерхового багатоквартирного житлового будинку, площею забудови – 816,0 м²;

- проєктної триповерхової будівлі торгівлі з підземним паркінгом, площею забудови – 402,0 м²;
- проєктної п'ятиповерхової будівлі торгівлі з підземним паркінгом, площею забудови – 594,0 м²;
- проєктного дев'ятиповерхового багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури, площею забудови – 1194,0 м²;
- проєктного дев'ятиповерхового багатоквартирного житлового будинку з об'єктами торгово-розважальної та ринкової інфраструктури та підземним паркінгом, площею забудови – 889,0 м²;
- проєктного триповерхового торгового центру з підземним паркінгом, площею забудови – 1195,0 м²;
- трьох проєктних в'їздів та виїздів до підземного паркінгу, площею забудови – 108,0 м²;
- існуючої трансформаторної підстанції, площею забудови – 62,4 м²;
- існуючих одноповерхових зблокованих гаражів, площею забудови – 338,0 м²;
- підземних автостоянок загальною площею 16594,0 м², на 324 машино-місця;
- відкритих тимчасових та постійних автостоянок, на 243 машино-місця;
- майданчиків для занять фізкультурою, майданчиків для відпочинку дітей молодшого шкільного і дошкільного віку, майданчиків для відпочинку дорослого населення, майданчиків для стоянки велосипедів, майданчиків для сміттєзбірників та майданчиків для вигулу домашніх тварин.

Відповідно до проєкту кількість перспективного населення території багатоквартирної житлової забудови, становить – 1965 чол.

Транспортні зв'язки з територією, що проєктуються, з центром міста та прилеглими територіями здійснюються за допомогою вулиць та доріг відповідного призначення.

Під'їзд до будівель і споруд передбачено з існуючих та проєктованих вулиць і проїздів з твердим покриттям.

Проєктні та існуючі вулиці і проїзди мають зв'язок з вул. Ярослава Мудрого яка з'єднує проєктовану територію з центром міста та іншими магістральними дорогами.

Для безпеки пішоходів в межах проєктної території знаходяться існуючі наземні пішохідні переходи регульованого та нерегульованого руху.

Інженерне забезпечення території

Водопостачання. На території міста Луцьк генеральним планом запроектована централізована система водопостачання. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів.

Каналізація. На території міста Луцьк генеральним планом передбачено влаштування централізованої системи каналізації. Проектом прийнята повна роздільна система каналізації.

Схема каналізування: стічні води проектної території ДПТ по мережі проектних самопливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися на існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проектування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням.

Електропостачання. На території міста Луцьк знаходяться існуючі лінії електропередач. В межах проекту ДПТ знаходиться одна існуюча трансформаторних підстанція ТП-421.

Газопостачання. Газопостачання міських населених пунктів здійснюється від централізованих систем. У межах території ДПТ є можливість передбачити використання природного газу на господарсько-побутові потреби: опалення, вентиляцію, гаряче водопостачання житлових будівель.

Інженерна підготовка і захист території. Інженерна підготовка території проекрованої ділянки включає комплекс заходів щодо забезпечення придатності території для містобудування, захисту її від несприятливих антропогенних і природних явищ та поліпшення екологічного стану, який визначається на підставі інженерно-будівельної оцінки території.

На пішохідних доріжках і тротуарах пропонується влаштування бетонної плитки. Відведення поверхневих вод з проекрованої території здійснюється по ухилах проїздів на існуючі та проектні мережі дощової каналізації та на запроектовані вулиці. Інженерна підготовка виконується на усій проектній території крім існуючої частини. Загальна площа території що потребує інженерної підготовки становить – 7,3220 га.

Благоустрій території. Планованою діяльністю передбачається проведення благоустрою та озеленення території.

Озелененням передбачено створення захисних посадок по периметру земельних ділянок з урахуванням забезпечення достатнього провітрювання та інсоляції. Види насаджень, їх розміщення будуть вибрані з урахуванням існуючої рослинності і ґрунтово-кліматичних умов за дотриманням садово-паркових вимог. Площа озеленення (в тому числі мощення геобруківкою) в межах проектної території становить – 35567,0 м².

Проектні проїзди та пішохідні доріжки в межах території проектування передбачено виконати з бетонної бруківки.

Використання підземного простору. В межах проектної території передбачено влаштування однорівневого підземного паркінгу загальною площею забудови – 16954,0 м². Проектований підземний паркінг розділений на три частини, в загальному передбачено шість в'їздів/виїздів до даного паркінгу.

Підвали проєктованих будівель в тому числі є можливість використовувати під укриття, сховища або споруди подвійного призначення. Також в підземному просторі на території ділянки передбачено розміщення інженерних мереж.

Поводження з відходами. В місті Луцьк існує планово-регулярна системи очистки міської забудови. Тверді побутові відходи вивозяться на полігони ТПВ, Комунальним господарством при Луцькій міській раді. Проєктом генерального плану прийнята роздільна система санітарного очищення міста Луцьк. Сміттєзвалище знаходиться з південного-сходу від с. Брище, площа якого є достатньою на розрахунковий період. Також резервується територія під влаштування полігону ТПВ в східній частині села Струмівка з санітарно-захисною зоною 500 м.

Вивезення твердих і рідких побутових відходів здійснюється у місця, які погоджуються замовником з Волинською райСЕС.

Ймовірні види впливу на навколишнє середовище:

- атмосферне повітря – можливий незначний вплив на атмосферне повітря. Вплив здійснюватиметься за рахунок викидів забруднюючих речовин від неорганізованих джерел в процесі будівництва, а саме: переміщення ґрунтів та сипучих будівельних матеріалів спецтехнікою (екскаватор, бульдозер та ін.), викиди продуктів згорання пального в двигунах автотранспорту та будівельної спецтехніки, викид зварювального аерозолу під час зварки металевих поверхонь та пластикових труб, викиди легкої складової лакофарбових матеріалів під час оздоблювальних робіт. Ці джерела впливу на атмосферне повітря є нетривалими, локальними і зникають при закінченні будівельних робіт. Під час експлуатації проєктованих об'єктів джерелами викидів забруднюючих речовин будуть викиди забруднюючих речовин від індивідуальних транспортних засобів. Перевищення санітарно-гігієнічних нормативів та гранично-допустимих викидів в приземному шарі атмосфери не передбачається. Вплив об'єкту, що проєктується, на атмосферне повітря вважається допустимим. Проєктом надано рекомендації щодо озеленення території. Розміщення об'єктів, передбачених детальним планом, не нанесе шкідливого впливу на стан повітряного середовища;

- водне середовище – негативних впливів на водне середовище, порушення гідродинамічного режиму, виснаження поверхневих та підземних водних ресурсів, надходження у водне середовище забруднюючих речовин – не відбуватиметься. Джерелом водопостачання є підземні води водоносних горизонтів. Проєктом прийнята повна роздільна система каналізації. Схема каналізування: стічні води проєктної території ДПТ по мережі проєктних самопливних колекторів надходять у існуючу централізовану систему каналізації. Очищення стічних вод буде відбуватися на існуючих очисних спорудах які згідно з генеральним планом міста Луцьк будуть знаходитись за межами території проєктування даного ДПТ. Очищення стічних вод повне біологічне з доочищенням. Вплив екологічно допустимий;

- ґрунт – зміни, які чинять шкідливі впливи на ґрунтовий шар не відбудуться зважаючи на відповідні проектні заходи. Незначний вплив на ґрунтовий покрив передбачається при будівельних роботах. Знятий в процесі будівництва родючий шар ґрунту складуватиметься та в подальшому використовуватиметься для благоустрою території. З метою покращення стану навколишнього середовища проектом передбачається ряд планувальних та інженерних заходів, до яких відносяться заходи, що впливають на всі компоненти середовища і в цілому покращують санітарно-гігієнічні умови: благоустрій та озеленення території, тверде покриття доріг; проектом передбачається організація роздільного збору відходів. При дотриманні прийнятих проектом технологічних рішень вплив на стан ґрунтів зведений до мінімуму. По завершенню будівельних робіт проєктована територія буде упорядкована. Проектні проїзди та пішохідні доріжки в межах території проєктування передбачено виконати з бетонної бруківки. Вплив екологічно допустимий;

- флора та фауна – негативний вплив мінімальний. Ареали проживання рідкісних тварин, місця зростання рідкісних рослин в межах ділянки проєктування відсутні. На проєктованій території види флори і фауни та угруповання видів, які занесені до Червоної книги України та Резолюції 6 Бернської конвенції відсутні (відповідно до <http://emerald.net.ua/>). Також відсутні рослини та їх угруповання, що підлягають охороні згідно Положення про Зелену книгу України та Резолюції 4 Бернської конвенції. Значних і незворотних змін в екосистемі дослідженої території в результаті провадження планованої діяльності не прогнозується. Наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин на проєктованій території не відмічено. Встановлено, що проєктована ділянка знаходиться в межах антропогенно-трансформованих територій в м. Луцьк Волинської області, таким чином, можна стверджувати, що дана ділянка мало приваблює птахів та тварин. В процесі провадження планованої діяльності не будуть руйнуватися місця проживання тварин та гніздування птахів. Проектом передбачається озеленення проєктованої території. Озелененням передбачено створення захисних посадок по периметру земельних ділянок з урахуванням забезпечення достатнього провітрювання та інсоляції. Види насаджень, їх розміщення будуть вибрані з урахуванням існуючої рослинності і ґрунтово-кліматичних умов за дотриманням садово-паркових вимог. Влаштування зелених зон має виключно позитивний вплив на біорізноманіття;

- кліматичні фактори – негативні наслідки планованої діяльності на мікроклімат – мінімальні. Змін мікроклімату, що безпосередньо пов'язані з відсутністю активних масштабних впливів планованої діяльності (значних виділень теплоти, вологи, тощо) – не відбудеться. Негативні ендегенні та екзогенні процеси, явища природного та техногенного походження (тектонічні, сейсмічні, зсувні, селеві, зміни напруженого стану і властивостей масивів порід, деформації земної поверхні) – не передбачаються. Особливості кліматичних умов, які сприяють зростанню інтенсивності впливів планованої діяльності на навколишнє середовище, відсутні. Планована

діяльність не матиме суттєвого впливу на клімат, чутливість діяльності до зміни клімату не очікується;

- заповідні об'єкти, природоохоронні території – впливи відсутні, оскільки на території ведення планової діяльності відсутні території та об'єкти природно-заповідного фонду, території та об'єкти екомережі, водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО «Людина і біосфера», об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (відповідно до <http://emerald.net.ua/>). Територія планованої діяльності, не відноситься до лісгосподарських, природоохоронних, природно-заповідних зон та їх територій, земель водних об'єктів і прибережно-захисних смуг. Найближчими об'єктами ПЗФ до проєктованої ділянки є ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дубовий гай», який знаходиться на відстані 460 м в південно-східному напрямку від проєктованої території, та загальнозоологічний заказник місцевого значення «Гнідавське болото», який знаходиться на відстані 625 м в північно-східному напрямку від проєктованої території. На даній території не виявлено природоохоронних територій Смарагдової мережі. Найближча природоохоронна територія Смарагдової мережі – Долина річки Стир у Волинській області (UA0000334), яка знаходиться на відстані 625 м на північний-схід від проєктованої ділянки. Через значну відстань негативного впливу від планованої діяльності на найближчі об'єкти ПЗФ та природоохоронну територію Смарагдової мережі не передбачається. Ділянка проєктування не входить до екологічної мережі, не займає території коридорів (сполучних територій) екомережі, не входить до ядер (ключових територій) екологічної мережі України. Негативний вплив на природоохоронні території – не передбачається.

- ландшафт – будівництво проєктованих об'єктів не впливатиме на елементи геологічного, структурно-тектонічного ландшафту і не викличе негативних явищ геотехногенного походження в геологічному середовищі;

- соціальне середовище – при дотриманні всього комплексу заходів щодо захисту навколишнього середовища, будівельно-монтажні роботи та експлуатація проєктованого об'єкта не спричинять негативного впливу на соціально-економічне середовище. Позитивний вплив від реалізації проєкту полягає у створенні нових житлових площ для місцевого населення, комфортного проживання в будинках з усіма зручностями, що є необхідною умовою добробуту населення.

Дані про виконавців матеріалів СЕО

Бакараєв Олександр Анатолійович	Інженер з автоматизованого управління технологічними процесами. Диплом ВС №34920107 від 27 червня 2008 р. Сертифікований спеціаліст в категорії інженер-проектувальник (кваліфікаційний сертифікат серія АР № 010440 від 18.12.2014 р. відповідального виконавця окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єкта архітектури «Інженерно-будівельне проектування у частині забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища». Підвищення кваліфікації «Здійснення оцінки впливу на довкілля (ОВД) в Україні: особливості та перший досвід впровадження. Стратегічна екологічна оцінка». Свідоцтво № КЕА-19-70 від 12.04.2019.

ДОДАТКИ

Єдина екологічна платформа "ЕкоСистема"

Заява

про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 25.07.2024 р.

Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 25-07-8071-24

Замовник:

Управління капітального будівництва Луцької міської ради

1. Назва документа державного планування:

Детальний план території в межах вул. Ярослава Мудрого-вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку

2. Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

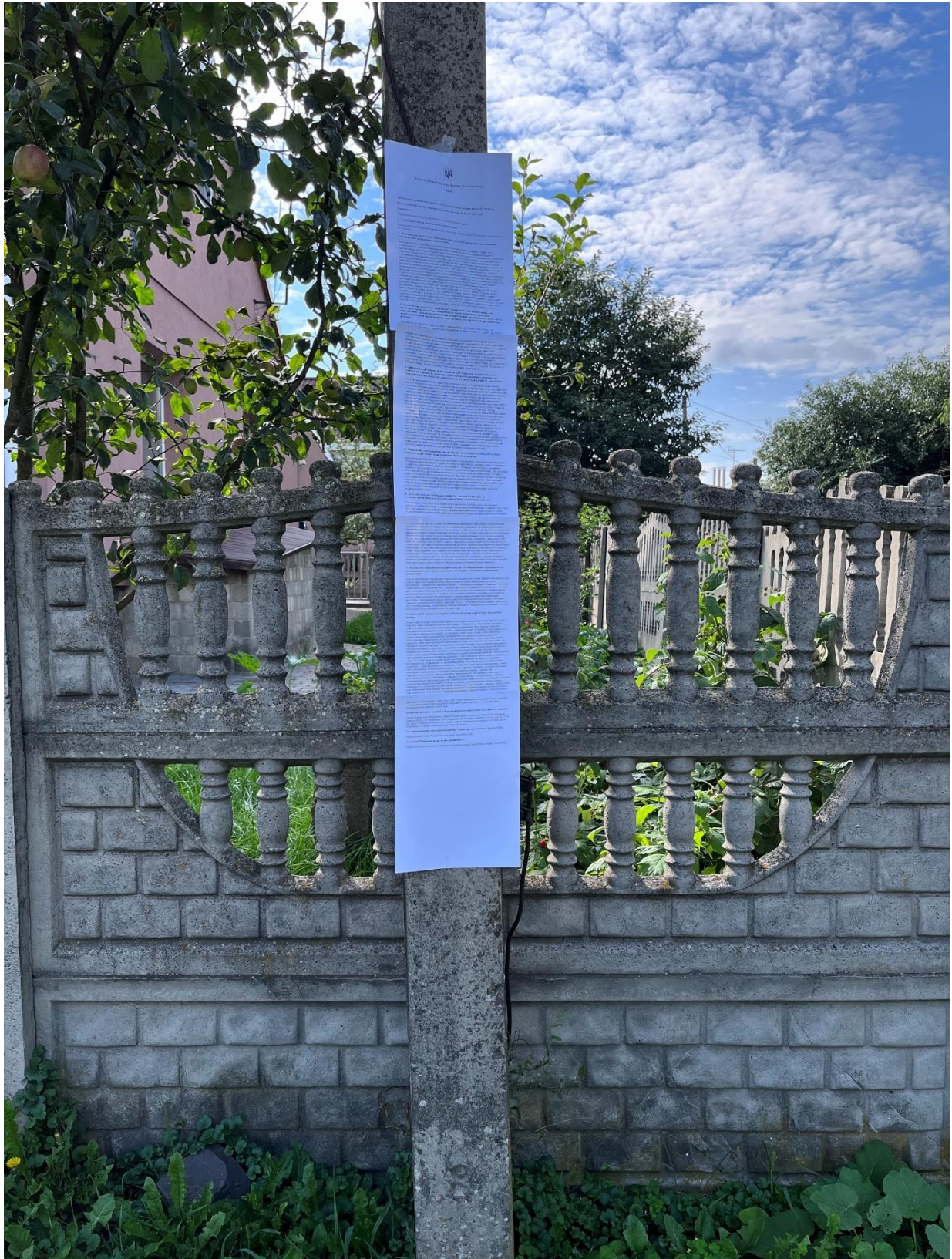
Детальний план території є містобудівною документацією місцевого рівня, яка розробляється з метою визначення планувальної організації і функціонального призначення, просторової композиції і параметрів забудови та ландшафтної організації кварталу, мікрорайону, іншої частини території населеного пункту, призначених для комплексної забудови чи реконструкції, та підлягає стратегічній екологічній оцінці. Містобудівна документація розробляється на підставі рішення Луцької міської ради від 24.04.2024 №58/98 «Про надання дозволу на розроблення проекту детального плану території в межах вул. Ярослава Мудрого - вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку» Мета розроблення детального плану полягає в деталізації і уточненні у більш крупному масштабі положень генерального плану населеного пункту, визначенні планувальної структури функціонального призначення окремої території, просторової композиції та параметрів забудови, обґрунтування розташування кварталів багатоквартирних житлових будинків різної поверховості на території проектування. Проект розроблятиметься відповідно до: Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Закону України «Про основи містобудування», Закону України «Про автомобільні дороги», Земельного кодексу України, Наказу Міністерства охорони здоров'я України № 173 від 19.06.1996 р. «Про затвердження Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів», ДБН Б.1.1-14-2021 «Склад та зміст містобудівної документації», ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», ДБН В.2.3-4:2015 «Автомобільні дороги», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання».

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

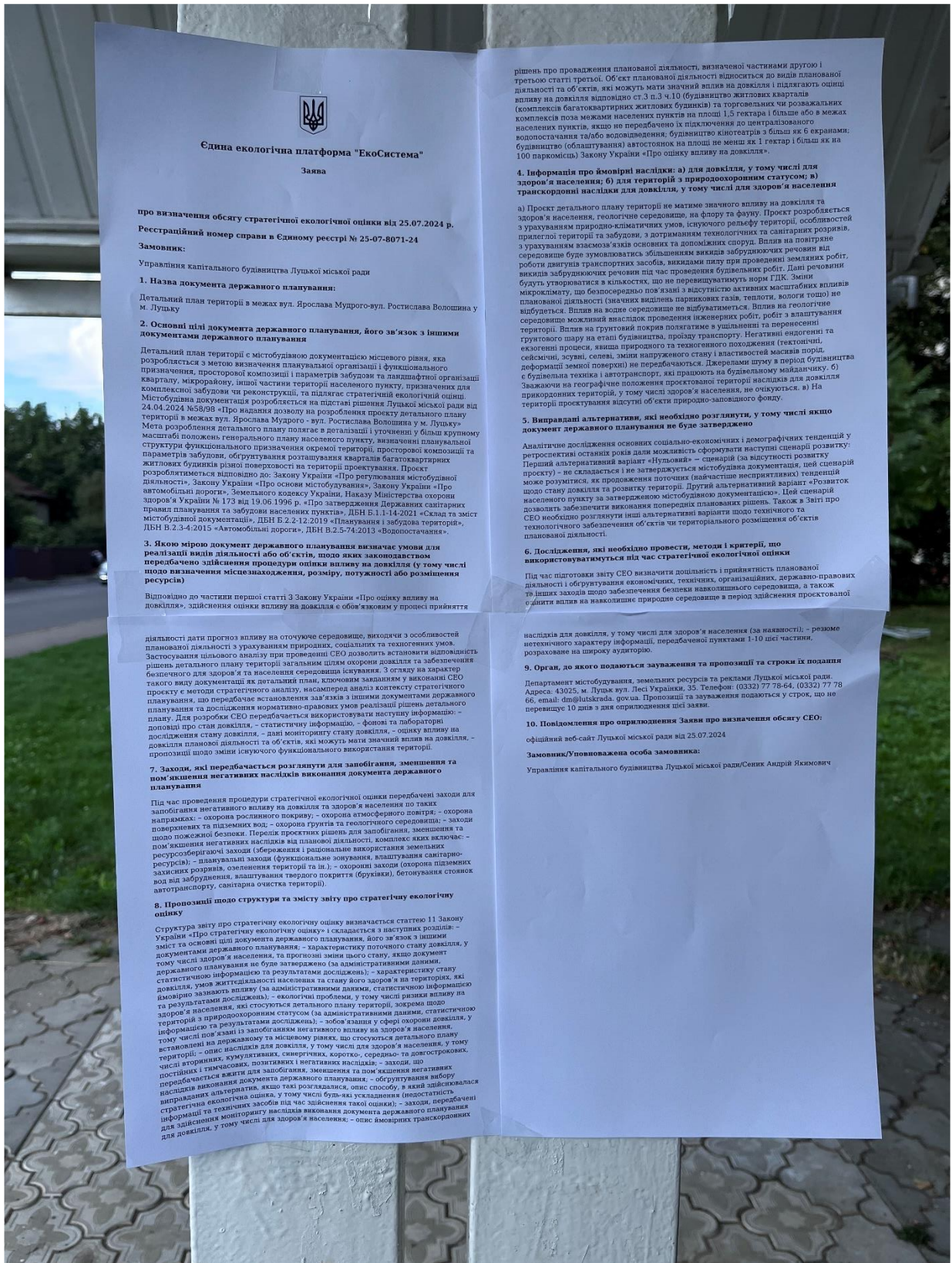
Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття

Мал. 1. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу СЕО (вул. Ростислава Волошина м. Луцьк).

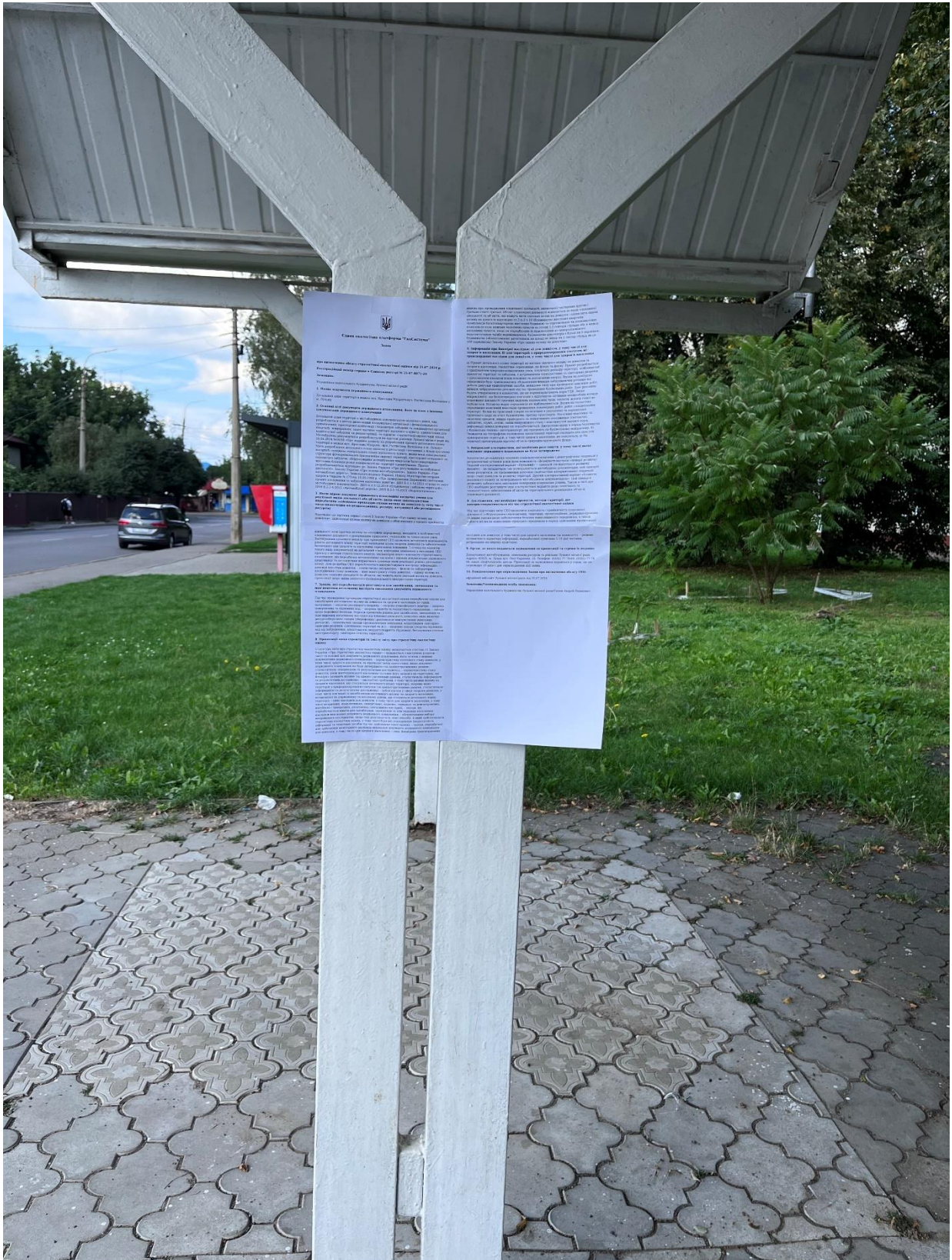

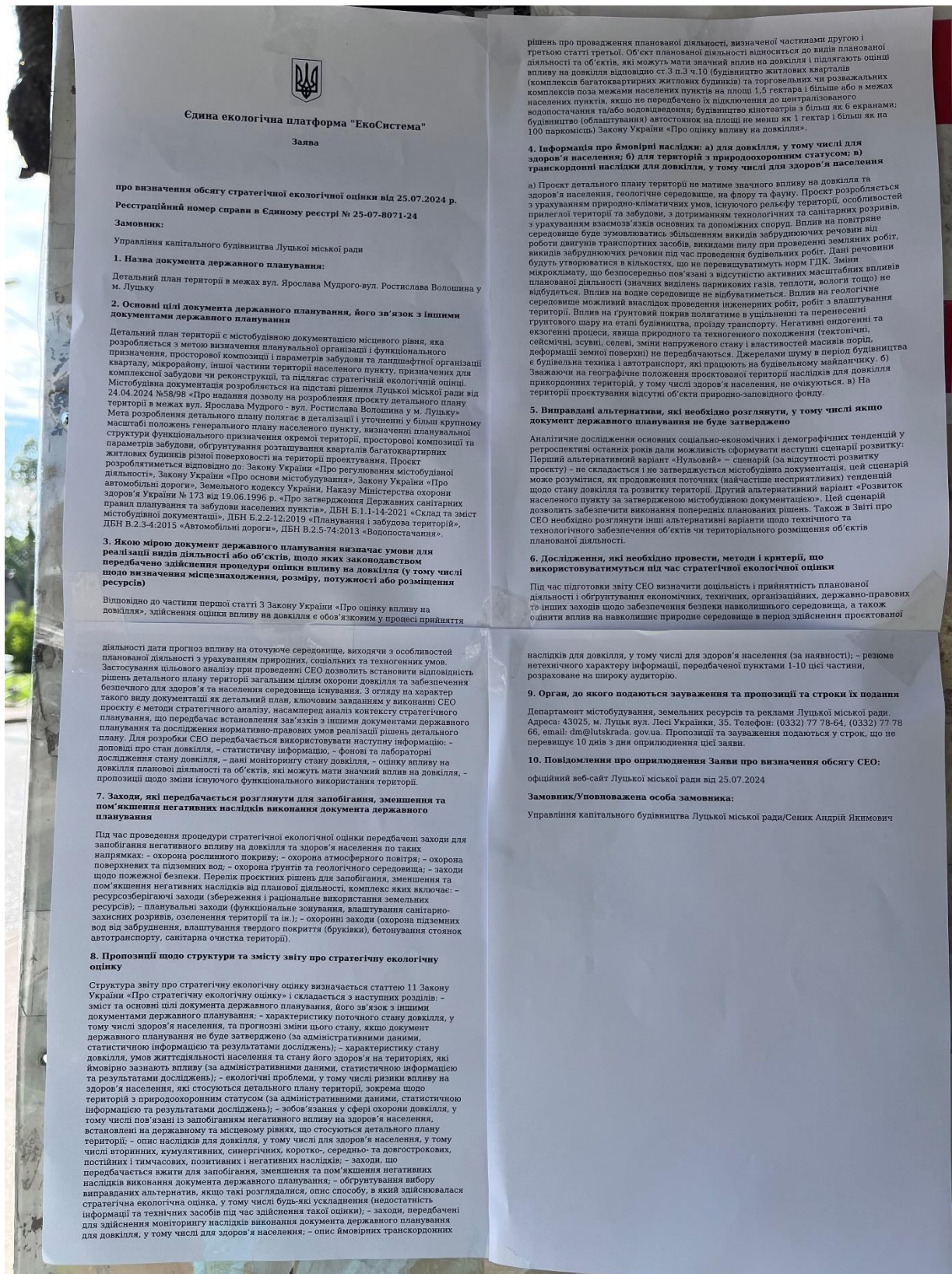
Мал. 2. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу СЕО
(вул. Ростислава Волошина м. Луцьк).

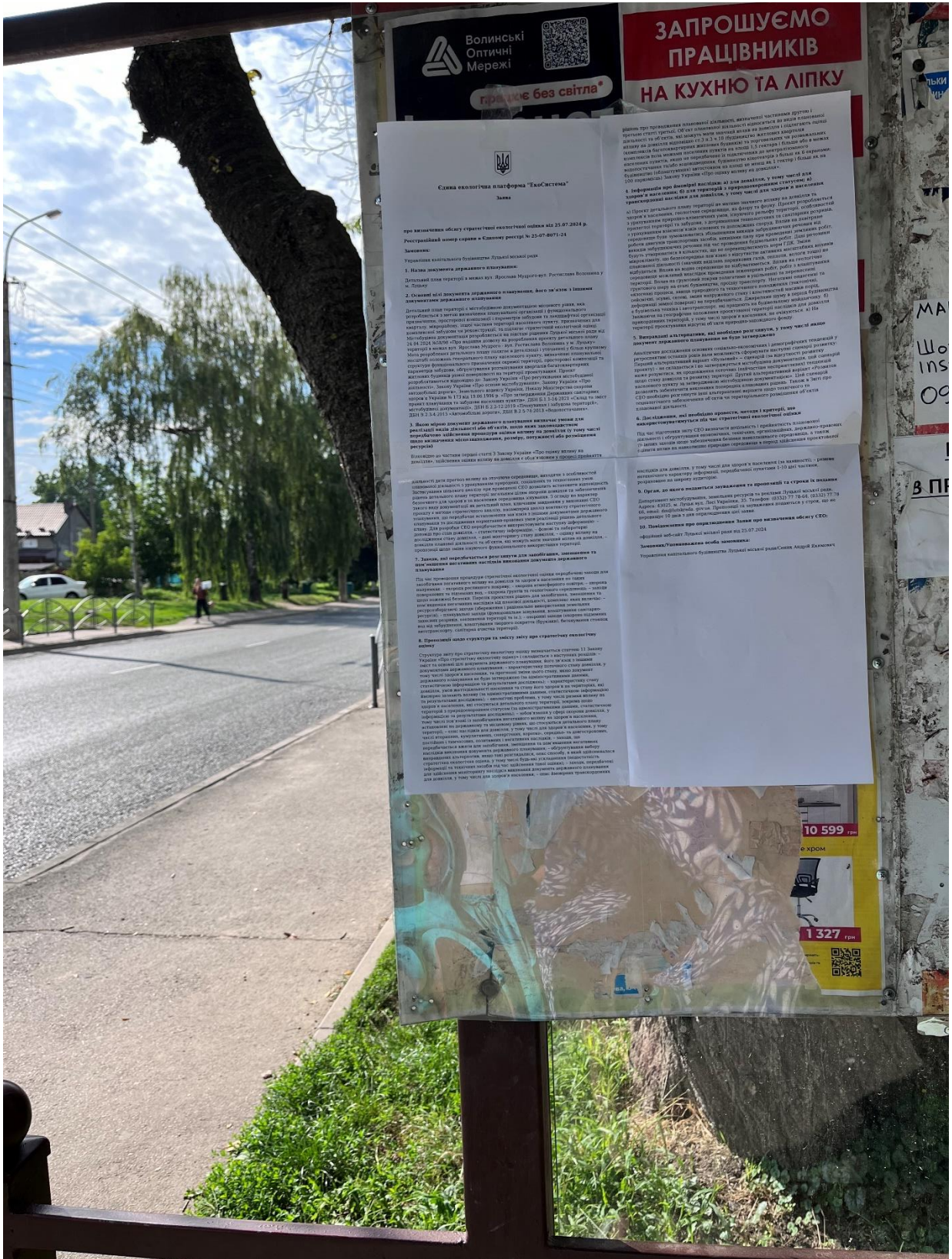
Мал. 3. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу SEO (зупинка громадського транспорту по вул. Гнідавська м. Луцьк).

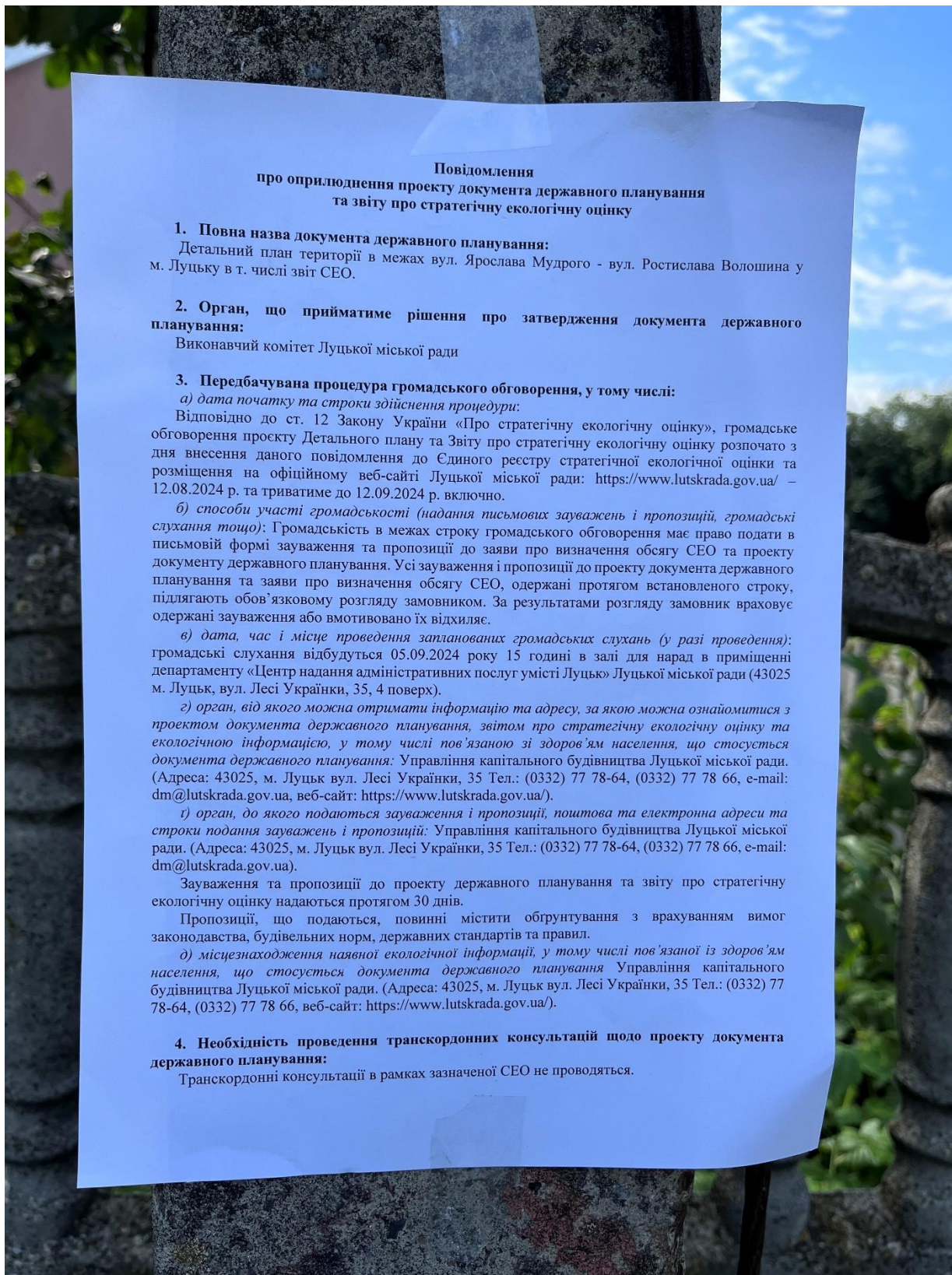
Мал. 4. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу СЕО (зупинка громадського транспорту по вул. Гнідавська м. Луцьк).

Мал. 5. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу СЕО (зупинка громадського транспорту по вул. Ярослава Мудрого м. Луцьк).

Мал. 6. Фотопідтвердження розміщення заяви про визначення обсягу SEO (зупинка громадського транспорту по вул. Ярослава Мудрого м. Луцьк).

**Повідомлення
про оприлюднення проекту документа державного планування
та звіту про стратегічну екологічну оцінку**

1. Повна назва документа державного планування:
Детальний план території в межах вул. Ярослава Мудрого - вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку в т. числі звіт СЕО.

2. Орган, що прийматиме рішення про затвердження документа державного планування:
Виконавчий комітет Луцької міської ради

3. Передбачувана процедура громадського обговорення, у тому числі:

а) дата початку та строки здійснення процедури:
Відповідно до ст. 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», громадське обговорення проекту Детального плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку розпочато з дня внесення даного повідомлення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та розміщення на офіційному веб-сайті Луцької міської ради: <https://www.lutskrada.gov.ua/> – 12.08.2024 р. та триватиме до 12.09.2024 р. включно.

б) способи участі громадськості (надання письмових зауважень і пропозицій, громадські слухання тощо): Громадськість в межах строку громадського обговорення має право подати в письмовій формі зауваження та пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО та проекту документа державного планування. Усі зауваження і пропозиції до проекту документа державного планування та заяви про визначення обсягу СЕО, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження або вмотивовано їх відхиляє.

в) дата, час і місце проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення): громадські слухання відбудуться 05.09.2024 року 15 години в залі для нарад в приміщенні департаменту «Центр надання адміністративних послуг у місті Луцьк» Луцької міської ради (43025 м. Луцьк, вул. Лесі Українки, 35, 4 поверх).

г) орган, від якого можна отримати інформацію та адресу, за якою можна ознайомитися з проектом документа державного планування, звітом про стратегічну екологічну оцінку та екологічною інформацією, у тому числі пов'язаною зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування: Управління капітального будівництва Луцької міської ради. (Адреса: 43025, м. Луцьк вул. Лесі Українки, 35 Тел.: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66, e-mail: dm@lutskrada.gov.ua, веб-сайт: <https://www.lutskrada.gov.ua/>).

г) орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, поштова та електронна адреси та строки подання зауважень і пропозицій: Управління капітального будівництва Луцької міської ради. (Адреса: 43025, м. Луцьк вул. Лесі Українки, 35 Тел.: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66, e-mail: dm@lutskrada.gov.ua).

Зауваження та пропозиції до проекту державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку надаються протягом 30 днів.

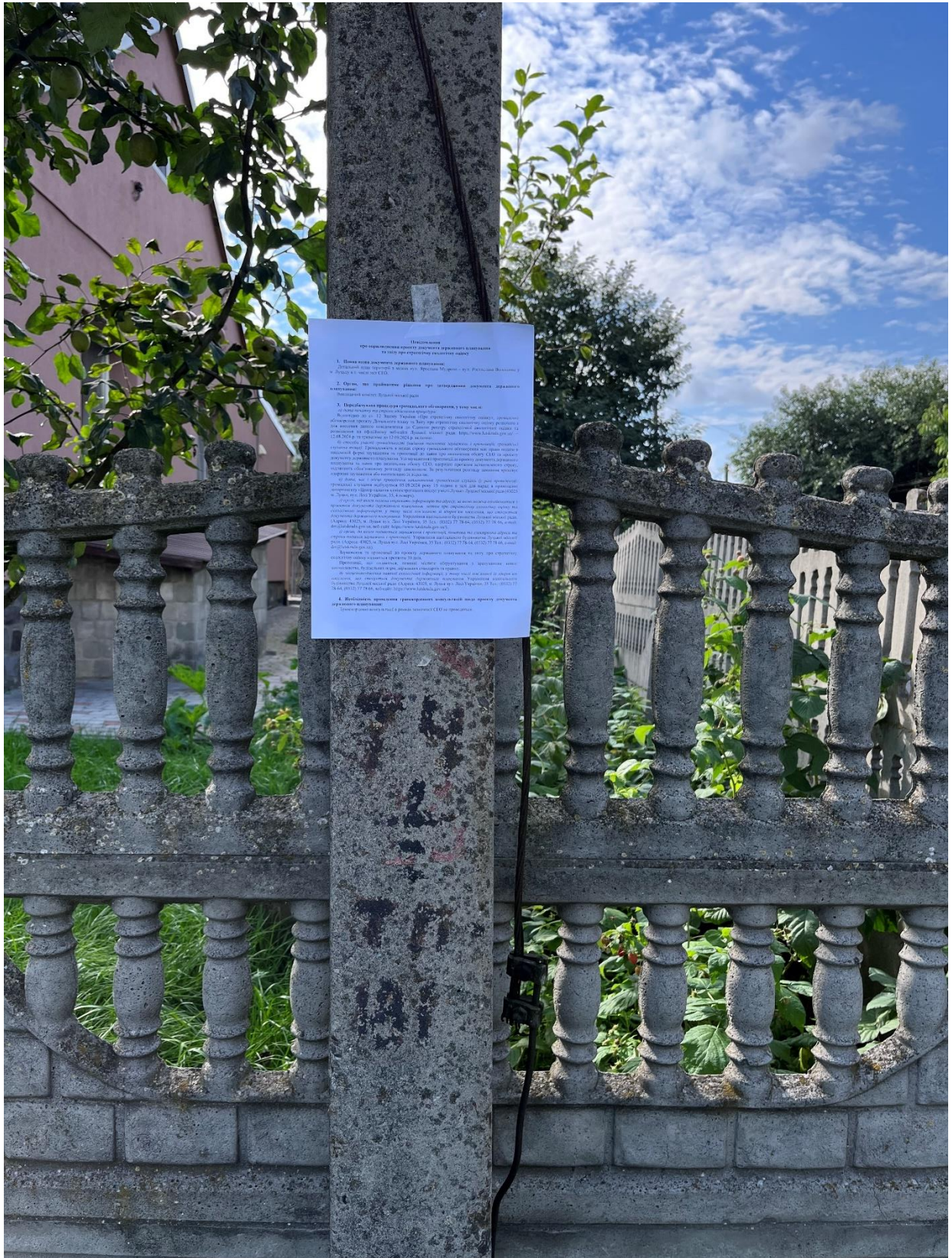
Пропозиції, що подаються, повинні містити обґрунтування з врахуванням вимог законодавства, будівельних норм, державних стандартів та правил.

д) місцезнаходження наявної екологічної інформації, у тому числі пов'язаної із здоров'ям населення, що стосується документа державного планування Управління капітального будівництва Луцької міської ради. (Адреса: 43025, м. Луцьк вул. Лесі Українки, 35 Тел.: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66, веб-сайт: <https://www.lutskrada.gov.ua/>).

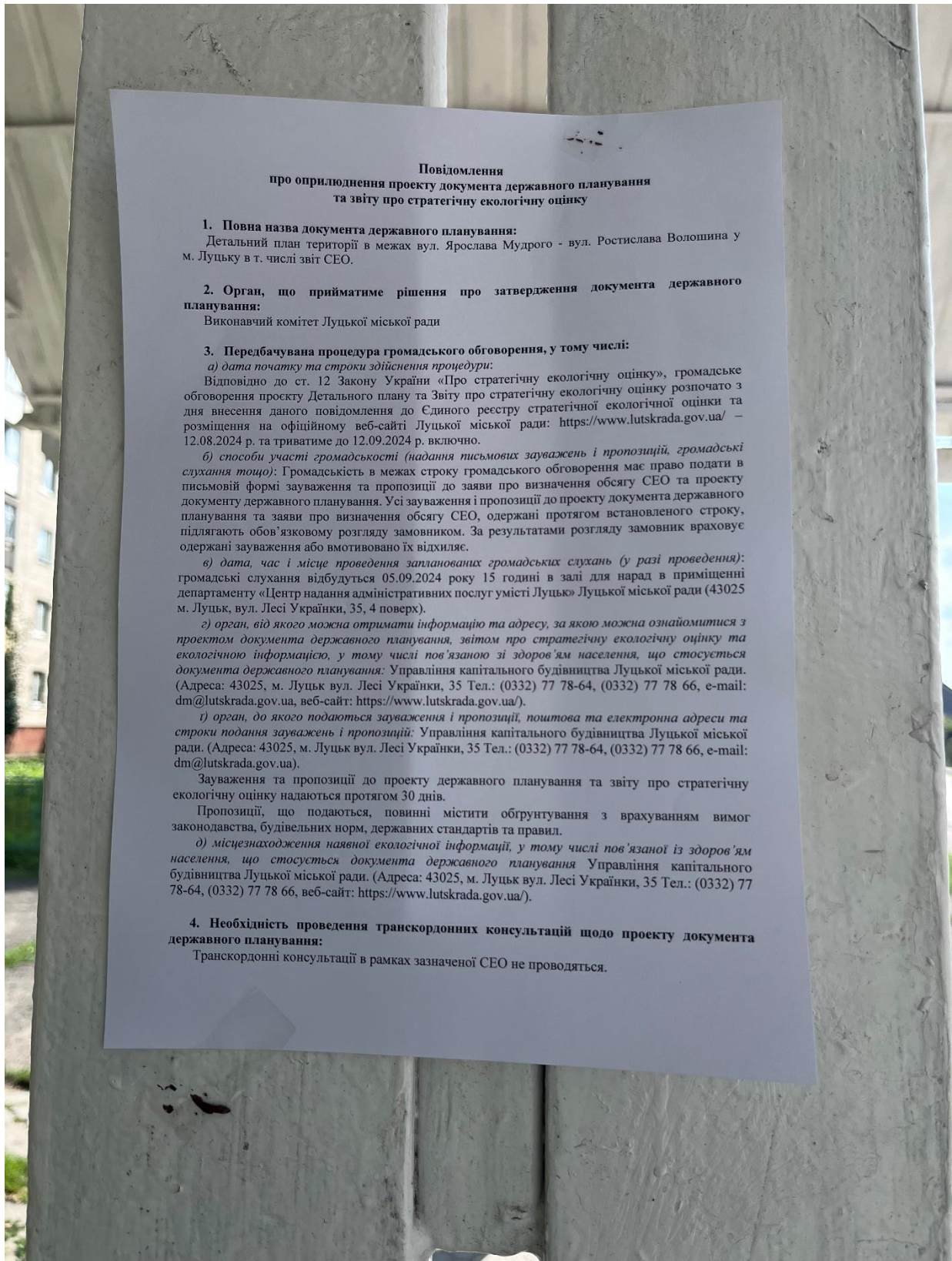
4. Необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проекту документа державного планування:

Транскордонні консультації в рамках зазначеної СЕО не проводяться.

Мал. 7. Фотопідтвердження розміщення повідомлення про оприлюднення ДДП та Звіту про СЕО (вул. Ростислава Волошина м. Луцьк).

Мал. 8. Фотопідтвердження розміщення повідомлення про оприлюднення ДДП та Звіту про СЕО (вул. Ростислава Волошина м. Луцьк).

**Повідомлення
про оприлюднення проекту документа державного планування
та звіту про стратегічну екологічну оцінку**

1. Повна назва документа державного планування:
Детальний план території в межах вул. Ярослава Мудрого - вул. Ростислава Волошина у м. Луцьку в т. числі звіт СЕО.

2. Орган, що прийматиме рішення про затвердження документа державного планування:
Виконавчий комітет Луцької міської ради

3. Передбачувана процедура громадського обговорення, у тому числі:

а) дата початку та строки здійснення процедури:
Відповідно до ст. 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», громадське обговорення проекту Детального плану та Звіту про стратегічну екологічну оцінку розпочато з дня внесення даного повідомлення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та розміщення на офіційному веб-сайті Луцької міської ради: <https://www.lutskrada.gov.ua/> – 12.08.2024 р. та триватиме до 12.09.2024 р. включно.

б) способи участі громадськості (надання письмових зауважень і пропозицій, громадські слухання тощо): Громадськість в межах строку громадського обговорення має право подати в письмовій формі зауваження та пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО та проекту документа державного планування. Усі зауваження і пропозиції до проекту документа державного планування та заяви про визначення обсягу СЕО, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження або вмотивовано їх відхиляє.

в) дата, час і місце проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення): громадські слухання відбудуться 05.09.2024 року 15 годині в залі для нарад в приміщенні департаменту «Центр надання адміністративних послуг у місті Луцьку» Луцької міської ради (43025 м. Луцьк, вул. Лесі Українки, 35, 4 поверх).

г) орган, від якого можна отримати інформацію та адресу, за якою можна ознайомитися з проектом документа державного планування, звітом про стратегічну екологічну оцінку та екологічною інформацією, у тому числі пов'язаною зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування: Управління капітального будівництва Луцької міської ради. (Адреса: 43025, м. Луцьк вул. Лесі Українки, 35 Тел.: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66, e-mail: dm@lutskrada.gov.ua, веб-сайт: <https://www.lutskrada.gov.ua/>).

г) орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, поштова та електронна адреси та строки подання зауважень і пропозицій: Управління капітального будівництва Луцької міської ради. (Адреса: 43025, м. Луцьк вул. Лесі Українки, 35 Тел.: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66, e-mail: dm@lutskrada.gov.ua).

Зауваження та пропозиції до проекту державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку надаються протягом 30 днів.

Пропозиції, що подаються, повинні містити обґрунтування з врахуванням вимог законодавства, будівельних норм, державних стандартів та правил.

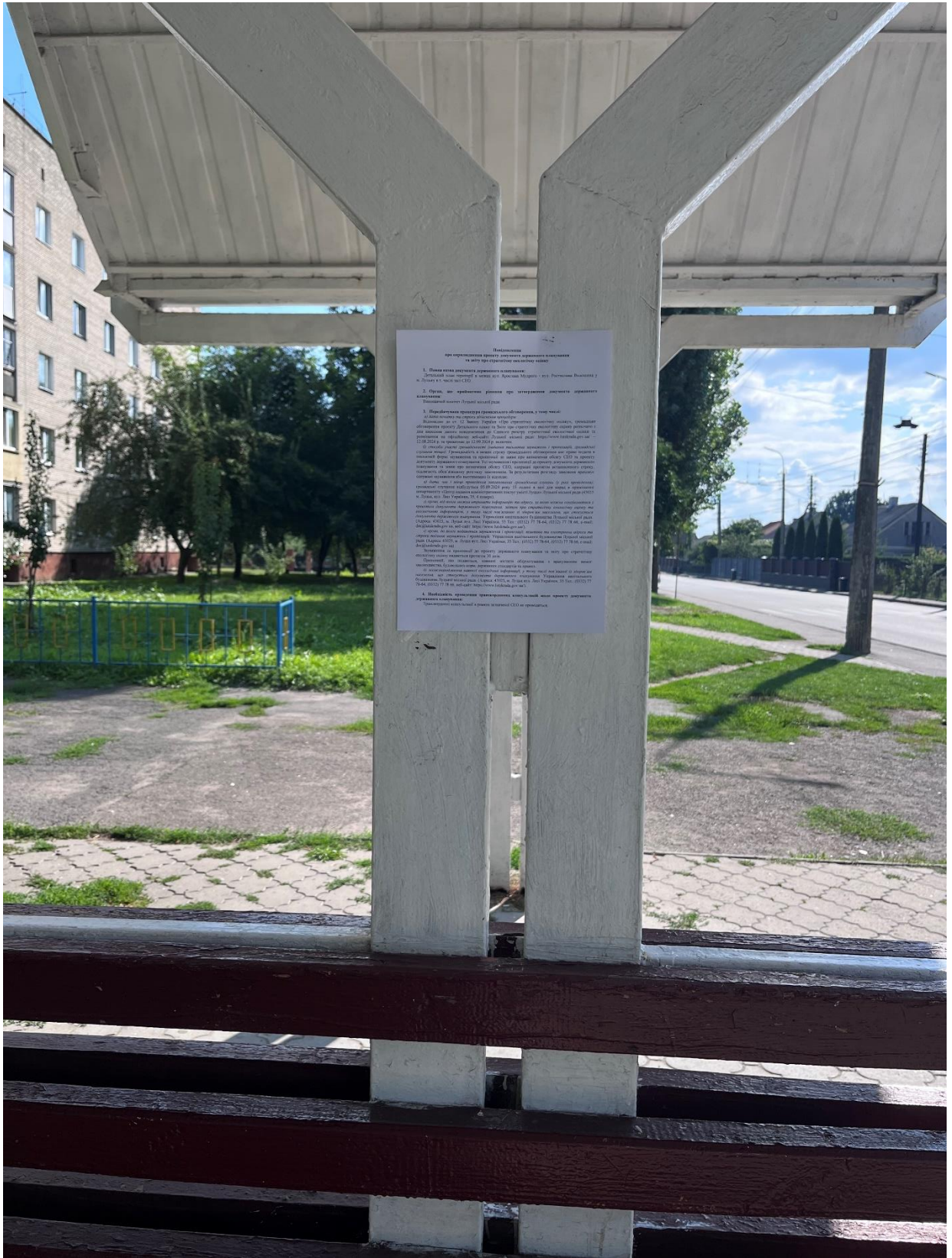
д) місцезнаходження наявної екологічної інформації, у тому числі пов'язаної із здоров'ям населення, що стосується документа державного планування Управління капітального будівництва Луцької міської ради. (Адреса: 43025, м. Луцьк вул. Лесі Українки, 35 Тел.: (0332) 77 78-64, (0332) 77 78 66, веб-сайт: <https://www.lutskrada.gov.ua/>).

4. Необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проекту документа державного планування:

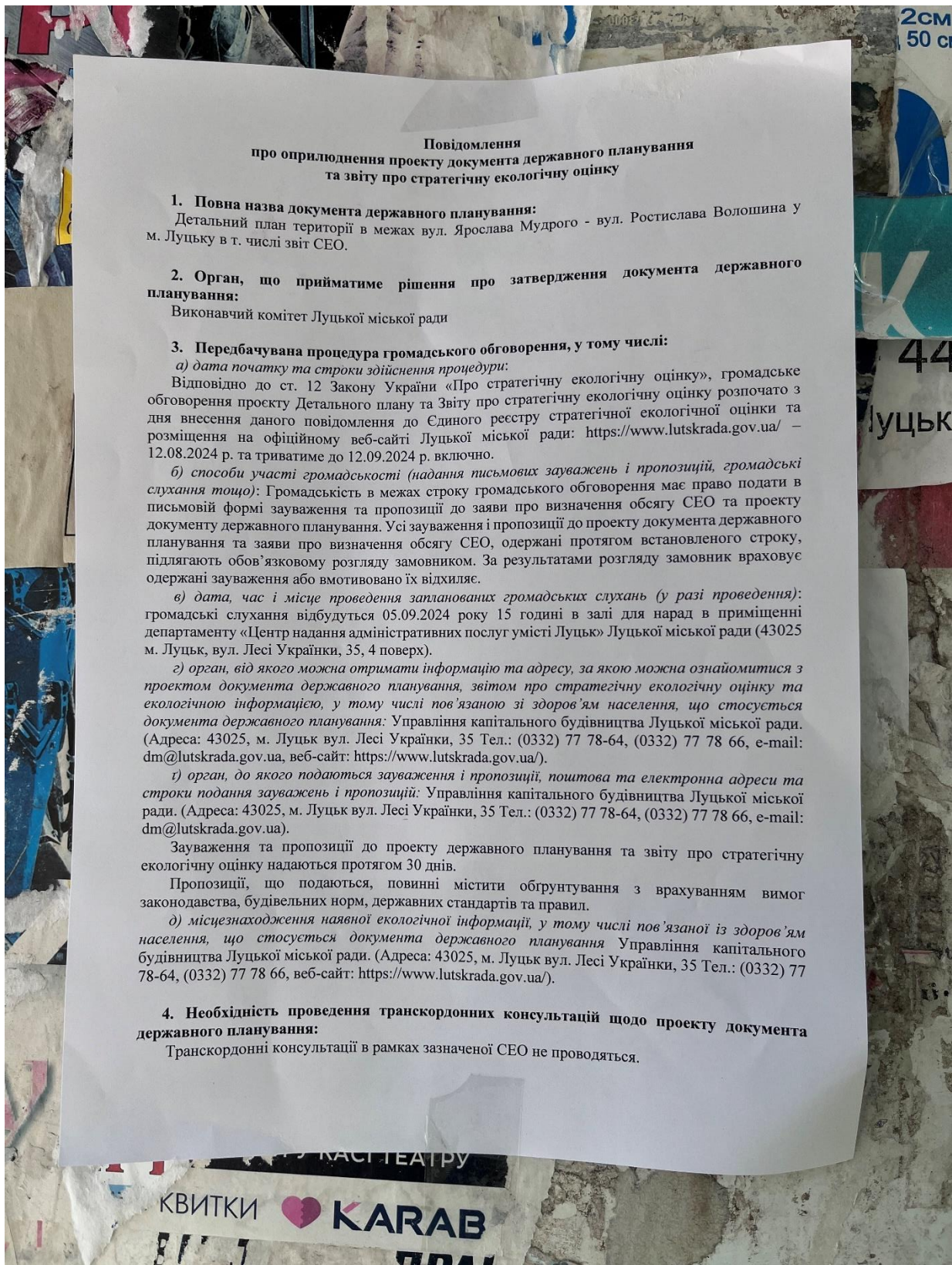
Транскордонні консультації в рамках зазначеної СЕО не проводяться.

Мал. 9. Фотопідтвердження розміщення повідомлення про оприлюднення ДДП та Звіту про СЕО (зупинка громадського транспорту по вул. Гнідавська м. Луцьк).

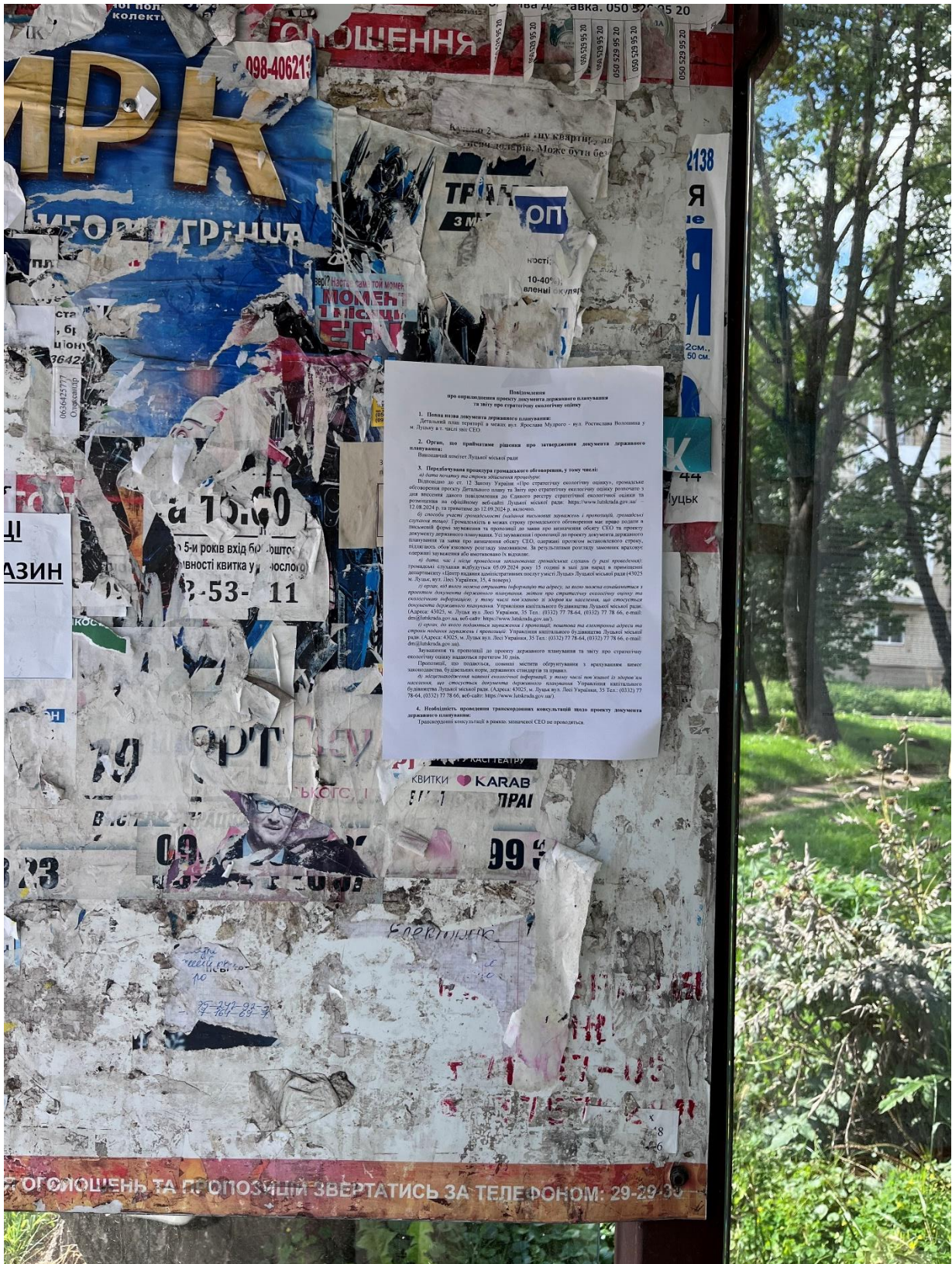

Мал. 10. Фотопідтвердження розміщення повідомлення про оприлюднення ДТП та Звіту про SEO (зупинка громадського транспорту по вул. Гнідавська м. Луцьк).

Мал. 11. Фотопідтвердження розміщення повідомлення про оприлюднення ДДП та Звіту про SEO (зупинка громадського транспорту по вул. Ярослава Мудрого м. Луцьк).

Мал. 12. Фотопідтвердження розміщення повідомлення про оприлюднення ДДП та Звіту про СЕО (зупинка громадського транспорту по вул. Ярослава Мудрого м. Луцьк).